

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

Архітектурний факультет

Ландшафтна та туристично-рекреаційна архітектура

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

докт. арх., проф. Панченко Т.Ф.

«___» _____ 2022 року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР**

**Систематизація культурно-рекреаційних ресурсів та прийоми
створення зон відпочинку на р. Дністер в межах с. Жванець в
м. Новодністровськ**

(назва)

Виконав студент(ка) групи 68

Медвідь Анна Сергіївна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування

Освітньо-наукова програма: Ландшафтна архітектура

Керівники: к. арх., доц. Пантюхіна О.Ю.

(науковий ступінь, вчене звання прізвище, ініціали.)

(науковий ступінь, вчене звання прізвище, ініціали.)

Рецензент: _____

(прізвище, ініціали.)

науковий ступінь, вчене звання

Відсоток плагіату не перевищує дозволону норму (20 %)

Відповідальний за перевірку

К.М.Покотило

Київ 2022 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет: архітектурний

Кафедра: ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури

Освітній рівень: «магістр за ОПП/ОНП»

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

Освітньо-наукова програма: Ландшафтна архітектура

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

проф. Кащенко О.В.

„___” _____ 2022 року

ЗАВДАННЯ

**ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ НА
ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

Медвідь Анни Сергіївни

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

Тема роботи: Систематизація культурно-рекреаційних ресурсів та
прийоми створення зон відпочинку на р. Дністер в межах
с. Жванець в м. Новодністровськ

затверджена наказом ректора КНУБА № _____ від «__» ____ 20 22 року

1. Керівник роботи

к.арх., доц. Пантюхіна О.Ю.

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом роботи до захисту _____

3. Зміст пояснювальної записки за розділами:

P. 1. _____

P. 2. _____

P. 3. _____

P. 4. _____

P. 5. _____

4. Графічний матеріал за розділами

Р. 1. _____

Р. 2. _____

Р. 3. _____

Р. 4. _____

Р. 5. _____

5. Календарний план виконання роботи: а) наукова частина; б) практична частина.

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	22.02.2022
Розділ 2.	10.03.2022
Розділ 3.	24.03.2022
Розділ 4.	04.04.2022
Розділ 5	21.04.2022
Остаточне оформлення роботи	10.05.2022
Направлення роботи на рецензування, перевірку на плагіат	12.05.2022
Попередній захист роботи на кафедрі	16.05.2022

6. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		дата	підпис
Розділ 1.			
Розділ 2.			
Розділ 3.			
Розділ 4.			
Розділ 5.			
Розділ 6.			

7. Дата видачі завдання 10.02.2022

Зав. кафедри

(підпис)

Панченко Т.Ф.

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

Пантюхіна О.Ю.

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Студент

(підпис)

Медвідь А.С.

(прізвище та ініціали)

Anti-Plagiarism v-15.257

Максимальное совпадение с одним документом 6.0%

Словари проверки: en_US, ru_RU, ua_UA. **Ошибок в документах: 14%**

ID: 104045 Название: Систематизація культурно-рекреаційних ресурсів та прийоми створення зон відпочинку на р. Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ Добавлено в БД: 2022-05-26 Авторы: Медвідь Анна Сергіївна Руководители: Пантюхіна О.Ю. Консультанты: Опоненты:	Документ		Суммарное совпадение по Базе Данных	
	Символы	Лексемы	Символы	Лексемы
	126322	1084	10426 (8%)	125 (12%)

Источник плагиата

ID	Описание	Наличие плагиата в документе	
		Символы	Лексемы

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1.. АНАЛІЗ СВІТОВОГО ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ У ПРОЕКТУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ , БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗАМІСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ ВІДПОЧИНКУ ТА ПАРКІВ ВІДПОЧИНКУ.	
1.1. Аналіз літературних джерел та наукових праць.....	12
1.2. Аналіз аналогів рекреаційних територій ,багатофункціональних заміських комплексів відпочинку та парків відпочинку.....	18
1.3 Фактори і умови проектування ,що впливають на рекреаційні території та зони відпочинку.....	37
Висновки до розділу 1	39
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ КУЛЬТУРНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ТА ПРИЙОМІВ СТВОРЕННЯ ЗОН ВІДПОЧИНКУ	
2.1. Поняття культурно-рекреаційні прийоми	40
2.2. Принципи функціонально архітектурно-планувальної організації для культурно рекреаційного середовища	45
2.3. Вплив на формування культурно-рекреаційних зон	47
Висновки до розділу 2	49
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО ТУРИСТИЧНИХ СЕРЕДОВИЩ , БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗАМІСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ ТА ОРГАНІЗАЦІХ ТУРИСТИЧНИХ ШЛЯХІВ НА ПРИКЛАДІ РІЧКИ ДНІСТРО МІЖ ХМЕЛЬНИЦЬКОЮ ОБЛАСТЮ ТА ЧЕРНІВЕЦЬКОЮ ОБЛАСТЯ	
3.1. Аналіз вихідної ситуації	50
3.2. Функціонально-планувальне рішення прибережних областей р. Дністо....	83
3.3.Варіанти туристичних шляхів навколо р. Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ	93
Висновки до розділу 3	96
РОЗДІЛ 4. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ.....	97
ВИСНОВКИ.....	112
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	114
ДОДАТКИ	119

ВСТУП

Актуальність теми:

Природна культурна рекреація планування як важливий елемент просторового зонування як в містобудівній так і обласній практиці має на меті створення концепцій сталого територіального розвитку на привабливих ландшафтно рекреаційних зонах та паралельно занедбаних територіях прибережної зони (яка є історичною спадщиною України) . Та проектних пропозицій для його досягнення.

Туристична галузь в районах Хмельницької та Чернівецької обласні розвинена лише в історичних центрах які містять в собі розвинену інфраструктуру , (магазини , готелі , ресторани , кафе, дорожнє сполучення і т.д.) і роблять туризм більш комфортнішим та якіснішим за туризм який побудований на віддалених районах від центру , природно культурному осередку який, на жаль ,не є конкурентно спроможним як в містах так і за кордоном .

Території природно культурних осередків ландшафтної рекреації виступають ,як правило, малі міста , селища (обласні території).Які вимагають свою власну інфраструктуру (багатофункціональний готельний комплекс) , яка буде пов*язана саме з туризмом навколо ландшафтно рекреаційної діяльності біля Дністра . З розвитком сталого ландшафтного туризму ,в наближених населених зонах з*явиться забезпечені робочі місця. Що підвищать економіку та покращать соціальну та місцеву інфраструктуру .

Як свідчить світовий досвід , туризм може впливати на соціально-економічний розвиток, а залучення інвестицій для забезпечення рекреаційного облаштування на приріст виробництва не лише в індустрії відпочинку та оздоровлення, але й в інших галузях (малий бізнес , господарство і т.д.).

Основною формою територіальної організації туристично-рекреаційної діяльності виступають поселення Хмельницької та Чернівецької обласні, які насичені багатою Українською історією починаючи з 5 ст нашої ери . В них зосереджено велику кількість пам'яток історії, культури та архітектури, які є привабливими екскурсійними об'єктами в поєднанні з пам'ятками природи (видові ландшафтно рекреаційні види

пам'ятни природи) ,які разом створюють найкращі умови для розвитку комплексного туризму .

Одним із важливих аспектів формування рекреаційної території та власної інфраструктури в умовах привабливих ландшафтно-рекреаційних зонах та недбалої території , стає використання нових прийомів ландшафтної організації територій задля досягнення якості їхньої екологічної стійкості, та можливість вбудувати інфраструктуру комплексу в вже існуючу ландшафтно рекреаційну територію та паралельно надання новітніх можливостей ландшафтних територій .
Вирішення цих завдань узгоджується з передбаченими у новому генеральному плані території запровадженням інфраструктури велосипедних сполучень ,прогулянкових зонах ,в місцях активного ,екстремального , релаксуючого відпочинку , розвитком архітектурної виразності та екологічності , територій уздовж набережної.

Мета роботи:

Розвиток комплексного туризму який пов'язаний з історичним , видовищним ,рекреаційним туризмом .

Визначення основних пріоритетних функцій прибережної території, потенційні напрямки розвитку природно-рекреаційної території, засоби її розвитку та реалізації потенціалу з метою гармонізації середовища та поліпшення умов користування простором для місцевого населення.

Використання природного потенціалу річки Дністер та її навколишньої території , її земель, населених територій ,які не мали великий попит своїх функцій через відсутність мінімальної туристичної інфраструктури .

Відсутність розвитку культурно-рекреаційних зон які б сприяли можливості привабити туристів з метою відпочинку та реабілітації .

Присутні два пункти з основними засобами покращення простор прибережних ліній річки, та покращення умов ландшафтних об'єктів ,підвищить їхню популярність серед людей як і в країні так і за її межами країни.

Визначення чіткого пріоритетного напрямку розвитку ландшафтно-рекреаційної простору території ,може слугувати базою для створення нових проектних пропозицій та інвестиційної привабливості, забезпечення потреб суспільства зі збереженням інтересів природоохоронної та господарської діяльності.

Завдання дослідження :

- Дослідження та встановлення проблем відсутності туризму на території річки Дністро.
- Формулювання та типологія основних методів експериментального проектування.
- Аналіз містобудівної ситуації району та річки, загальний зв'язок ландшафтно-рекреаційного простору з оточуючою забудовою та іншими ландшафтними об'єктами за межами території .
- Аналіз та визначення принципів формування існуючого зонування території у зв'язку з існуючими точками інтересу.
- Аналіз архітектурног , історичного, ландшафтно-рекреаційного туристичного потенціал найблищих районів Дністра .
- Розробка пропозиції експериментального рамкового ландшафтного плану та функціонального зонування з визначенням пріоритетних напрямків розвитку території, створення нових точок інтересу які будуть приваблювати людей .
- Розробна проектуз власною туристичною інфраструктурою , в основі якого багатофункціональний комплекс відпочинку . Який буде слугувати точкою , яка буде притягувати багатоднівний туризму на Дністрі
- Створення туристичних маршрутів по річці Дністро , прогулянковий маршрут , маршрут прогулянки на коні , автобусний комплексний туристичний маршрут .
- Покращення туристичної привабливості відалених від міста ландшафтних прибережних територій.

Об'єкт дослідження:

Річка Дністо , прибережні території річки Дністер , наближені ландшафтно-рекреаційні території біля Дністра (пам'ятки природи : ландшафтно заказні

парки ,загальнодержавного значення; ландшафтно заказні парки ,місцевого значення; частина подільських таврів .) в межах селища Жванець , до міста Новодністрівськ.

Предмет дослідження -

впровадження методів ландшафтного планування в експериментальну документацію проєктованого ландшафтно-рекреаційного простору зони річки та навколо річки Дністро:

-формування планувально-функціонального каркасу з визначенням основних пріоритетних функцій для визначення подальшого напрямку територіального розвитку.

Задачі дослідження:

- проаналізувати багатофункціональні туристично рекреаційні формування в Україні та світі з точки зору архітектури , локації (цікавий різноманітний рекреаційний ландшафт) комфорту, зонування, різноманіття ;
 - дослідити загальні принципи створення багатофункціональних туристично рекреаційних комплексів на рельєфній та прибережній місцевості ;
 - розглянути приклади створення багатофункціональних туристично-рекреаційних комплексів у світовому та вітчизняному досвіді;
 - визначити фактори, що впливають на побудову нових комплексів та обумовлюють потребу в її реалізації ;
 - дослідити принципи та прийоми створення багатофункціональних спортивних комплексів на рельєфній та прибережній місцевості;
 - розробити план проєктування багатофункціонального туристичного комплексу на рельєфній та прибережній місцевості;
 - створити проєктну пропозицію багатофункціонального туристичного комплексу на рельєфній та прибережній місцевості;

Методи дослідження:

Група методів інформаційного забезпечення є первинними методами аналізу, які являють собою певну систему показників та опис цих

показників. Ця група методів має на меті створення певної структурованої інформаційної бази, на основі якої базується подальші проектні рішення та пропозиції.

Картографічний метод - аналіз на основі картографічних даних, який має на меті аналіз території, отримання кількісних і якісних характеристик об'єкта проектування. На основі цього методу проаналізовано містобудівну ситуацію об'єкта дослідження, визначено його місце в системі міста .

Нормативно правовий метод - створення на основі нормативних даних інформаційної бази для подальшого проектування. Проектні обмеження зумовлені природно-екологічною ситуацією:

- зонами підтоплення територій
- зонами природно-заповідного фонду
- Методи варіативного проектування
- Системно структурний аналіз
- Графоаналітичний метод
- Структурно-функціональне моделювання
- Методи експериментального планування .
- Доцільно розподілити на дві основні групи:
 - методи регіональної структуризації
 - архітектурно-планувальні методи

Головним принципом методу є декомпозиція, «від загального до приватного».

Основою для теоретичної бази розроблення ландшафтного плану інженерних,

інфраструктурних ,комплексно житлових (готелі , замиські комплекси відпочинку та релаксації) зони також зони окремо активного відпочинку та зони пасивного відпочинку. було використано схему послідовності виконання робіт з районного планування, і представлено видозмінено у вигляді алгоритму виконання ландшафтного плану .

інформаційно-аналітичний,концептуально-прогностичний та блок проектних пропозицій, а в свою чергу ці блоки розділені на підблоки.

Моделювання-Метод, заснований на теоретичному заміщенні об'єктів їхніми умовними одиницями для чіткого формулювання структури об'єкта (існуючої чи теоретичної), моделі його розвитку та функціонування.

-метод багатофактового аналізу, та метод натурних обстежень використовують для досліджень рекреаційних територій.

Аналітичне моделювання використано при створенні алгоритму виконання ландшафтного плану ;

Концептуалізація-Концептуальна модель експериментального ландшафтного плану заснована на зазначених вище пріоритетних функціональних зонах ландшафтно-рекреаційної території та загальній оточуючій містобудівній ситуації. Завдяки визначенню вже існуючих «малих точок інтересу», які приваблюють людей на території, а також загальним основним групам жителів, що відвідують ці рекреаційні зони . визначено, які необхідні зміни для даного ландшафтно-рекреаційного середовища.

Завдяки аналізу можемо запропонувати експериментальну концептуальну модель рамкового ландшафтного плану, який візьме до уваги як існуючі точки інтересу і функції прибережної зони , так і створені на основі попереднього аналізу.

Таким чином, з представлених вище основних функцій для подальшої розробки ми обрали дві ключові - туристична та рекреаційну.

Також використовуються загально-наукові методи :Історичний аналіз, Аналіз джерел дослідження , метод спостереження , Метод аналогів, порівняльний

аналіз, метод анкетування , Статистичний метод, метод синтезу ,метод системного підходу , метод абстрагування та конкретизація .

Наукова новизна :

-Розробка прийомів та принципів проектування багатофункціонального ландшафтно-рекреаційного простору для відпочику та готельного комплексу , на базі яких запропоновано Екологічно-ландшафтну та Соціальноорієнтовану інформаційну моделі.

-Створення різноманітних туристичних маршрутів які охоплюють в собі історичний , культуриний , ландшафтно-рекреаційний туризм .

Практична цінність:

Результати дослідження можуть бути використані в проектній роботі , організації публічного простору та у розробці його концептуальної основи.

Структура та обсяг роботи:

Загалом дипломна робота має текстову частину та експериментальну частину.

Робота складатиметься з 4 розділів: дослідницький, теоретичний і експериментальний, ЦЗ, - кожний з яких має 3-и підпункти.

Після загальних висновків – список використаних джерел.

**РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СВІТОВОГО ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ У
ПРОЕКТУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ,
БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗАМІСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ ВІДПОЧИНКУ
ТА ПАРКІВ ВІДПОЧИНКУ.**

1.1. Аналіз літературних джерел , наукових праць

Поняття аналізу літературних джерел , наукових праць в формуванні багатofункціонального ландшафтнoгo та архітектурнoгo середовищі потребує комплекснoгo дослідження- історичнoгo аспекти , природнo ландшафтнoгo , містобудівнoгo аспекти , соціального, економічнoгo .

Загалом ландшафтнo рекреаційні території , на сьогодні є не лише задачами « містобудування» а і задачою соціальною , економічною яка повинна вирішуватись на регіональному рівні .Ці рівні несуть за собою низку складних задач які без аналізу наукових досліджень не будуть грамотно виконанні .

Основний вклад розвитку рекреації внесли роботи наукових праць на тему культурної-рекреації (рис. 1.1.1)

стан дослідження Культурно-рекреаційних ресурсів	
Напря́м дослідження	Дослідники
Фундаментальні дослідження теорії архітектури та організації просторів	Ю.М. Білоко́нь, В.М. Вадимова, О.Е. Гутков, М.М. Дьомін, А.О. Пучков, В.О. Тімохін, І.О. Фомін.
Теоретичні основи територіальної організації рекреаційних територій та місць відпочинку	Т.Ф.Панченко, Я.М.Тарас, І.Д.Роді́чкін, В.В.Шулик, В.В.Горбик, В.О.Яценко, Ю.А.Ведені́н, Г.М.Юрчишин, В.С.Преобра́женський, Н.І Недашківська, Г. Й.Фільваров, А.Горбік, В.Стау́скас
Історико-культурний потенціал архітектурної спадщини Галичини	М.В. Бевз, О.В. Лесик, В.І. Проскуряков, О.Л. Михайлишин , Х.С. Бойко
Проблеми туристично- краєзнавчих досліджень	Л.Г. Лук'янова, В.І.Цибух, О.О.Бейдик, Горбаль,

рис. 1.1.1. Стан дослідження культурно-рекреаційних ресурсів

Від терміну «рекреація» - походить велика кількість різноманітних наукових формoутворень. Наприклад «рекреаційна діяльність», «рекреаційні ресурси», «рекреаційні потреби» та інші вперше було впроваджено у монографіях «Теоретические основы рекреационной географии» 33 (Преобра́женский, 1975) та «География рекреационных систем СССР» (Преобра́женский, 1985), у яких було

сформульовано такі поняття, як «рекреаційні потреби», «попит на рекреаційну діяльність».

Виходячи з обгрунтованих наукових робіт минулого століття, теоретичних досліджень в галузі «рекреаційного містобудування» в період 1970-1980 років були такі наукові праці, як «Градостроительная организация районов и центров отдыха» (Стаускас, 1977), «Человек, среда, отдых» (Родичкин, 1977), «Проектирование курортов и зон отдыха» (Панченко, 1983), «Расчет параметров развития курортно-рекреационных зон на различных уровнях проектирования» (Панченко, 1982). Які сформували єдине термінологічне поняття, систему та основи територіально-планувальної організації курортно-рекреаційних утворень на всіх ієрархічних рівнях.

«рекреація (від лат.: «recreatio» – відновлення, відпочинок) – це діяльність людини, яка спрямована на відновлення її фізичних і психічних сил, на розвиток особистості, що не зв'язана з виконанням трудових обов'язків та задоволеннями обов'язкових побутових потреб» (Смаль, 2010).

Законодавча база України свідчить про те, що терміни і поняття стосовно рекреаційної галузі було введено також і у законодавчу базу.

В Законі України «Про природно-заповідний фонд України» поняття «рекреаційної зони» розширюється з виділенням «зон регульованої рекреації» (короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, обладнання туристичних маршрутів) та «зон стаціонарної рекреації» (для розташування готелів, мотелів, кемпінгів).

Одночасно з цим об'єкти рекреації стають основою діючих нормативних документів.

Так, у 1976 р. вперше вводиться загальносоюзний нормативний документ «Инструкция по планировке и застройке курортов и зон отдыха», у 1992 р.– ДБН 360-92** «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» (ДБН 360-92**, 2002), а у 2006 році – «Містобудування».

Довідник проектувальника» (Панченко, 2006), у яких розширено «містобудівні аспекти рекреаційної діяльності та її територіальної організації» а саме, «види рекреаційних ресурсів» та типи «рекреаційних утворень і закладів», «допустимі

рекреаційні навантаження на території», «вимоги щодо планувальної структури рекреаційних зон». Також ідея «рекреаційні ресурси» вперше висунуто В. С. Преображенським. В роботі «Теоретичні основи рекреаційної географії» (Преображенский, 1975р.). Поєднуючи всі елементи рекреаційної системи , заради забезпечення виробництва і споживання рекреаційних послуг, які в результаті інтерпретуються у задоволенні рекреаційних потреб споживачів. В подальшому, розвиваючи поняття «рекреаційних ресурсів» в своїх роботах В.В. Шулика «Методологічні основи формування рекреаційних систем в Україні» розглядаю це поняття через соціологічну та екологічну призму .

Удосконалюючи концепцію рекреаційних системи Ю.А.Веденін (Веденин, 1982) розробивши дві моделі систем.

1. об'єктивно-сцентрована «ядром якої є рекреаційна територія, де розташовані рекреаційні ресурси, інфраструктура, спрямовані на обслуговування рекреантів»
2. суб'єктивно-сцентрована « яка має соціальну і суспільну спрямованість, в якій основним блоком вивчення є група людей (агломерація), яка має визначені рекреаційні потреби і потребу в них.»

Л. Г . Лук'янової та В. І. Цибух розглянуто інші критерії (Лукьянова и др., 2004) розглядали інший підхід опираючись на житлову-рекреацію , на основу містобудівних і соціально-економічних факторів і після визначалися місця розташування ,які в подальшому також допомагали впливати на форму , композицію.(рис. 1.1.2)

рис. 1.1.2. Структура рекреаційного середовища

Розглядаючи на рекреацію як туристичний ресурс можна опиратися на визначення наукової роботи О.О.Бейдика. «У «Туристично-термінологічному словнику» термін «рекреаційно-туристичні ресурси» показані як природні, історичні, соціально-культурні об'єкти, здатні задовольняти оздоровчі та духовні потреби рекреантів» (Бейдик, 1997)

Горбаль дає пояснення поняттю «рекреаційний потенціал». За його твердженням, «рекреаційний потенціал»— це сукупність наявних та перспективних природних, соціально-економічних і культурно-історичних передумов розвитку певної території та організації рекреаційно-туристичної діяльності» (Горбаль, 2007). В науковій літературі рекреаційний потенціал об'єднуються з рекреаційним ресурсом .

Нові соціально-економічні умови виступають новою складовою рекреаційної системи, яка вносить зміни та розвиває з боку архітектурно-планувальної рекреації . Яка трансформує за собою види , форм, системи , загальні характеристики. За роботами (Панченко, 2002) Т.Ф. Панченко де за ознаками ареалів відбувається поділ на сім основних типів рекреантів;

«- культурна (поширена у містах- культурних центрах, в історичних міських та сільських населених пунктах);

- пізнавальна (поширена на територіях, багатих на пам'ятки історичної спадщини);
- оздоровча (здійснюється на кліматичних, грязьових та бальнеологічних курортах);
- туристично-рекреаційна (здійснюється у приміських рекреаційних зонах, в місцях масового відпочинку);
- екологічна (перебування туристів на територіях природно-заповідного фонду); -
- зелена (здійснюється на територіях лісів, лісопарків, дендропарків);
- сільська (поширена у сільській місцевості з центрами народних ремесел)»

(Панченко, 1979)В залежності від розташування «курортно-рекреаційних територій» по відношенню до міст-центрів і підцентрів, а також з урахуванням їх транспортної доступності і функцій можна виділити наступні території ;

«• для щоденної (короткочасної) рекреації, включаючи внутрішньоміські парки, сади, спортивні центри, прилеглі до міста території заміського короткочасного відпочинку – парки на межі міста, лісопарки, гідропарки, лугопарки зеленої зони,

об'єкти спортивного і культурно-масового призначення. Максимальні затрати часу на переміщення відпочиваючих приймаються 30 хв.;

- для тижневої (короткочасної) рекреації, включаючи місця заміського короткочасного відпочинку без ночівлі і з ночівлею (1 – 2 дні), об'єкти ближнього туризму, пляжні комплекси, риболовні бази, колективні сади, створені центри дачного відпочинку, розташовані переважно в зоні центру групової системи, населених місць. Максимальні затрати часу на переміщення відпочиваючих – 1 год;
- для тривалої і короткочасної рекреації, включаючи території, призначені для розташування закладів тривалого відпочинку і лікування, території для короткочасного відпочинку автотуристів, об'єкти дальнього туризму, території розташування «другого житла» і інші, розташовані в межах 43 зовнішньої зони групової системи населених місць. Максимальні затрати часу на переміщення відпочиваючих – 2 год
- для тривалої і короткочасної рекреації, включаючи території, призначені для розташування закладів тривалого відпочинку і лікування, території для короткочасного відпочинку автотуристів, об'єкти дальнього туризму, території розташування «другого житла» і інші, розташовані в межах зовнішньої зони групової системи населених місць. Максимальні затрати часу на переміщення відпочиваючих – 2 год. ;
- для тривалої рекреації, включаються ділянки, призначені для формування комплексів закладів санаторного лікування, тривалого відпочинку, туризму і автотуризму, розташованих за межами зовнішньої зони групової системи населених місць. Тут можуть бути сформовані рекреаційні утворення міжселищного значення, затрати часу на переміщення відпочиваючих до яких – 2 год»

(Панченко, 1978) «Функціональне зонування рекреаційної системи» передбачає виділення основних зон:

«курортно-рекреаційних територій, призначених для розташування курортів, зон тривалого відпочинку, комплексів і окремих санаторно-оздоровчих закладів, місць короткочасного масового відпочинку, колективних садів і дач, населених пунктів – центрів туризму; включаючи природні парки, заповідники, замовники, рекреаційні ліси, а також території, зарезервовані для перспективного розвитку рекреації і

курортного лікування в районах складного народногосподарського розвитку (курортно-промислових і рекреаційно-аграрних); обслуговування, які враховують місця розселення обслуговуючого персоналу, об'єкти господарського призначення, ділянки парникових господарств, забезпечуючи потреби відпочиваючих. Специфіка курортно-рекреаційного процесу потребує організації в зонах відпочинку, поряд зі звичайними закладами обслуговування, мережі спеціалізованих об'єктів – бальнеозаклади, курортні поліклініки, бюветів мінеральних вод, кліматолікувальних закладів. Для приміських зон в літній період характерно збільшення чисельності неорганізовано відпочиваючих, практично подвоюючи чисельність населення в зимовий період. Крім цього, значна частина постійного населення в літній вихідний день приймає участь в короткочасному відпочинку. В зв'язку з цим створюються максимуми так званого сезонного і денного населення, які повинні прийматися до уваги не тільки в розрахунках місткості мережі обслуговуючих закладів, але і при побудові всієї системи обслуговування в цілому»

(Шулик, 2008) За твердженням автора, «головна умова для забезпечення «рекреаційної діяльності» є створення оточуючої території. Середовище включає в себе як матеріальне так і духовне життя людини та суспільства загалом. Діяльність рекреації включає в себе не лише просторові показники а й сформовані загальні рекреаційні середовища, яке виступає не відемною частиною життя людини.

Види середовища для забезпечення процесів по рекреаційному користуванні (для полегшення дослідження)

- «● штучне середовище (всі елементи створені людиною);
- антропогенно-природне (до штучного середовища входять елементи природи);
- природно-антропогенне (включені антропогенні елементи);
- природне (середовище, в якому відсутні антропогенні включення). В свою чергу, види середовища, які мають забезпечувати рекреаційні процеси, розподіляються на такі основні групи:
- рекреаційні утворення індивідуального користування з максимальним перетворенням природного середовища;
- рекреаційні утворення індивідуального та громадського користування з мінімальним перетворенням природного середовища.

1.2. Аналіз аналогів рекреаційних територій ,багатофункціональних заміських комплексів відпочинку та парків відпочинку.

1 аналог

Туристичний кластер в селі Оймякон

Екстрем із комфортом

Архитектурное бюро ASADOV

проект-2019

Конкурс на створення концепції туристичного кластера в Ойм'яконі. Учасники мали надати свої рішення для розвитку села Оймякон, які допомогли б якутському поселенню перетворитися на центр світового екстремального туризму.

Рис. 1.2.1- рендери конкурсного в проекту Оймякон

Село Оймякон – знаменитий полюс холоду, тут було зафіксовано найнижчу для північної півкулі температуру $-71,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Зима, тобто температура нижче за нуль – 9 місяців на рік(рис 1.2.1). Проектування в умовах екстремального клімату потребує особливих знань, тому співпраця місцевих бюро, які мають досвід в умовах вічної мерзлоти, та архітекторів з інших регіонів, які мають новий підхіді.

Рис. 1.2.2- мастер план (генплан туристичного містечка)

Автори проекту, запропонували майстер-план(рис1.2.2) перетворення села Оймьякон із заміною всіх інженерних мереж, новою дерев'яною набережною, екофермою, банним комплексом на річці з можливістю купатися в ополонці, декількома парками різної спеціалізації, серед яких – майданчик для головного якутського свята. об'єктами та дитячими майданчиками.

Рис. 1.2.3- Пішохідні та велосипедні шляхи.

Прогулянковий маршрут є системою двох мереж: більш корпусної системи проїжджих вулиць і тонкої сітки пішохідних доріжок. Пішохідні та велосипедні шляхи – дерев'яні(рис. 1.2.3), місцями вони утворюють підняті над водою містки; на набережній акцентовані видові точки, відкриті місця регулярно чергуються із теплими, дозволяючи відігрітися. Маршрут охоплює всю територію Оймьякона, поєднує елементи нової програми, пропонує безліч «варіантів проходження», працюючи на різноманітність сприйняття. Серед елементів – музей ойм'яконського купця-благодійника Миколи Кривошапкіна у західній частині села.

Ядром майстер-плану стала будівля готельного комплексу, чий вільний пелюстковий план трохи нагадує контури самого села, «відроги» якого вільно розкидані навколо його центру, що перетворює комплекс на свого роду об'ємний логотип(рис. 1.2.4.). Дугоподібний стилобат поєднує 3 обсяги готелю, 1 ресторану, ще 3 – музейного комплексу з «виходом у крижану печеру». Від музею ж починається перехід до музейного парку, а весь стилобат забезпечений внутрішньою дугою амфітеатром, який «дивиться» у протилежний від парку бік, на головну вулицю села.

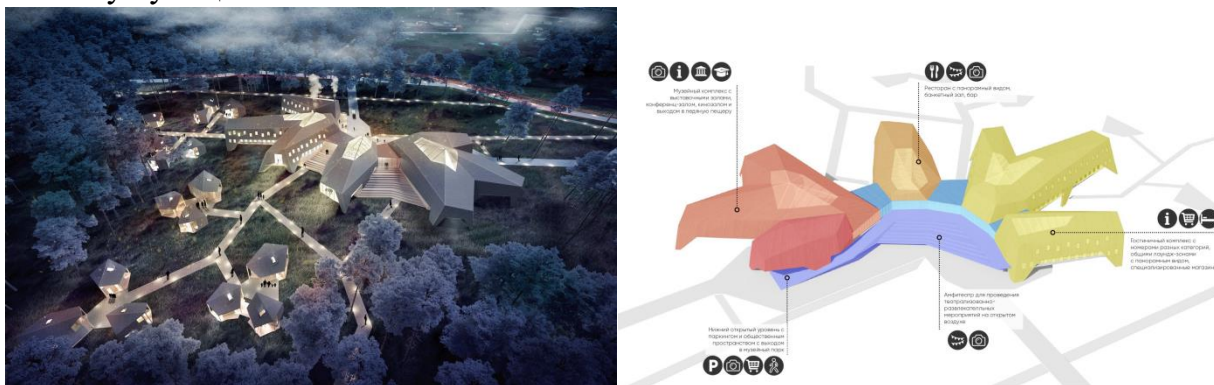

Рис. 1.2.4- Готельний комплекс- як ядро комплексу.

Ядром майстер-плану стало будівництво гостинного комплексу, чий вільний пелюстковий план трохи нагадує контури самого села, «відроги» якого вільно розкидані навколо його центру, що перетворює комплекс на свого роду об'ємний логотип. Дугоподібний стилобат поєднує 3 обсяги готелю, 1 ресторану, ще 3 –

музейного комплексу з «виходом у крижану печеру». Від музею ж починається перехід до музейного парку, а весь стилібат забезпечений внутрішньою дугою амфітеатром, який «дивиться» біля протилежного від парку бік, на головну вулицю села. Всі корпуси забезпечені атріумами із zenітним світлом, що дозволить проводити час у теплі, але при природному освітленні.

Насамперед туристам там просто потрібне місце, де перебувати, – але, з іншого боку, важливо, щоб їм було цікаво, і було чим зайнятися. Село вже зараз відоме в росії і в усьому світі як центр екстремального туризму, гіді возять туди охочих: здебільшого добираються з Якутська, на машині два дні, хоча можна, звісно, і на гелікоптері... Але зупинитися в Ойм'яконі майже нема де, тому багато хто приїжджає, дивиться і їде, ночує в інших місцях. Наше ж завдання – затримати туристів у селі, надати їм комфорт та програму, «базу» для дослідження території з екстремальною природою. Поки що в Ойм'яконі крім природи є, строго кажучи, два атрактори – музей та стела, що означає село як полюс холоду».

Улучшение туров

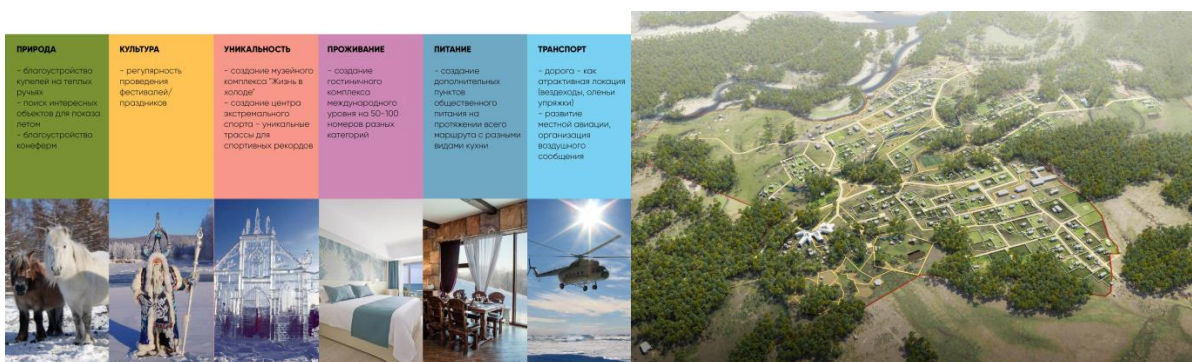

Рис 1.2.5.- туристичні програми та генеральний вид з причого польоту

Крім того, глава консорціуму підкреслює, що в саму туристичну програму вбудовані елементи екстриму – наприклад, купання в крижаному ополонці на річці (рис 1.2.5.)

2 аналог

заміський комплекс для відпочинку Bursa Cabins

місце: місто Ржищів, Київська область, Україна

проект-2021 року

площа: 1650 м²

Основа проекту «Для нас дуже важливі екологічний та етичний виміри. Будь-яка експансія в природу має ґрунтуватися на принципі «не нашкодь». Цей заміський комплекс майже не втручається у рельєф. Ми не міняємо ландшафту і не рубаємо дерева. Наші самоскиди не вивозять і не завозять землю. Проект формується із того, що вже є всередині майданчика. Архітектура підлаштовується до умов середовища, як серфінгіст до хвиль. Погляду відвідувача насамперед має відкриватися багатство схилів та панорама глиняних каньйонів, що існують на цьому місці вже близько тисячі років.» (рис 1.2.6)

На такому основному меседжі поставив акцент головний архітектор бюро.

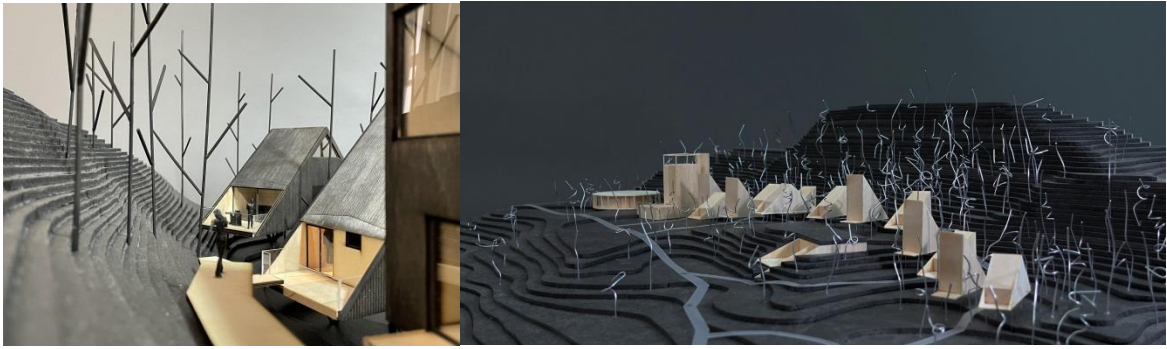

Рис 1.2.6 –макет який демонструє ландшафтний рельєф .

Особливості самого місця –тиша та спокій.

Основна ідея –створення простору відпочинку від міста

Комплекс розташований на 3 га, включаючи околиці. Проект включає в себе 13 індивідуальних кабін, 6 готельних номерів, спа-центр, центр ретриту, ресторан і бар. (рис 1.2.7)

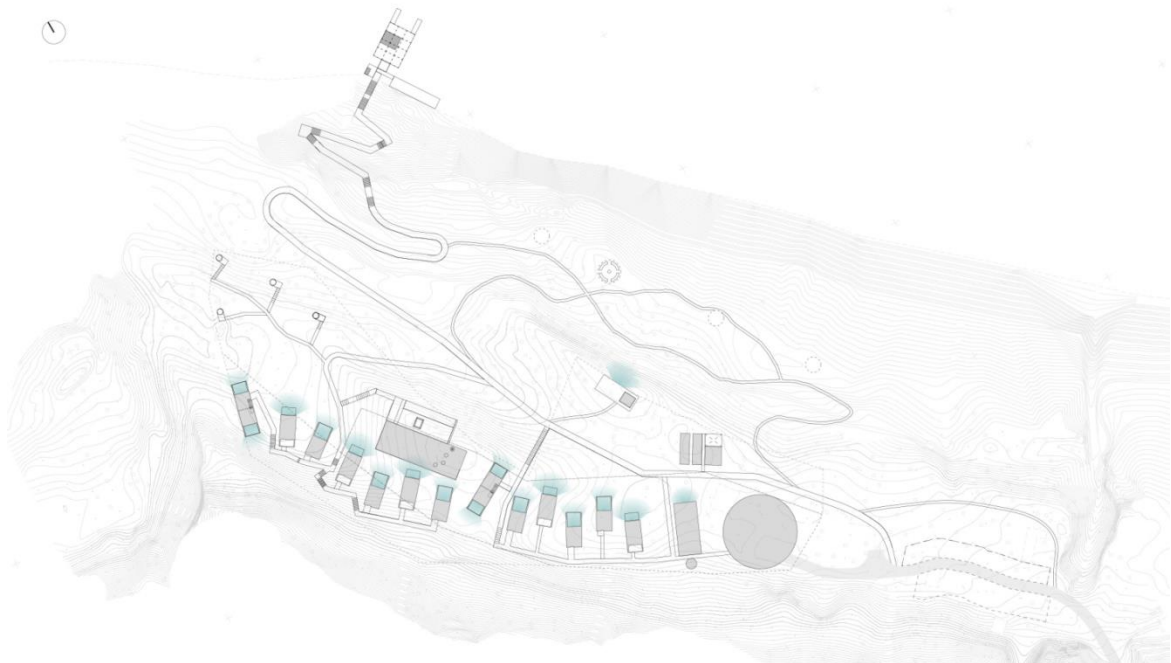

Рис 1.2.7- генплан комплексу

3 типи кабін трикутної форми. Вони схожі на колажні композиції, витій над багатую природою схилів Дніпра.

Рис 1.2.8- Кабіни 3-х типів планування та форми

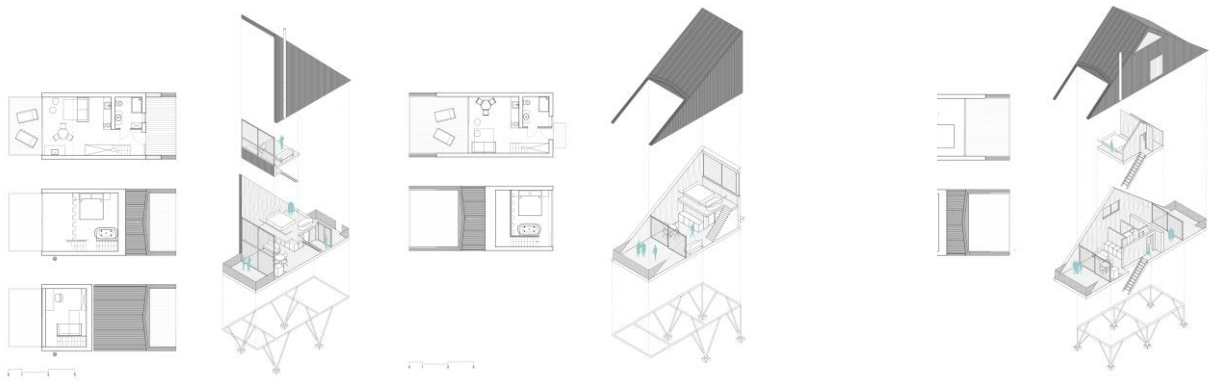

Рис 1.2.8- Кабіни 3-х

Кабіни розташовані дуже компактно та на схилах. Спеціальними підпорами вони піднесені над землею, наче комахи на довгих ногах. Точкове кріплення не заважає корінням рослин і делікатно вбудовується у ландшафт.

Так виникає природний колаж із дерев, схилів та будиночків. Усі кабінки досить компактні – від 38 до 58 квадратних метрів. Найбільші з них можуть прийняти сім'ю із 2ма або 3ма дітьми. (рис 1.2.8)

Глибинний меседж цього проекту ,пов'язаний на «споглядальний спосіб життя». Як каже автор «Головною ідеєю комплексу є втеча із міста. Думаємо, тут навіть буде доречним якийсь поведінковий статут. Цей еко-готель підійде людям, які шукають місце для практик самопізнання та перебування наодинці із собою. Сюди слід їхати тим, хто хоче отримати досвід протилежний до міської метушні.»

В інтер'єрі багато дерева. Підхід загалом дуже мінімальний і простий, без надмірностей. Фасади будинків облицьовані деревом, обробленим за японською технологією-обпалені .

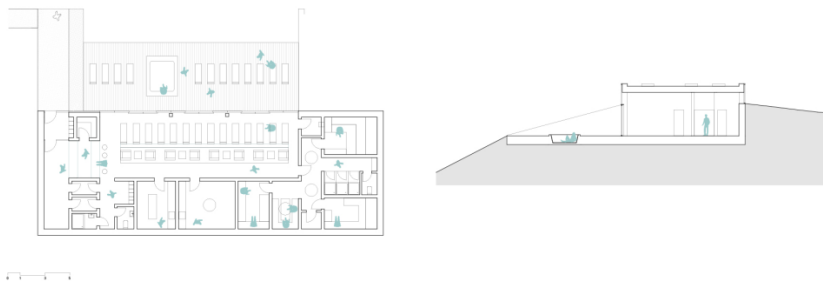

Рис 1.2.9- спа в холмі

В еко-готелі переважають природні матеріали, тут не буде яскравих кольорів. Ми використовуємо кілька архаїчних вернакулярних технологій (Рис 1.2.9) Наприклад, будівля спа буде розташована всередині пагорба, де немає дерев. Для цього там викопують спеціальний простір. А земля, що залишилася, стане основою для будівництва ресторану. (рис 1.2.10)

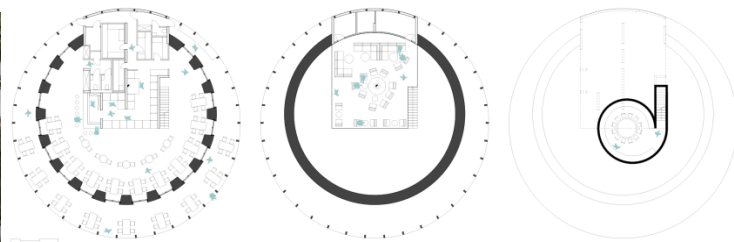

Рис 1.2.10- ресторан

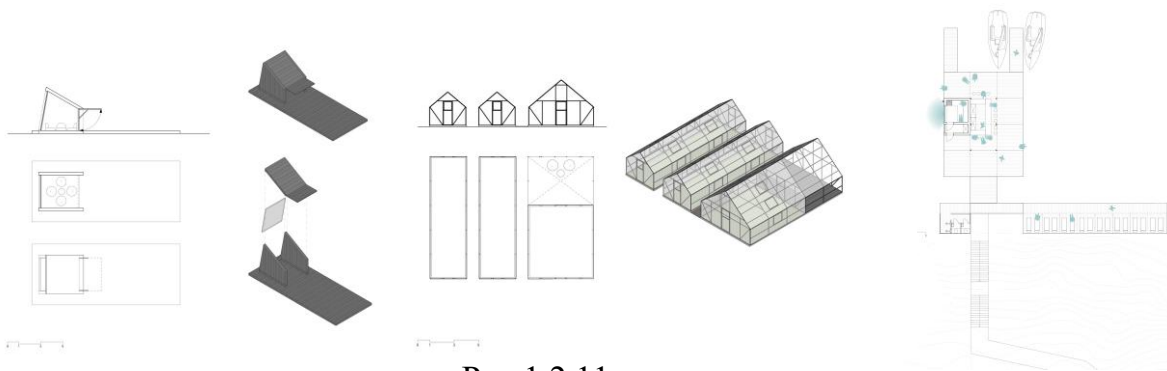

Рис 1.2.11-

підхід до набережної та шатровий ресторан.

Благоустрій, набережна(рис 1.2.11) та ділянку для городництва займають важливу частину комплексу. На в'їзді розташований шатровий ресторан зі своїми власними продуктами які вони будуть самостійно вирощувати .(рис 1.2.11).

З аналог

заміський туристичного комплексу

Місце: м. Глазов, Удмуртська Республіка

рік: 2020 р.

Проектна організація: УДНТУ

Місто насичене різноманітними пам'ятниками архітектури ,музеями , театрами , таке багато садків , шкіл та одного університету але відсутні парки , загальні місця для розваг

За рахунок чого був запропонований проект розвитку міста , який включає в себе Розважальні функції і цим самим оживить місто і створить студеськи осередки Глазов має розвинену транспортну систему з великою кількістю маршрутів та зупиночних пунктів. Тим самим пропонується запуснути систему водного пасажирського транспорту річкою Чепцем і додати новий автобусний маршрут до городища Іднакар(сусіднє містечко).(рис 1.2.12)

Рис 1.2.12- розвиток набережної

Глазов дуже зелене місто. Зелені насадження домінують над асфальтовим покриттям навіть у центрі міста, у кожному кварталі обов'язково є зелене подвір'я. Проектна територія рясніє зеленими насадженнями, наше завдання зберегти якнайбільше дерев. Також проектна територія схильна до сезонних підтоплень. Місто має відмінний потенціал для розвитку велосипедного транспорту як основного. Це допоможе зменшити кількість особистих автомобілів, як наслідок покращає стан повітря та здоров'я населення. Ми пропонуємо організувати три

маршрути різної протяжності та створити всю необхідну для цього інфраструктуру, а саме велодоріжки, велостоянки та пункти прокату. (рис 1.2.13)

02

Архитектурно-художественная концепция.

МАСТЕРПЛАН ТЕРРИТОРИИ ПАРКА «ЗАРЕЧНЫЙ» И ПЛОЩАДКИ БЫВШЕЙ ВОДОНАПОРНОЙ БАШНИ

1. пешеходный мост
2. парковки до 50 авт.
3. проектный фаникулер
4. веревочный парк
5. трасса для квадроциклов

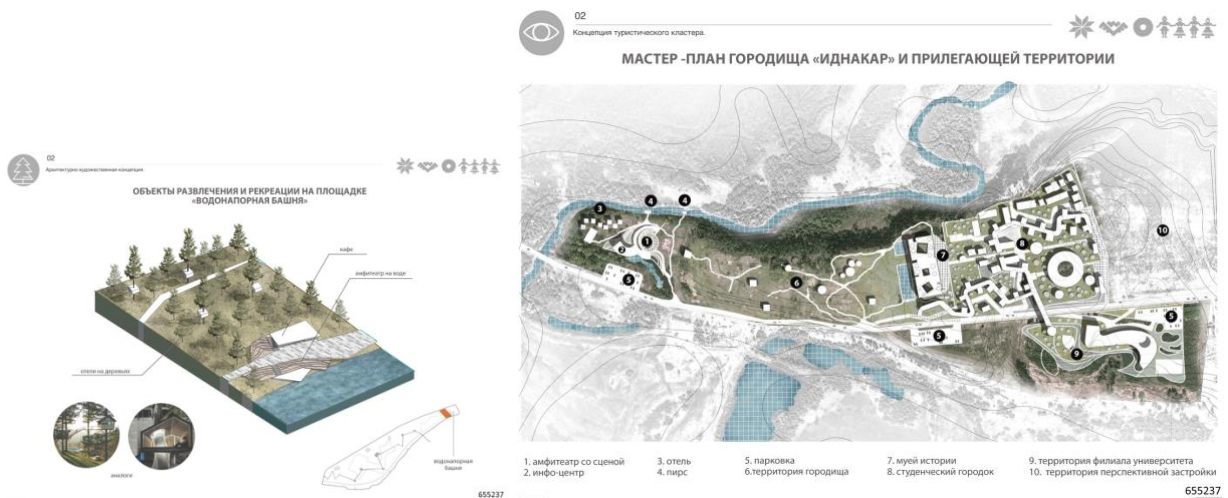
6. беседки с местами отдыха
7. пирс
8. площадка для игры в футбол/катка
9. пункт проката снаряжения
10. пешеходный мост

11. 20 отелей на деревьях
12. кафе с амфитеатром для застройщика
13. водонапорные башни
14. причал

655237

Рис 1.2.13- часть генерального 1. плану з вело доріжками

Місто має розвинену транспортну систему з великою кількістю маршрутів і зовсім відсутньою водною. З появою транспорту яке б сполучило декілька населених пунктів з'явилась можливість реабілітувати пірси та нові шляхи комунікацій населених пунктів(рис 1.2.14) .

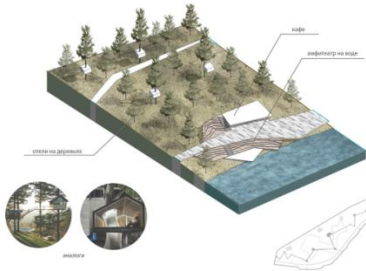
02

Концепция туристического кластера.

МАСТЕР -ПЛАН ГОРОДИЩА «ИДНАКАР» И ПРИЛЕГАЮЩЕЙ ТЕРРИТОРИИ

ОБЪЕКТЫ РАЗВЛЕЧЕНИЯ И РЕКРЕАЦИИ НА ПЛОЩАДКЕ «ВОДОНАПОРНАЯ БАШНЯ»

1. амфитеатр со сценой
2. инфо-центр
3. отель
4. пирс
5. парковка
6. территория городища
7. музей истории
8. студенческий городок
9. территория филиала университета
10. территория перспективной застройки

655237

655237

Рис 1.2.14- проект частини набережної та пірса та частина гп 2

4 аналог

Заміський

готельно-ресторанний комплекс Relax Park Verholy

від YOD design lab Місце: м. Глазов, Удмуртська Республіка

рік: 2015 р.

місто с. Сосновка, Полтавська обл., Україна

Проектна організація: yoddesign

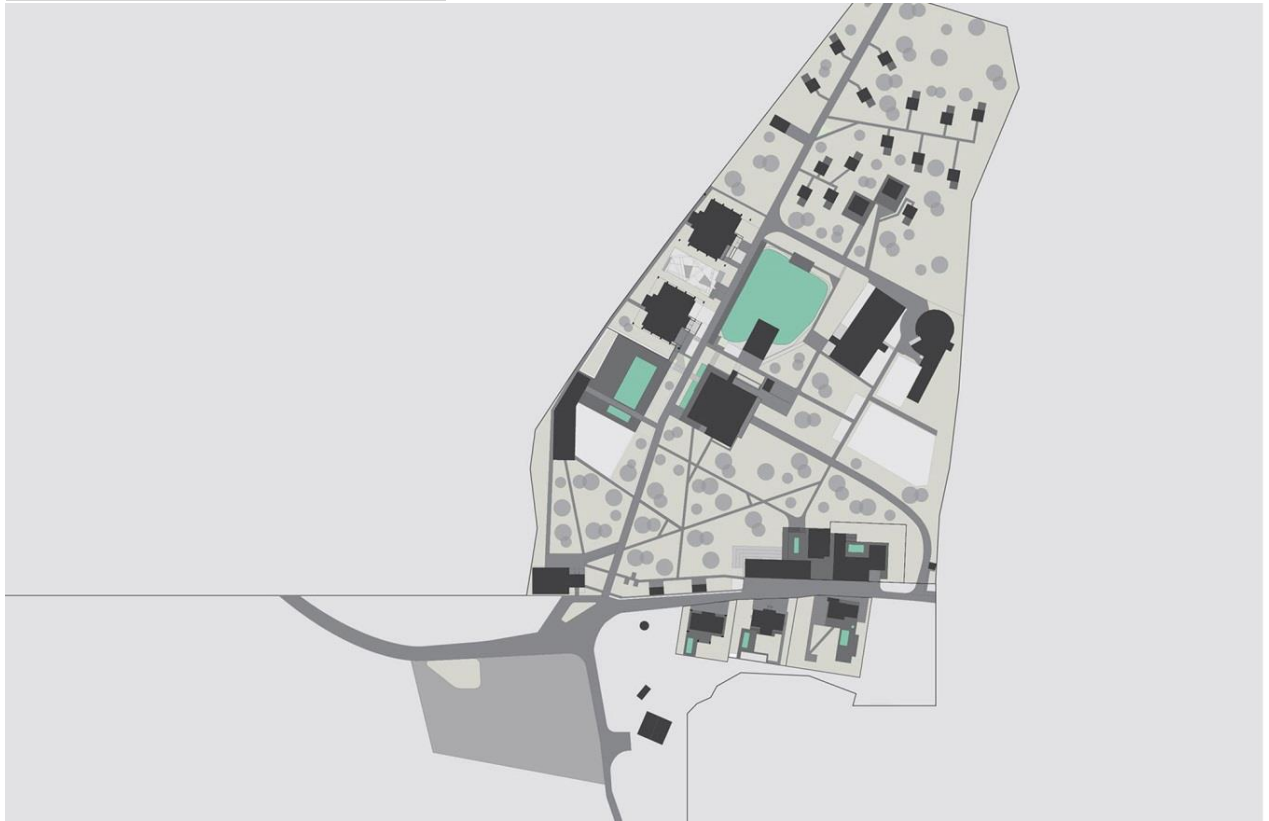

Рис 1.2.15 – генеральний план комплексу.

Комплекс розташований у сосновому лісі Полтавської об.

Комплекс проектувався за сучасними європейськими стандартами

Проект готелю виконаний в мінімалістичному стилі: велика кількість скла і натурального дерева ,чим ще більш комплекс інтегрується в навколишнє середовище. В склад комплексу входить SPA-зона з басейнами, конференц-зали , ресторан, кінно-спортивний комплекс, готелі з різноманітними типами номерами та будинками . (рис 1.2.15)

Рис 1.2.16- центральна частина комплексу , 2 будинки з 55-ма номерами.

У комплексі є 55 номерів у двох готельних будівлях, котеджах та індивідуальних шале. Інтер'єри та екстер'єри виконані з натуральних матеріалів у мінімалістській естетиці. Архітектура підкреслює навколишню природу. Зв'язок із природою підкреслюється вибором натуральних матеріалів, таких як деревина та камінь, які йдуть у гармонійному поєднанні з навколишнім середовищем. Через панорамні вікна залу відкривається вид на озеро та сосни. (рис 1.2.16)

Рис 1.2.17- Guest houses 3.0 – готельний будинок

Guest houses 3.0 – один з типів будинків. Наявність затишного внутрішнього дворику дає можливість гостям ще більше усамотнитись сам на сам з природою. (рис 1.2.17)

Будинок побудований з каркасних конструкцій, які були виконані. Будинок стоїть на гвинтовій підставці на геошурупах. Ця технологія дозволяє швидко встановлювати конструкцію в будь-якому ландшафті, не завдаючи шкоди кореневій системі. Зарахунок тому, що будинки відірвані від землі, є можливість відмовитися від додаткового облицювання фундаменту й гідроізоляції.

Зовні будиночки вкриті термообробленою дошкою з масиву вільхи, тераса обшита терасною дошкою.

Рис 1.2.18- гостьові будинки

Гостьові будиночки – це ще один тип готельних номерів на території готельного комплексу. на території присутні ще 3 додаткові варіанти планів для 2, 3, 4-х осіб . Будинок побудовано з каркасних конструкцій та металевих конструкцій всі конструктивні та фасадні елементи виконані так само як і Guest houses 3.0 (рис 1.2.18)

5 аналог

проект парку в акваторії порту

рік: 2017 р.

місто Копенгаген

Проектна організація: C.F. Møller

(рис1.2 19) –рендер набережної

Проект міжнародної школи Прямо перед зверненням до у районі Норхавн .

Міський парк на воді. Спочатку тут був запланований вузький променад вздовж набережної, але тепер розташовані в нижньому ярусі громадські простори, і так доступні для всіх городян, безпосередньо пов'язані з водною гладдю і містом.

(рис1.2 19)

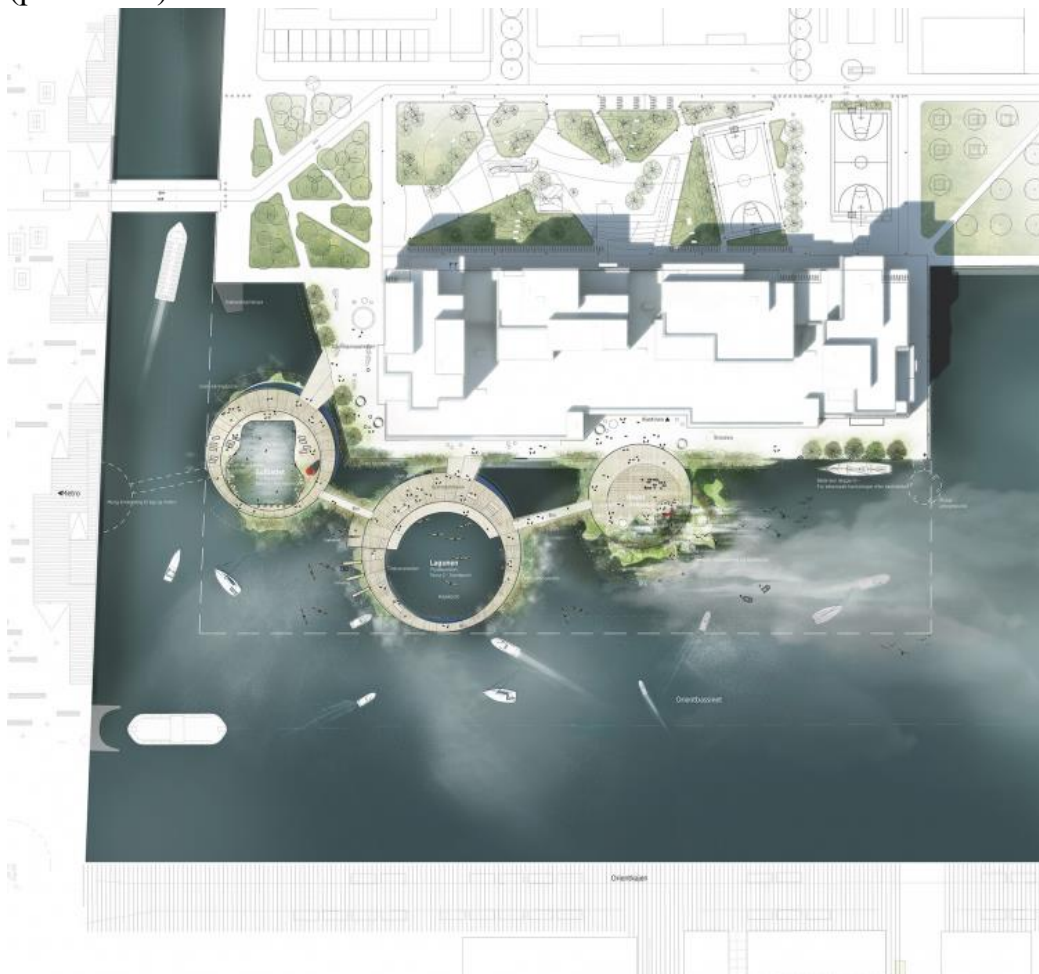

Рис 1.2.20 генералний план комплексу

Архітекторам вдалося запропонувати щось справді нове та незвичайне. До набережної «пришвартують» три дерев'яні кола різного розміру, кожен із яких отримає своє призначення. (рис 1.2.20) Найменше і близьке до набережної коло назвали «Риф», на ньому можна буде половити рибу, погодувати качок, подивитися, як розводять омарів та устриць. Середній, найбільший, понтон «Лагуна» присвячений переважно гребним видам спорту. Останній же, вкрай лівий острів «Сонячні ванни» містить сауни, безпечні місця для купання, занять плаванням і дайвінгом. (рис 1.2.21)

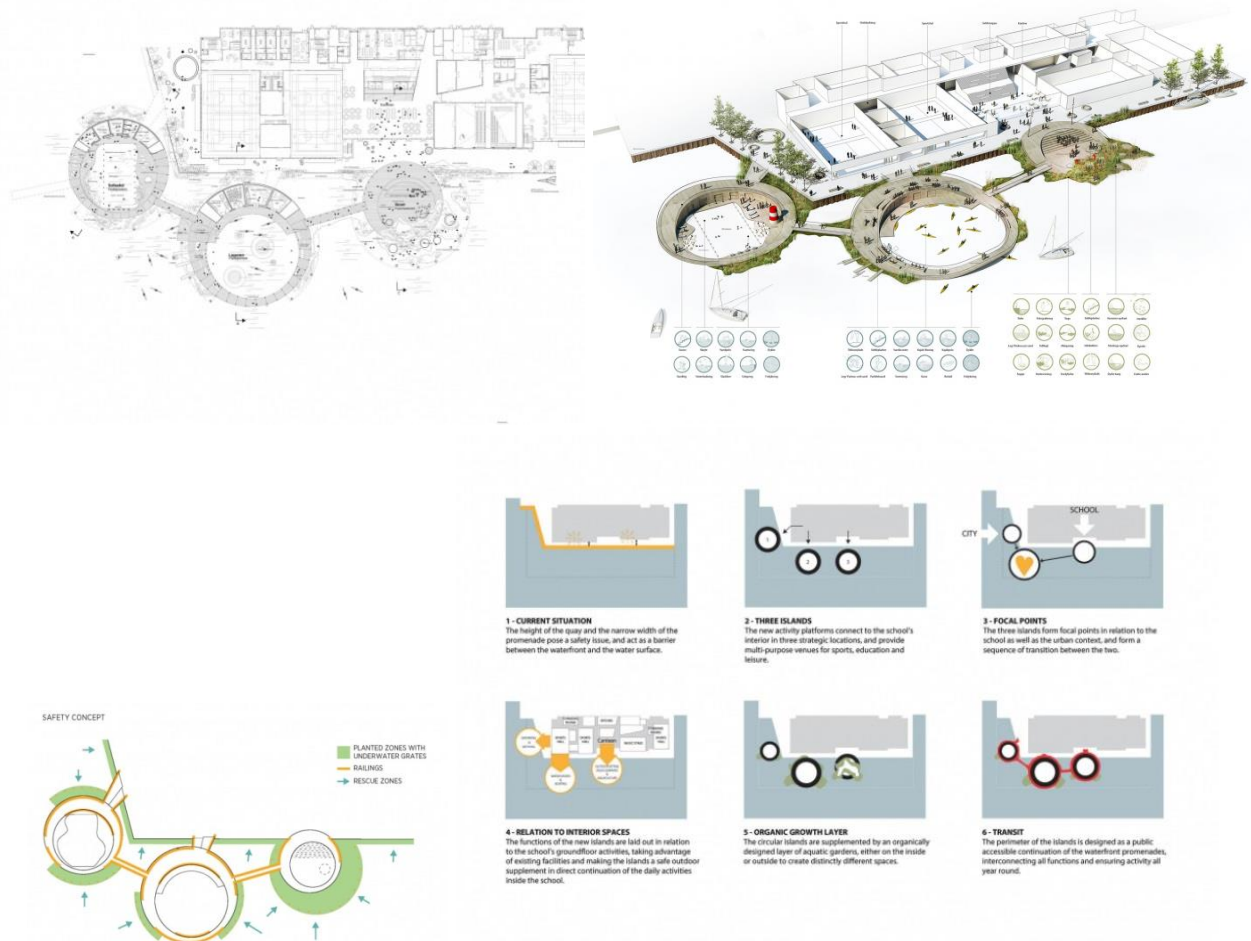

Рис 1.2.21- формоутворення набережної та її плани .

У зимовий час тут можна буде не лише поринути, а й покататися на ковзанах. Всі понтоні пов'язані переходами і з набережною, і один з одним, утворюючи вибагливий, майже нескінченний прогулянковий маршрут. Підйоми та спуски дерев'яних «доріжок» одночасно дозволяють урізноманітнити рельєф, створюють видові майданчики та формують захищені від примх погоди зони. А ніби хаотично посаджена навколо геометрично правильних конструкцій рослинність забезпечує безпеку прогулянок навіть для дітей. В результаті створюється універсальний простір для відпочинку, занять спортом та організації навчального процесу. І важливо воно не тільки школі та її учням, а й усьому ще тільки створюваному навколо району Норхавн.

б аналог

Cycling Through The Trees-велосипедна доріжка

рік: 2020 р.

місто Бельгія

Проект кругової доріжки під назвою Cycling Through The Trees створена як частину велосипедної мережі в провінції Лімбург.

Як випливає з назви, «Велосипед через дерева» — це піднята доріжка, яка піднімає велосипедистів на висоту 10 метрів над землею, щоб вони могли кататися серед верхівок дерев.(рис 1.2.22)

Рис 1.2.22 –фото «вигляд кругової доріжки з пташиного польоту»

Структура являє собою подвійне коло діаметром 100 метрів.

Довжина 3-метрової доріжки становить майже 700 метрів, вона підіймається пологим ухилом на висоту 10 метрів, а потім спускається назад у лісову підстилку. Ландшафтний архітектор BuroLandschap і архітектор De Gregorio & Partners розробили структуру, щоб люди могли спілкуватися з лісом, але пам'ятали, що атракціон має найменше впливати на його оточення.

Щоб зменшити вплив на ліс, споруда була побудована за допомогою одного крану, який був встановлений в центрі кола.

«Найважливішим для нас було побудувати структуру з мінімальним можливим впливом на навколишнє середовище та наявну чутливу природу», – пояснив засновник BuroLandschap Пітер Денен.

«Приємна річ у конструкції — це кругла спіральна форма. Їзда на велосипеді в поєднанні з їздою на велосипеді у висоту має щось чарівне», — сказав Даенен.

Палуба та опори конструкції виготовлені з вивітровоаної сталі, яка має буро-оранжевий колір, схожий на колір стовбурів сосен у лісі.

«Коричневий колір – це колір землі, після «зеленого» це найпоширеніший колір у природі»

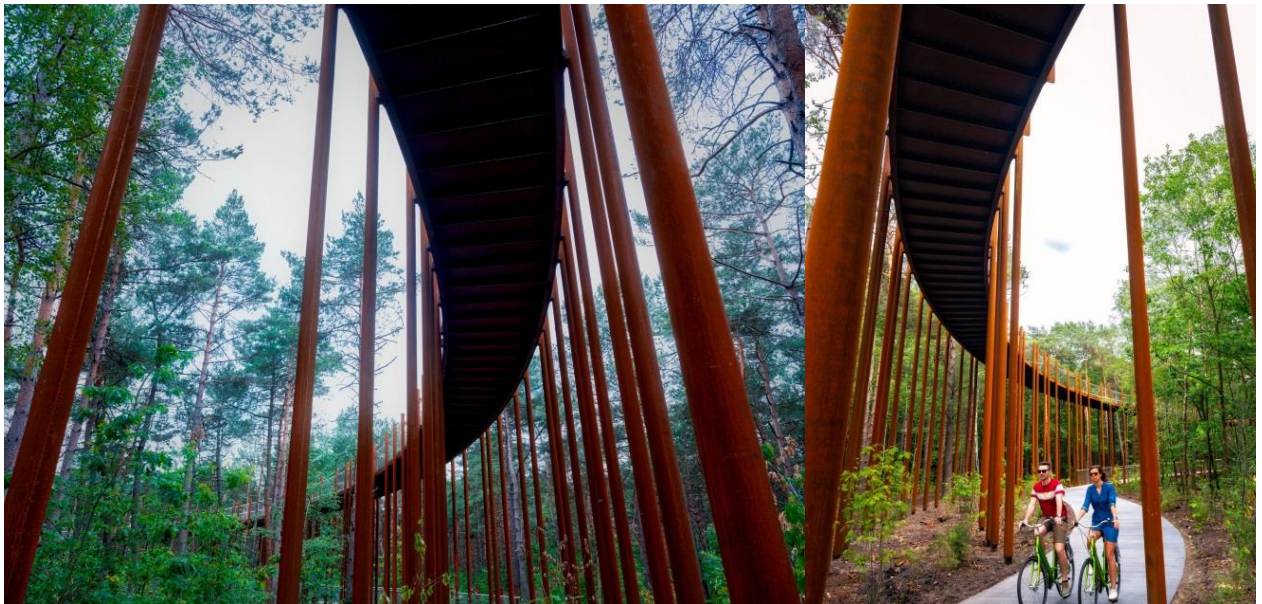

Рис 1.2.23- фото «вигляд кругової доріжки з прогулянкової доріжки»
- Стовпи-як стовбури дерев.(рис 1.2.23)

7 аналог

проект парку водно-болотних угідь

рік: 2015 р.

місто Китай

Проектна організація: Turenscape

Рис 1.2.24 - фото фіксація , генеральний план парку

Парк Яньвейчжоу площею 26 гектарів у Цзіньхуа, має стійкий до повеней рельєф, природні середовища проживання дикої природи та мережу звивистих доріжок і мостів.

Метою проекту було зберегти прибережний ландшафт, а також створити громадський атракціон навколо міського оперного театру.(рис 1 .2.24)

Пішохідний міст перетинає дві річки завширшки 100 метрів, створюючи червоно-жовті стрічки, які відсилають місцеву традицію танцювати драконів під час Свята весни. (рис 1.2.25)

В проекті грайливо використовують форму та колір мостів, щоб об'єднати спільноти по обидва боки річки".

Рис 1.2.25- форми та колір мостів

8 аналог

проект житловий комплекс в горі-Escala

рік: 2021 р.

місто Андорр

Архітектор : Рафаелем де Ла-Осом

Рис 1.2.26-будинок в скелі

Найексклюзивніший житловий комплекс в Андоррі. Він знаходиться в Сан-Мікель-де-Енголастер.(1.2.26)

С передбачає щонайменше 7 будинків і максимум 13, з площею від 287 м² у найменшому випадку та 574 м² у найбільших будинках. Крім того, у забудові є загальний тренажерний зал і спа-зона. Загалом ,це авангардна житлова концепція, якої не існує в Андоррі.

Його відмінна риса в тому, що будинки спроектовані на схилі гори і ніби виходять з неї. Незалежно від їх привабливості, вони мають перевагу, що дозволяють створювати будинки з великими терасами, щоб насолоджуватися краєвидами. (рис 1.2.27)

Рис 1.2.27 –вид терас

Таким чином, реклама стає оглядовою точкою, яка домінує в одній з наймальовничіших долин Піренеїв і в якій природа має всю головну роль.

Дизайн водночас є складним завданням у його будівництві. І справа в тому, що форма будинків створює велику проблему з вертикальними комунікаціями ліфтів. У відповідь студія спроектувала похилий ліфт, який рухається по природному профілю гори.(рис 1.2.28)

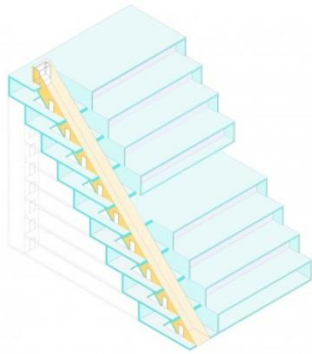

Рис 1.2.28-формування та комунікації

9 аналог

Резиденції Асми Бахчелер

рік: 2017 р.

місто Турція

Проектна організація: M artı D Mimarlık

Рис 1.2.29- схема вбудови бому в скелю

Це проект масового житла, що складається з 92 житлових одиниць, головна мета якого полягає в тому, щоб забезпечити користувачам комфорт приватного проживання в колективному середовищі життя.

Будинки розміщені на крутому місці з посиленням на лінії топографії схилу, таким чином мінімізуючи втручання в природний рельєф, створюючи резиденції з великими садами, які зливаються з існуючою зеленню.(рис1.2.29)

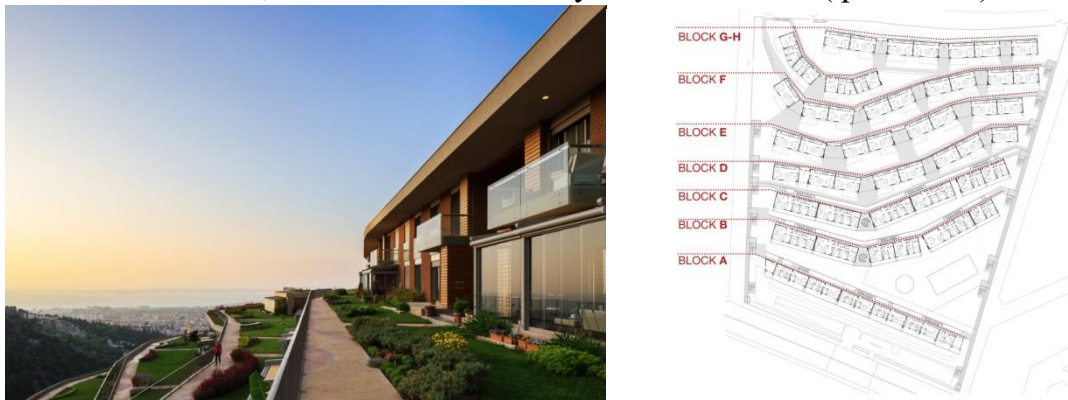

Рис 1.2.30 –вид пішохідної доріжки та планів квартир

З метою встановлення інтимних сусідських стосунків, житлові блоки вишикувалися уздовж широкої пішохідної доріжки з видом на затоку, яка простягається по кривих рельєфу.(рис1.2.30)

Кожне житлове приміщення в будинку пов'язане з садом і краєвидом(рис 1.2.31). Весь інтер'єр поєднується із зовнішнім простором.

Рис 1.2.31 сад його формоутворення

10 аналог

High Line (Парк Хай-Лайн)

рік: 2009-2019 р.

місто Нью-Йорк

Проектна організація: Diller Scofidio + Renfro, Пит Аудолф

Проект парку в місті (рис 1.2.32)«Перша черга будівництва Хай-Лайн парку завершилася вже до 2009 року: відвідувачам представили зону від Гансевоорту до 20 Вулиці. Друга частина парку створювалася з 2012 по 2014 роки: Хай-Лайн на місці залізничних станцій відкрився між 30-ю та 34-ю вулицями та 10-ою та 12-ою авеню. У 2019 році у парку завершилося будівництво ще одного простору – The Spire.

Рис 1.2.32- генплан парку

Тут відкриваються панорамні види на місто, проводяться публічні програми та зустрічі, працюють ресторани та міські точки тяжіння. (Рис 1.2.34)

У наш час парк є безперервним зеленим маршрутом завдовжки більше 2 кілометрів: тут жителі можуть не лише гуляти, а й відвідати лекції, дізнатися про сучасне мистецтво, поїсти та помилуватися міським ландшафтом.

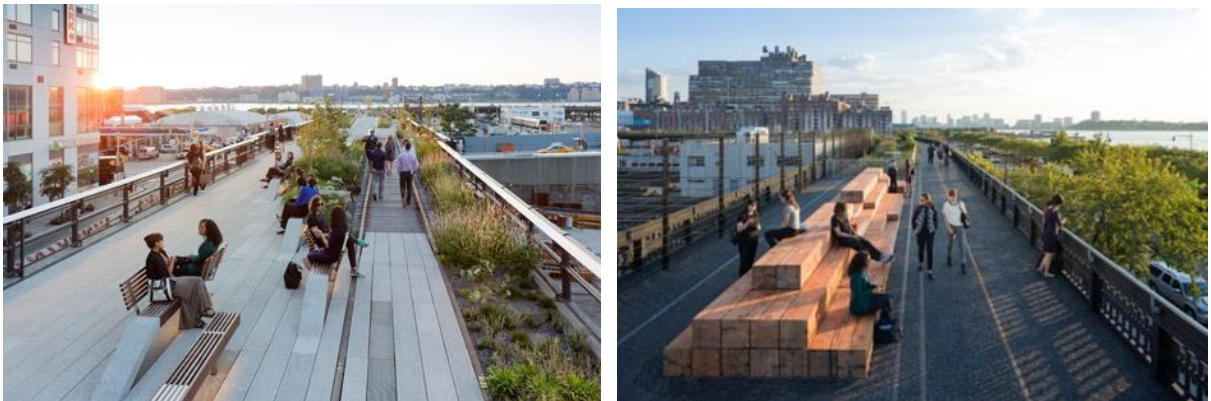

Рис 1.2.33- панорамні види на місто

Естетика High Line відображає природні цикли життя та смерті та викликає почуття перебування в природному середовищі. Піта Удольф, творець садів, каже: «Найбільше мене надихає природа. Я не хочу її копіювати, але хочу відтворювати емоції».

В парку відбувається безліч природних процесів, сади якісно спроектовані і про них постійно дбають. Формування ландшафтного дизайну вимагає професійного бачення та розуміння того, як насадження розвиватимуться з часом.

Рис 1.2.35- фото з птичого польоту

Тут створюються різні настрої та композиції залежно від пори року. Сотні видів рослин нагадують ландшафти лісів та лук. Птахи та комахи населяють посадки та поживляють їх. Настрій кожного саду змінюється протягом року, передаючи постійно мінливе середовище та таємницю диких місць. (Рис 1.2.35)

Рис 1.2.36- різноманітні архітектурні форми в парку

На заключному етапі будівництва було влаштовано доріжки, точки доступу, насадження та малі архітектурні форми (лавки, елементи освітлення). Доріжки, створені зі збірних залізобетонних плит або дощок, були покладені на ряд опор, а елементи поливу та електромережі прокладені у порожнечі під ними. (рис 1.2.36, рис 1.2.37) У деяких місцях, де були встановлені сходи, сталеві балки були видалені, що дозволило сходинок пройти через структуру самої естакади та

надати відвідувачам можливість побачити масивні сталеві балки, що підтримують усю конструкцію. Крім того, було змонтовано енергоефективне світлодіодне освітлення, щоб висвітлювати алеї парку у нічний час, не суперечачи міському освітленню.

PEEL-UP TYPOLOGY

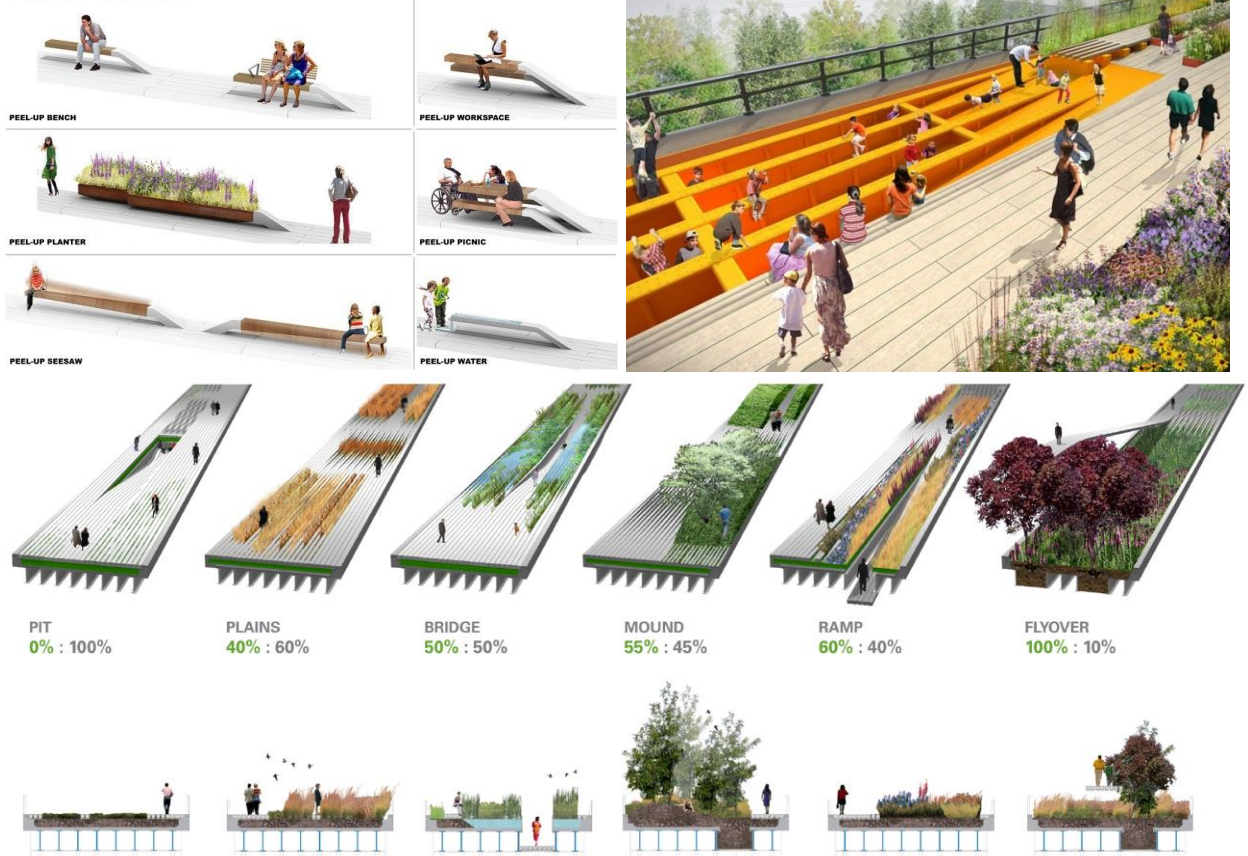

Рис 1.2.37-

Формуючи асортимент рослин, віддали перевагу місцевим, посухостійким і невибагливим в обслуговуванні видів рослин. Екосистема Хай-Лайн забезпечує їжу та притулок для диких тварин, а також місцевих комах-запилувачів. По можливості посадковий матеріал закуповується в радіусі 160 км. Більшість рослин Хай-Лайн - місцеві види, і багато з них були вирощені місцевими виробниками, які краще пристосовані до успішного зростання в даному кліматі, що знижує кількість випадів та витрат на заміну. Загалом у парку 16 окремих зон посадок, а їх складі 110 000 рослин.

1.3 Фактори і умови проектування ,що впливають на рекреаційні території та зони відпочинку

Рекреаційні території розглядається як культурні території, на якій відбувається формування простору яке впливає та життя городян. Основними факторами формування ідеального простору при організації рекреаційних територіях можна вважати:**містобудівні;природно-кліматичних;соціально-культурні; історико-генетичні;**

Містобудівні фактори. Одними з важливих рекреаційних факторів сучасних приміських просторів які розвиваються та створюються в різноманітних кутках мість та областей .

Дані характеристики просторів виділяють два типи: пов'язані з **архітектурно-просторовими характеристиками** (хауса будова, композиційна структура) і **неархітектурні умови і параметри** (технологія, природно-кліматичні та ландшафтні чинники, поліфункціональність простору). Типи формують свою системи.

Містобудування є посередником між історично-культурно складеним рекреаційними середовищами і сучасними.

Ландшафтне середовище все більш абстрагується, з'являється схильність до повного організованого процесу як один з соціальних середовищ як в міській зоні, приміській зоні та заміській зоні, в якому людина – його складові.

Природно-кліматичні фактори. Одни з самих найважливіших факторів формування культурно-рекреаційних зон. Поняття «геліотермічна вісь», яка задає напрям на сторону горизонту з тепловим (сонячно-радіаційним і температурно-повітряним) максимумом. В конкретних населених пунктах залежно від висоти над рівнем моря, рельєфу, ґрунтів, рослинності, вітрового режиму та інших факторів геліотермічна вісь може відхилятися від меридіана приблизно на кут 15–20°.

Ландшафт рекреаційних територій здатний впливати на тепловий баланс простору. Наприклад, наявність водойми може надходження тепла за рахунок відбиття сонячних променів від поверхні води. Зелені насадження слугують як елемент захисту від перегріву влітку, та можливим захисту від суви рельєфних територій за допомогою корневої системи . Правильний підбір порід дерев може регулювати енергетичний баланс простору.

Сонячна радіація має всеосяжний вплив на теплонадходження території проектування. Її інтенсивність залежить від географічного місцезнаходження ділянки (широта), пори року, рельєфу, вітру та інших чинників.

Напрямок і сила вітру також істотно впливають на тепловий баланс.

Домінуючі вітри створюють зони підвищеного і пониженого тиску.

Для оцінювання місцевих природно-кліматичних факторів за науковою основою було розроблено комплексну методику аналізу вітрового та інсоляційного режиму території із складним рельєфом. Ця методика оснований на поєднанні розрахунку і складання карт вітрового режиму, розробленого в

публікації професора Ф.Л. Серебровського, і визначення тривалості інсоляції порізнму зорієнтованих і нахилених поверхонь .

Соціально-культурні фактори. Формування рекреаційного середовища, обумовленого соціумом, також є стартом для створення проектів орієнтованих на культурно-рекреаційний туризм наповним різноманітним багатофункціональними просторами для відпочинку .

Спеціальні культурні простіри забезпечують можливості для соціального і культурного взаємодія, що сприяє формування почуття причетності людей в рекреаційному просторі . Такі простри об'єднують як найблищі населені пункти так і людей які перебувають на рекреаційній території певний час . Також соціально-культурні місця стають місцем проведення зустрічей, що розвиває соціально-культурні зв'язки .

При цьому специфікою соціально-культурного підходу до проектування громадських просторів є створення умов для особистісної самореалізації за допомогою активізації форм ділової, інтелектуальної, творчої діяльності особистості, де акцент зроблений на змістовно-функціональному наповненні.

Важливим є той факт, що об'єднання творчих ресурсів людей і співтовариств допомагає формуванню економічної та соціальної благополучності міського середовища. Ефективне використання нематеріальних ресурсів, які підсилюють індивідуальність територій, їхню конкурентоспроможність, створюють нову модель креативної та творчої територіх .

Історико-генетичні фактори. До їх складу входять історичне значення населеного пункту та наявність в межах населеного пункту пам'яток історії, архітектури, містобудування, археології, садово-паркового мистецтва.

Території ближніх районів формувалися протягом багатьох століть. Вона входить в межі історичного ареалу , визначеного в історико-архітектурному загальному опорному плані.

Досвід дослідження просторів показує, що соціальна значимість кожного простору зростає з його функціональної і культурною цінністю, що доволі відносний процес. Також цей фактор формує туристичні шляхи та загалом слугує фундаментом культурної рекреації для можливості формування багатофункціонованих комплексів відпочинку та окремих її зон .

Також ці історичні фактори підвищують художню виразність областей та їх міст , поселень загалом.

До умов реорганізації громадських просторів можна віднести:

- створення комфортного середовища;
- відмова від знищення природи і історично цінних ландшафтів;
- створення гнучкої планувальної системи;

Дотримання під час проектування подібних умов дозволяє легше адаптуватися до змін.

Якість культурно-рекреаційного простору досягається шляхом взаємозв'язку між створеними і природними компонентами середовища і від характеристик кожного конкретного вбудованого ландшафту.

При розгляді рекреаційних просторів та зон відпочинку загалом пропонується наступний набір основних якостей середовища:

- співмасштабність з людиною;
- мінімальне втручання в вже сформовану ландшафтно виражену територію .
- використання сучасних архітектурних засобів при створенні нових концепцій та ідей, формування культурно-рекреаційних територій;
- акцентні елементи, композиційні зв'язки, наявність домінант;
- зв'язок з природою та навколишнім середовищем загалом.

Висновки до розділу 1

1. Визначено стан дослідження рекреаційної системи.

Проаналізовано історичні форми рекреації, які творили рекреаційну функцію та виділено декілька етапів в розвитку культурно- рекреацій структури.

2. Вивчено світовий досвід організації рекреаційних систем, також додатков вивчені проекти парків над землею, готелів які вбудовані в склон, замські комплекси відпочинку (в лісі , в невеличкому містечку та в холодному регіоні) які продемонстрували ,що з наявністю тої чи іншої рекреаційної території відбуваються зміни населення , за рахунок появи новітніх функціоналів . які тільки розвивають структуру міста або населення, в економічному на соціальному плані .

3. Аналізуючи якісний закордонний досвід організації культурно-рекреаційних систем приміських зон засвідчив, що: Українські культурні зони характеризуються як недостатньо розвинута рекреаційна інфраструктура, вона відстає від показників розвинених європейських країн, де майже вся територія задіяна в рекреаційному процесі, навіть та яка мала в першочерговій формі іншу місцеву функцію.

4. Культурний рекреаційний простір створюється шляхом прийняття проектних рішень щодо формування новітнього простору, надання його людям у використання. Усі проекти спрямовані на виконання принципів сталого розвитку території – створення екологічного, стійкого простору, який буде розвиватись та задовольняти актуальні потреби людей, використовуючи мінімум ресурсів та не завдаючи шкоди навколишньому середовищу.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ КУЛЬТУРНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ТА ПРИЙОМІВ СТВОРЕННЯ ЗОН ВІДПОЧИНКУ

2.1. Головні поняття та системи культурно-рекреаційні зони та зони відпочинку.

Культурно-рекреаційний простір(або зони) -Це на сам перед частина приміської території яка спрямована на надання відпочинку .

«Рекреаційні ресурси охоплюють»– тіла та явища природи, до яких належать: кліматичні умови та ландшафтні комплекси (рослинні ресурси); водні об'єкти ландшафту (водні ресурси); тваринний світ (мисливські ресурси); ландшафт морських берегів (пляжні ресурси); карстові порожнини (спелеологічні ресурси) тощо» .

Системи рекреації України та з чого вона склається .

Природна рослинність України, яка є однією з найбільших лісистих країн в Європі, багата за флористичним складом (близько 30 тис. видів); ліси та лісо-вкриті площі займають 17,3% території країни. (рис 2.1.1)

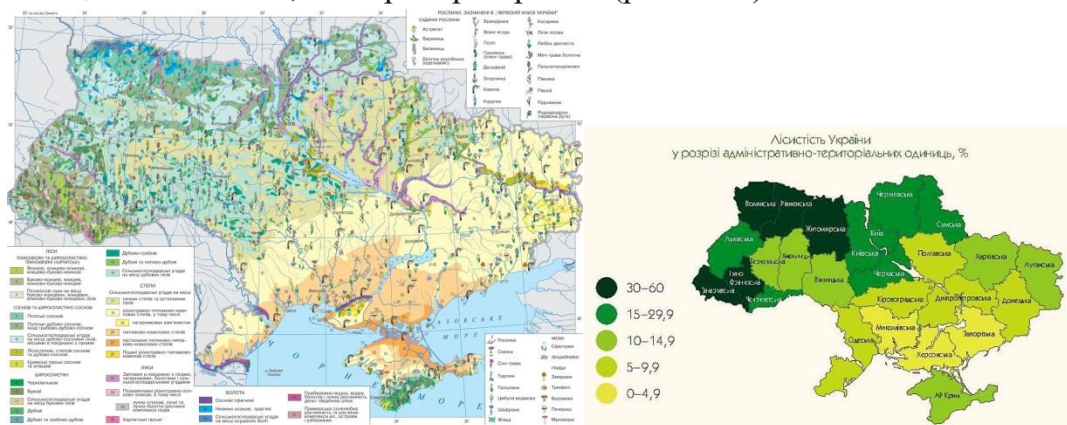

Рис 2.1.1- рослинний світ України та лісова карта

Тваринний світ -має понад 44800 видів, в тому числі птахів – понад 300 видів, риб – 270 видів.(рис 2.1.2)

Рис 2.1.2- тваринний світ України

Водні об'єкти ландшафту – моря, ріки, озера, водосховища, ставки є привабливі для туристично-рекреаційного використання; ріки довжиною понад 100 км (їх близько 160), такі як Дніпро, Дунай, **Дністер**, Південний Буг, Десна; малі ріки, зокрема гірські для розвитку водного туризму, плотам; мережа .

озер – заплавні озера річок, кастрові озера Волині та Поділля; 850 водосховищ і 24 тис. ставків, які використовуються для греблі ,рибальства, , водного спорту.

Пляжні ресурси морських берегів Азово-Чорноморського узбережжя займають близько 1300 км берегової лінії. На узбережжі Чорноморському зосереджено близько 64% пляжних ресурсів; та на Азовському – майже 36%. (рис 2.1.3)

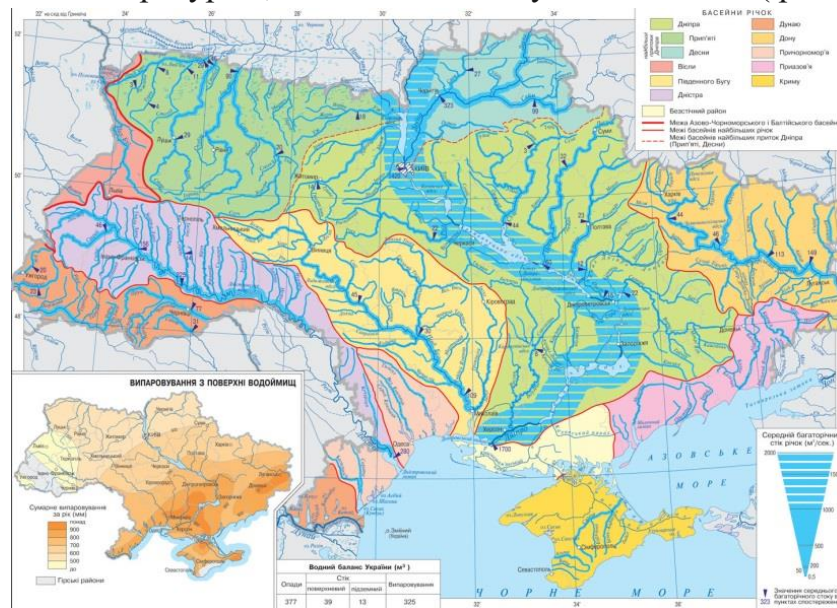

Рис 2.1.3- водні ресурси України

Спелеологічні ресурси – це печери є характерними майже для 30% територій України. Серед 130 печер Подільсько-Буковинської карстової області – 5 є найдовшими у світі.

«До ресурсів рекреаційних відносяться землі оздоровчого призначення – земельні ділянки пансіонатів, міських парків, курортних ,санаторіїв, і туристичних готелів, оздоровчих таборів; ліси та озелененні ділянки навколо поселень, дачні та садівницькі поселення, зони стаціонарної та регульованої рекреації національних природних парків, регіональних ландшафтних парків та інші ділянки зеленого будівництва і господарства; загальна площа освоєних та потенційних оздоровчих і рекреаційних територій становить 12,7% від усіх земельних ресурсів України.

Найбільшим потенціалом рекреаційних ресурсів визначаються Карпати (34% від загального обсягу ресурсів) та Полісся (21%).»

За научними роботами Т,Ф.Панченко було доведено що що рекреаційні території це і є зони відпочинку.

«Зона відпочинку (рекреаційна зона) – охоплює відпочинок, туризм і спорт – це територія рекреаційного призначення, яка має сприятливі кліматичні умови та ландшафтні природні або штучно створені ресурси (ліси, озера, водойми тощо) і використовується для розміщення і будівництва рекреаційних закладів (пансіонатів

для відпочинку, оздоровчих таборів, туристичних баз тощо), закладів рекреаційного обслуговування, а також для організації і благоустрою лісопарків, парків, пляжів.

Зони відпочинку (рекреаційні зони) поділяють: за «терміном перебування» відпочивальників – на зони короткочасного відпочинку без ночівлі (5-10 год) і з ночівлею (1-2 дні) та зони тривалого відпочинку (12-24 дні); за «планувальними ознаками» – на автономні (локальні) і комплексні (багатофункціональні) зони; за «значенням» – на зони міжнародного (прикордонні рекреаційні зони), загальнодержавного і місцевого значення.

Зона короткочасного відпочинку – це територія з відповідними природно-ландшафтними ресурсами в межах або за межами населених пунктів; її доступність громадським транспортом не повинна перевищувати 2 год. У межах території зон короткочасного відпочинку виділяють відповідні функціональні зони – природного ландшафту з елементами благоустрою, закладів і центрів громадського обслуговування, пляжно-купальну, а в окремих випадках – зону рекреаційних закладів.

До центрів громадського обслуговування належать різноманітні стаціонарні установи (адміністрації, міліції, медичної допомоги, громадського харчування, прокату інвентарю тощо) і ділянки для встановлення сезонних мобільних об'єктів обслуговування, які розгортаються у години «пік» рекреаційного навантаження (вихідні, святкові дні).

Організуючи в зонах короткочасного відпочинку річкові й озерні пляжі, їхні розміри в загальних випадках визначають із розрахунку 8 м на одного відвідувача, а на землях, придатних для сільськогосподарського використання і на приморських узбережжях – 5 м за дотримання в усіх випадках довжини берегової смуги 0,25 м на одного відвідувача.

Біля зон короткочасного відпочинку слід розміщувати стоянки автомашин, довжина пішохідних підходів до яких від рекреаційних об'єктів не повинна перевищувати 1000 м. Розміри автостоянок визначають із розрахунку: для пляжів і парків – не менше 20 машиномісць на 100 відвідувачів, для баз відпочинку і центрів обслуговування – 15, для лісопарків, рекреаційних лісів, заповідників – не менш як 10.

Формуючи зони короткочасного відпочинку, для збереження природного ландшафту доцільно створювати комплексні поліфункціональні центри відпочинку й обслуговування з високим ступенем благоустрою на відстані 2-3 км один від одного.

Різновидами центрів короткочасного відпочинку є багатофункціональні і спеціалізовані парки; історико-культурні заповідники і музеї етнографії, архітектури та побуту просто неба; аквапарки, обладнані для купання і плавання, змагань на яхтах, моторних човнах; центри гірськолижного спорту, культурно-пізнавального туризму тощо.

Зона тривалого відпочинку – територія з визначними природно-ландшафтними ресурсами та рекреаційною інфраструктурою за межами міських і сільських

поселень, на узбережжях (приморських, прирічних, а також водосховищ), у рівнинних (лісових, степових) і гірських місцевостях. Зони тривалого відпочинку (позаміські і міжпоселенні) з інтенсивною рекреаційною забудовою (будинки відпочинку, пансіонати, дитячі заклади, заклади рекреаційного обслуговування тощо) мають архітектурно-планувальну структуру, ідентичну структурі курортних зон, і проектується за вимогами і нормативами, встановленими для курортів.» (рис2.1.4)

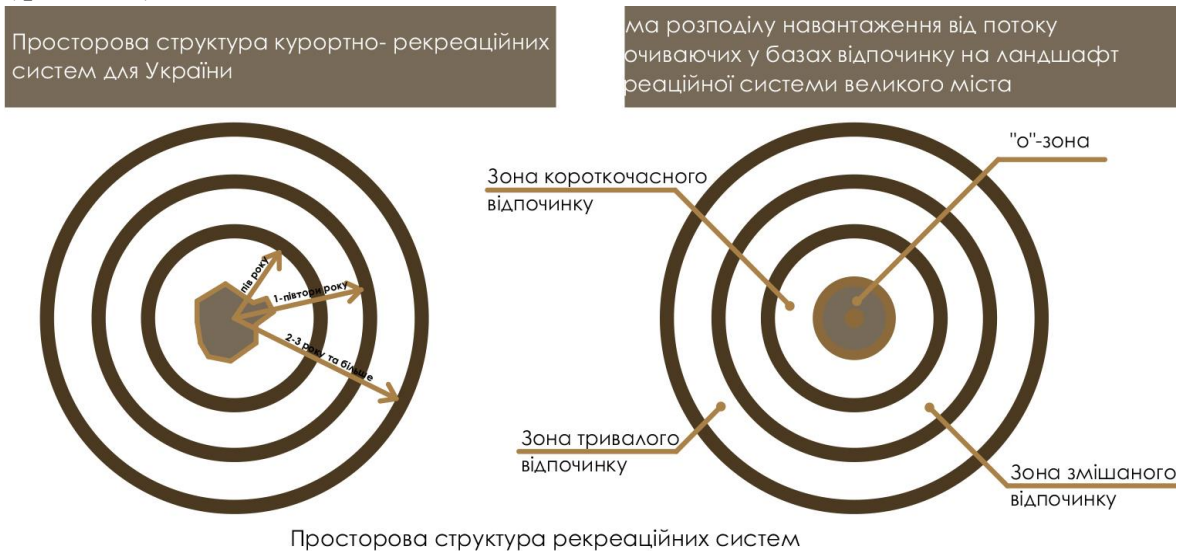

Рис 2.1.4

«**Позаміські ландшафтні території** являють собою сукупність «природних» та «природно-антропогенних ландшафтні комплексів», які є за межами населених пунктів :ліси, луки, лісопарки, прибережні та водні угіддя, рекреаційні, природно-заповідні території. І виконують «санітарно-гігієнічні» та «рекреаційно-оздоровчі функції»; вони можуть бути «багатофункціональними» та «спеціалізованими.» Також ,основою формування ландшафтних утворень є землі рекреаційного, ліськогосподарського, оздоровчого, природно-фонту .

Створення рекреаційних територій.

Зони відпочинку створюються на рекреаційного призначення в межах міст (внутрішньоміські),

-у системах розселення (позаміські або міжселищні),

-приміських зон (приміські);

-зони короткочасного відпочинку (щоденної, щотижневої, регульованої рекреації) .

Рекомендується розмішувати рекреаційні території на відстані 30 км від населеного пункту, у найбільш сприятливих умовах ; зони тривалого відпочинку, а саме стаціонарні рекреації.

Сприятливість умов для розміщення зон відпочинку визначається в процесі аналізу ландшафтно-рекреаційних і туристичних ресурсів з урахуванням загальної містобудівної та обласної ситуації.

-«Розміри територій зон короткочасного відпочинку приймаються з розрахунку 500-1000 м² на 1 відвідувача, у тому числі, що інтенсивно використовується для

- активних видів відпочинку, повинна становити не менше 100 м² на 1 відвідувача.» -
- Відстані між зонами «короткочасного відпочинку» та «ділянками автомобільних доріг загального користування» і «залізниць приймаються» не менше 500 м.
 - між ділянками «активного відпочинку» та ділянками «курортно-рекреаційних закладів», садівницьких товариств – не менше 300 м.
 - У «зонах відпочинку» потрібно передбачити розміщення «закладів і підприємств обслуговування» шляхом формування громадських центрів.
 - «Розміри територій, з урахуванням функціонального призначення громадського центру, слід приймати, у % загальної площі:
- а) культурно-видовищних закладів –1-2;
 - б) фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд –2-4;
 - в) пляжу і пристроїв для відпочинку на воді –4-8;
 - г) майданчиків відпочинку дітей –3-6;
 - д) майданчиків відпочинку та розваг дорослих –5-7;
 - е) адміністративно-господарських споруд –4-5;
 - ж) квітників та зелених насаджень –до70.

В межах прибережних смуг річок і озер передбачається «організація пляжів» з розрахунку їх площі на одного відвідувача – не менше 8 м², для маломобільних осіб – не менше 10 м².

Довжину берегової смуги річкових і озерних пляжів повинна бути не менше 0,25 м на одного відвідувача». За загальними показниками .

-На прилеглих до «зони пляжів» територіях створюються припляжна зони, для розрахунків м² території вказаних зон на 1 людину слід приймати: припляжної у прибережній захисній смузі:

- малих і середніх річок та водойм – 10 м²,
- великих річок, водосховищ та озер – 25 м²,
- акваторіальної – 5 м² .

У межах населених пунктів, а та позаміських територіях за наявності визначних **«історико-архітектурних об'єктів культурної спадщини»**, природних ландшафтів і пам'яток природи створюються туристичні зони, які можуть включати також підзони: «екскурсійних природно-культурних об'єктів, закладів розміщення туристів, центрів обслуговування, майданчиків для огляду об'єктів чи відпочинку, ділянок для аматорських занять, а також ландшафтно-маршрутних коридорів, що об'єднують складові туристичної території».

До «туристичних природно-культурних ресурсів» належать об'єкти:

- історичні – будинки, споруди, їх комплекси (ансамблі);
- археологічні – нерухомі об'єкти культурної спадщини;
- монументального мистецтва;
- архітектури та містобудування – історично сформовані центри населених місць, площі, комплекси (ансамблі);

- науки і техніки;
- історико-культурні заповідники та музеї;
- садово-паркового мистецтва та ландшафтні природні території;
- території природно-заповідного фонду.

В залежності від особливостей «природно-культурних ресурсів» формуються «туристичні зони» на базі «об'єктів культурної спадщини», «природно-заповідного фонду».

За ознаками функціональними вони поділяються на зони:

- рекреаційного (у приморських, гірських районах);
- культурного туризму (в історичних ареалах населених місць);
- пізнавального (на позаміських територіях);
- зеленого (на територіях лісів, лісопарків);
- оздоровчого (на територіях курортів);
- сільського (на територіях сільських населених пунктів).
- екологічного (на територіях природно-заповідного фонду);

При формуванні туристичних зон у межах природно-заповідних об'єктів, необхідно виділяти такі підзони:

- для екскурсійного огляду (парки-пам'ятки садового-паркового мистецтва, ботанічні сади, зоологічні сади та дендрологічні парки, частково – пам'ятки природи);
- відкриті для регульованої та стаціонарної рекреації і туризму (біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки та території без охоронного статусу);

Елементи та засоби благоустрою туристично-рекреаційного середовища .

До елементів та засобів архітектурно-ландшафтного благоустрою належать:

- малі архітектурні форми,
- різні види озеленення;
- архітектурного, туристично-рекреаційного середовища
- засоби декоративного покриття пішохідних площин
- естетичного оформлення водних поверхонь. і тд.

2.2. Принципи та методи функціонально архітектурно-планувальної організації для Культурно-рекреаційного середовища та в плив на їх формування

Архітектурно-планувальна організація рекреаційних систем приміських зон обумовлює перед проектувальником цілий ряд завдань. Вони охоплюють широкий спектр різних сфер: урбаністики, об'ємного проектування, та ін.(рис 2.2.1)

Для архітектурно-планувальної організації рекреаційних систем здебільшого застосовуються «конкретно наукові методи», але

для більшої об'єктивності результатів та способів їх вирішення слід застосовувати

загальнонаукові теоретичні та емпіричні методи .

Науковці методи , які досліджували «організацію рекреаційних територій», визначили основні напрямки в загальнонаукові методології: спостереження і аналогія, аналіз та синтез, порівняння і узагальнення, опитування та моделювання. Методи які вплинули, та за вдяки яким сформувалося «організація культурно-рекреаційних територій та їх зон відпочинку» .

Історичний метод- покликаний дослідити формування , виникнення, та розвиток процесів і подій у хронологічній послідовності з метою виявлення зовнішніх, внутрішніх зв'язків .

В науковій роботі проведено порівняльне дослідження та співставлення генеральних планів і історичних карт та сучасних карт.

Метод спостереження- полягає у емпіричній фіксації територій. Результат – це оброблені у відповідності із дослідницькою метою результати про об'єкт, представлені у формі нотаток.

«Метод спостереження використовувався для вибору та аналізу локальних рекреаційних територій та об'єктів, який включав формування маршруту, виїзд для дослідження об'єкту, фотофіксацію та зарисовки, а також стан розвитку рекреаційного середовища в цілому» (Савчук, 2010)

Метод аналогії- використовується для об'єктивності результатів дослідження, для причинно-наслідкової залежності.

Зміст - перенесення результатів, під час дослідження, конкретного архітектурного об'єкта на його аналог і навпаки. Для кращого розуміння формоутворень та функціоналу.

Метод порівняння-застосовують для встановлення подібності або відмінностей предметів і явищ, а також знаходження загального, притаманного двом або декільком об'єктам.

«вимоги: можуть порівнюватися тільки явища, між якими можлива деяка об'єктивна спільність; порівняння має здійснюватись за найважливішими, істотними ознаками (Цехмістрова, 2004)»

Статистичне дослідження рекреації та інфраструктури здійснюється в послідовності:

- 1) за допомогою методу масових спостережень та статистичних даних збираються первинні дані, що характеризують територію.
- 2) розподіл всієї інформації в окремі групи;
- 3) взаємозв'язків між локальними об'єктами рекреації та визначення особливостей, та розвитку.

Методом синтезу -визначають фактори впливу на архітектурно-планувальну організацію рекреаційних територій та об'єктів рекреації.

Отже, аналіз та синтез перебувають в тісній методологічній кореляції. Вони пов'язані з такими логічними операціями, як абстрагування, узагальнення та класифікація. В даному дослідженні застосовано з метою об'єднання

пов'язаних один з одним елементів у єдине ціле. Це узагальнило основні поняття, закони, закономірності і теорії.

Системний підхід- працює як загальнонаукова методологія, є практичною діяльністю, яка орієнтується на розбір складних об'єктів, як системи.

«Підхід обумовлює єдність принципів, що ґрунтуються на застосуванні універсальних показників, які характерні територіям та об'єктам відповідного типу, враховуючи (Шулик, 2013)»

Метод моделювання – виступає дуже важливим та необхідним для даного дослідження. Він ґрунтується на використанні моделі як спрощеного відображення реальності та засобу дослідження явищ і процесів на територіях. метод моделей здійснено за різними критеріями: «характером об'єктів моделювання», «засобами моделювання», «сферою застосування моделей», «рівнями», «глибиною розгляду об'єктів моделювання».

Рис 2.2.1- комплекс методів дослідження організацій рекреаційних систем.

«у широкому значенні — це матеріальне або розумове уявлення об'єкта дослідження в образі більш доступному і сприятливому для вивчення, ніж сам оригінал. (Габрель, 2004; Крушельницька, 2003)». або « Розроблена структурна модель приміської рекреаційної системи та структурно-логічна модель взаємозв'язку архітектури рекреаційного об'єкта й ландшафту в ньому полегшила дослідження таких взаємозв'язків (Панченко, 2009)»

2.3. Вплив на формування культурно-рекреаційних зон

Детальна трансформація в рекреаційній системі та архітектурі об'єктів, аналіз взаємодії елементів ландшафту та архітектури виявили зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на ці зміни.

«Дія кожного з цих чинників та їх взаємодії обумовлюють зміни архітектурно-розпланувальних рішень, як рекреаційної системи в цілому, так і архітектурних рішень окремих комплексів та об'єктів. При дослідженні встановлено, що практично кожен елемент ландшафту перебуває у взаємодії з архітектурно-містобудівним рішенням (транспортною мережею та пішохідними зв'язками,

сельбищною забудовою й промисловими територіями, рекреаційними зонами і територіями, що не використовуються з тої чи іншої причини, а також з порушеними територіями) (рис. 2.3.1.) (Шулик, 2011; 2012).»

На рівні гармонійності архітектурно-ландшафтних відносин побудована комплексність, де відображенні процесу розвитку територій і об'єктів, урахування специфіки просторових ситуацій з використанням показників, які найповніше відображають стан системи, «тобто здійснювалась оцінка за комплексом вибраних ознак» (Панченко, 2002). «Інтегральна оцінка відносин» виконувалась за показниками, що характеризують ландшафтну композицію.

Для значення «інтегрального показника якості організації приміської системи» враховуються показники:

- якості навколишнього середовища що відповідає за екологічні;
- естетичного стану, а саме збереження й використання краєвидів;
- функціональні ,
- ефективності використання територій та оцінка розпланування.

Рекреаційні території мають різні композиційні та естетичні ознаки в окремих випадках з вищими значеннями.

Рис 2.3.1- впливи формування культурно-рекреаційних зон.

Зокрема ,виділяються невідповідності в ландшафтній рекреаційній організації територій та об'єктів, які знижують якість , тобто :

- «труднощі зі створенням об'їзних комунікацій та проблема паркувальних місць»;
- «невпорядкованість руху пішохідного з автомобільним на рекреаційно-привабливих територіях»
- «порушення екологічних норм і вимог, зокрема, розташування забудови в безпосередній близькості до водойм; неузгодженість стратегічних програм захисту навколишнього середовища з пропозиціями розвитку рекреації на територіях, існування конфлікту між деклараціями і практикою щодо ренатуралізації й забудови поблизу водойм» ;
- «наявність промислових зон на цінних рекреаційних територіях»;
- «порушення і помилки в розміщенні основних функцій у системах розселення, що відображається на можливостях розвитку туристично-рекреаційної системи»;
- «неконтрольованість та інтенсифікація забудови цінних рекреаційних Територій»;
- «труднощі з облаштуванням інженерних мереж, що спричиняє погіршення туристичного клімату»;
- «погіршення ландшафтно-естетичної складової краєвидів через підвищення щільності та масштабності забудови»;
- «невідповідність архітектурно-містобудівних рішень особливостям ландшафту»;
- «введення сучасних матеріалів та способів оздоблювання поверхонь архітектурних об'єктів сприяє погіршенню естетичного поєднання архітектури та ландшафту».

Висновки до розділу 2

Даний розділ було спрямовано для визначення понять культурно-рекреаційних просторів , та її теоретичних підоснов рекреаційних територій. Було визначено загальні основні терміни та поняття рекреаційних територій, зон, просторів, поняття наукового принципу, а також загальну класифікацію просторів за різними аспектами.

Встановлено, що часова досяжність - ключовий параметр при формуванні просторової структури рекреаційних систем. Однак, такий підхід не враховує закономірності самоорганізації рекреаційних систем, яка формулюється у вигляді правила трьох кілець, що відображають зміну щільності відпочивальників та необхідних місць відпочинку у такій послідовності: низька – висока – низька, тобто, не враховує розташування існуючої системно-обумовленої зони

На планувальну організацію рекреаційних об'єктів впливає наявність ландшафтів, що володіють естетичною і рекреаційною цінністю. Архітектурно-ландшафтна організація рекреаційних об'єктів у трьох зонах приміської рекреаційної системи відрізняється характером взаємозв'язків їх з навколишнім ландшафтом, а характер природного ландшафту впливає на вибір прийомів взаємозв'язку з архітектурою

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИХ СЕРИДОВИЩ, БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗАМІСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ШЛЯХІВ НА ПРИКЛАДІ РІЧКИ ДНІСТРО МІЖ ХМЕЛЬНИЦЬКОЮ ОБЛАСТЮ ТА ЧЕРНІВЕЦЬКОЮ ОБЛАСТЮ

3.1. Аналіз вихідної ситуації

3.1.1 Рівні дослідження території (рис 3.1.)

рис 3.1.- макрорівень мезорівень макрорівень

Аналіз території (мезорівень)

Коротка інформація двох областей та Дністрі

3.1.2. Хмельницька область (рис 3.1.1)

рис 3.1.1- Хмельницька область на карті України

- Хмельницька область (до 1954 р. Кам'янець-Подільська) - на заході України.
- Утворена 22 вересня 1937 року.
- Площа 20,6 тисячі км² (3,4 % п. тер. України).
- Населення - 1 264,7 тис. осіб (2021).
- Центр області - місто Хмельницький.
- Область складається з 1452 населених пунктів
- Населення в області : 1 274 409 люд.

-Площа:20629 км²

-Густота населення:59,5 осіб/км²

Кам'янець-Подільський район- адміністративна одиниця на півдні Хмельницької області.(рис 3.1.2)

Хмельницька область

Назва	Населення (тис.осіб)
Кам'янець-Подільський	291.1
Хмельницький	687
Шепетівський	286.5

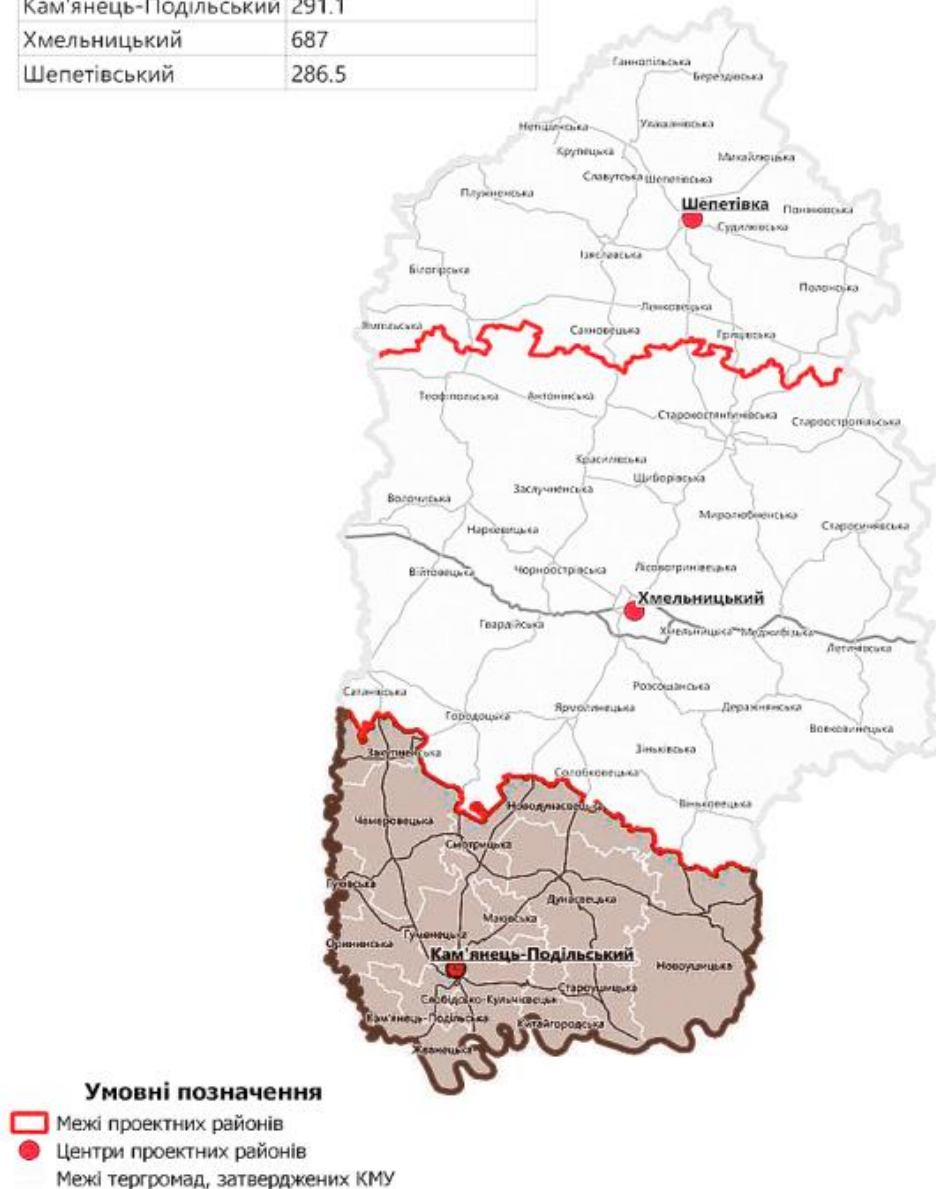

рис 3.1.2-Кам'янець-Подільський район

Загальна характеристика району :

Районний центр- місто Кам'янець-Подільський

Населення-64,1 тис.чол.,

Сільгоспугіддя -107,3 тис.га

Площа-1,5 тис.кв.км.

Земля під забудовою- 7,0 тис.га

Ліси- 24, 6 тис.га.

Бал бонітету землі- 43

Водойми -6,8 тис.га

Розташування - у південно-західній частині Хмельницької о.

Район межує з Тернопільською, Чернівецькою областями, Чемеровецьким, Дунаєвецьким, Новоушицьким районами

З півдня – в межах середньої течії річки Дністер, з лівобережними притоками річок Смотрич, Збруч, Жванчик, Мукша, Студениця, та з півночі – окреслений Подільськими Товтрами.

Природно-ресурсний потенціал

Корисні копалини району- природні будівельні матеріали.

Транспортні комунікації

До транспортної мережі входять автомобільні, залізничні шляхи. Через район проходить Південно-Західна залізнична магістраль протяжністю 41 км.

Географія

Територія лежить на заході України переважно у межах «Подільського височини», північна її частина – у межах «Волинської височини». Для рельєфу області характерні яри, річки. У південній частині області є Товтри. Більшість території знаходиться в зоні лісостепу, на півночі поширені соснові ліси, на півдні збереглися невеликі масиви дуба, клена, граба.

Клімат та погода

Помірно-континентальний. М'яка зима, тепле вологе літо.

Відносна вологість:70%.

Середньорічна кількість опадів: 560-620 мм.

Середня температура липня: 19,5°C.

Середня температура січня -5,5°C.

Економічний потенціал

- виробництву цементу, вапнякового каменю.

-У загальних, виробництва добувна промисловість займає 2%.

-Найбільше багатство- родючий чорнозем. Тому аграрний бізнес є однією із профільних галузей.

-Найбільші посівні площі займають зернові культури, а серед них пшениця, ячмінь, кукурудзу, овес, горох, гречку, соняшник.

-Найважливішими галузями тваринництва є свинарство, птахівництво, м'ясо,моло Ставкове рибництво.Бджільництво.

Художня промисловість: художня вишивка, гончарні, керамічні, вироби та рвзблення по дереву, килимарство.

Сфера обслуговування: транспорт, туризм, торгівля.чне скотарство.

Туристично-рекреаційний та культурний потенціал (рис 3.1.3)

Велика кількість архітектури пам'яток та історичних пам'яток,унікальний природний ландшафт.Створюють передумови для використання цих ресурсів з метою розвитку туристичної галузі.

- культурне багатвікове місто Кам'янець-Подільського, насичений архітектурними історичними та культурними пам'ятниками.

-В урочищі Лиса гора знайдені залишки поселень трипільської культури (3 тис. до н.е.).

-На березі Дністра у 7ст. створилось давньоруське місто Бакота- столиця Пониззя. Тут був сформований «східнослов'янський язичницький центр», де виник християнський печерний скельний монастир, що відіграв чималу роль у поширенні християнської релігії у «Середньому Подністров'ї». Э збережені неповторні ландшафтні комплекси, угруповання рослин, археологічні та історико-культурні пам'ятки, геологічні утворення За рахунок цих актрів територія була включена до . території Національного природного парку «Подільські товтри».

-Популярністю користується у туристів Кармелюкова гора ,геологічна пам'ятка, біля с.Завалля.)

По течії річки Збруч до її впадання в річку Дністер є мінеральні води типу «Нафтуса».

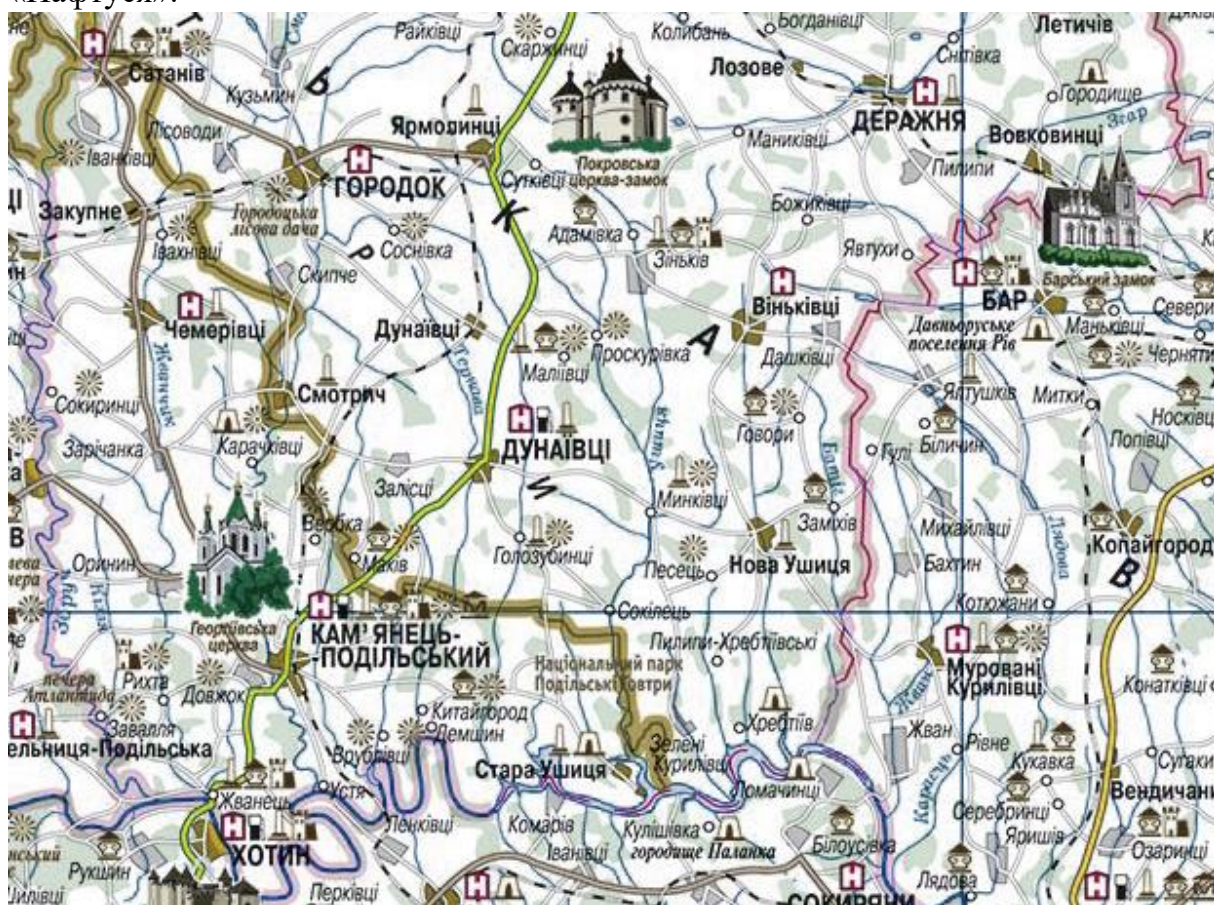

Рис 3.1.3 – туристично культурний потенціал Кам'янець-Подільського району

Різноманіття «державних заказників» на території району відноситься . На берегах Студениці неподалік від сіл Вихватнівці і Крушанівка створено державний республіканський заказник «Совий яр» площею 827 га. Заповідником оголошено урочище «Нігинські товтри»площею 12,5 га.(Рис 3.1.4)

3.1.3. Чернівецька область (рис 3.1.5)

рис 3.1.5- Чернівецька область на карті України

-Чернівецька область — розташована у південно-західній частині України.

-Утворена-7 серпня 1940року

-Площа- 8100 км²;

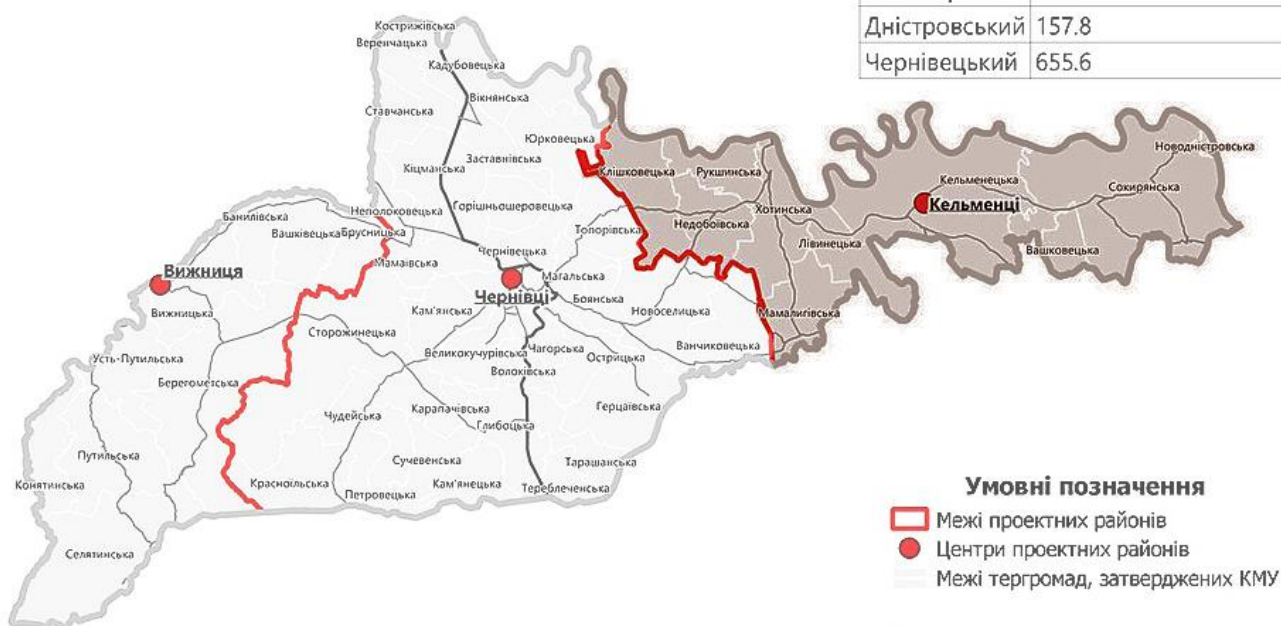
-Мешканців- 922800 (373500 міських і 549300 сільських).

-Національний склад : українці-75,0 %, румуни-12,5 %, молдовани-7,3 %, росіяни-4,1 %, поляки-0,4 %, білоруси-0,2 %, євреї-0,2 %, інші національності -0,4 %.

11 міст, 11 селищ міського типу; 3 райони, 252 сільські ради.

Чернівецька область

Назва	Населення (тис.осіб)
Вижницький	91
Дністровський	157.8
Чернівецький	655.6

Умовні позначення

- Межі проектних районів
- Центри проектних районів
- Межі тергромад, затверджених КМУ

рис 3.1.6-Дністровський район

Дністровський район-район у Чернівецькій області

Адміністративний центр-в с. міського типу Кельменці.

Площа-2131,9 км²(26,1 % від загальної площі області), населення-156,1 тис.

Густота населення :73,2 осіб/км²

Розташування - у східній частині Чернівецької о. ,в «лісостеповій зоні» Прут-Дністровського межиріччя.

Межує - На півночі з Кам'янець-Подільським р. Хмельницької о., на заході з Хотинським р ,на сході з Сокирянським р., на південному заході з Новоселицьким районом Чернівецької області, на півдні з Бричанським р. Республіки Молдова.

Природно-ресурсний потенціал

Основу потенціалу складають земельні ресурси. Лісів та лісовкритих площ-5904 га. Корисні копалини представлені родовищами будівельних матеріалів-гравій, пісок, камінь, щебінь, вапняк, та мінеральних вод.

Транспортні комунікації

До транспортної мережі входять автомобільні ,залізничні шляхи. Через район проходить залізнична магістраль протяжністю 95 км,та експлуатуються 24 мости.

Клімат та погода

Помірно-континентальний із висотною зональністю. М'яка зима, тепле вологе літо. Відносна вологість:70%.

Середньорічна кількість опадів: 450-700 мм.

Середня температура липня: 18,5°C.

Середня температура січня -4,5°C.

Економіка

Корисні копалини: природний газ, нафту, мергель, гіпс, мармур, мінеральні води.

Промисловість: легка, харчова, машинобудування, хімічна, деревообробна, металообробна.

Гідроелектроенергетика -Дністровська ГЕС.

Сільське господарство:рослинництво- кукурудза, пшениця, бобові, ячмінь, цукрові буряки, картопля, кормові культури, овочі, фрукти - сливи, яблука, черешня, груші, волоський горіх, виноградарство; тваринництво-м'ясомолочне.

Сфера обслуговування: транспорт, туризм, торгівля.

Ставкове рибництво.Бджільництво.

Художня промисловість: художня вишивка, гончарні, керамічні, вироби та рвзблення по дереву, килимарство.

Туристично-рекреаційний потенціал

Архітектурна пам'ятка

-Хотинська фортеця-середньовічна укріплена фортифікаційна споруда в Хотині. збудована на межі XIII ст. на місці руського городища .Ця фортеця була однією з наймогутніших у тогочасній Східній Європі, важливим оборонним і торговельним пунктом Молдавії Фортеця відома як місце Хотинської битва 1621 року — битва між військами Речі Посполитої та Османської імперії біля міста Хотина.(Рис 3.1.7)

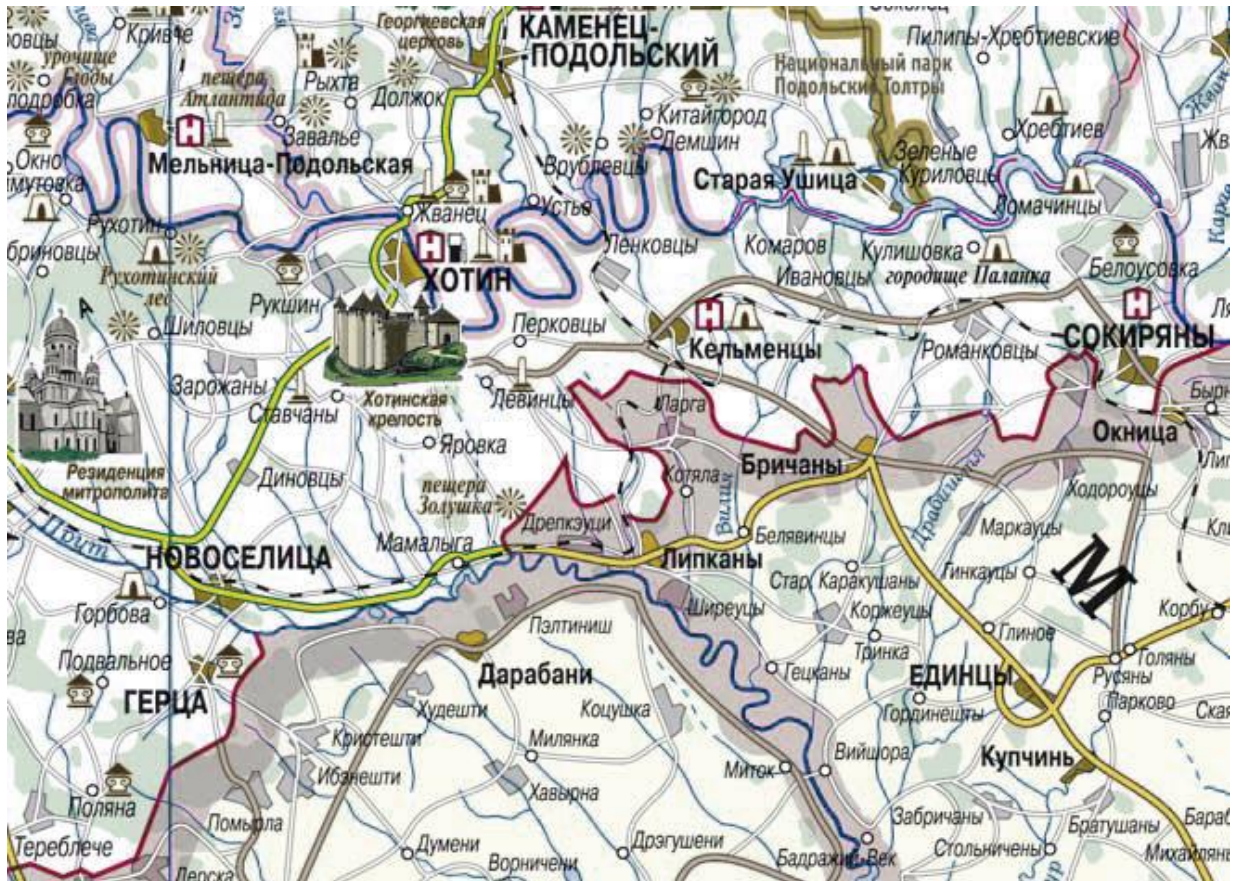

Рис 3.1.7 – туристично культурний потенціал Дністровського району

Рекреаційний туризм

-Національний природний парк «Хотинський»

Природоохоронна територія в Україні, в межах Хотинського, Кельменецького та Сокирянського р .

До складу парку увійшли об'єкти «природно-заповідного фонду» , зокрема «ландшафтні заказники» місцевого значення «Поливанів яр», «Шебутинський яр», «Молодівський яр», «Бабинська стінка», «Галицька стінка», «Гриняцька стінка»; іхтіологічні заказники «Орестівський», «Бернівський острів», «Дарабанське плесо», «Непоротівський», «Куютинський»;

Найцікавіші заказники Дністровського району ,с:

-Бабинська стінка-Ландшафтний заказник місцевого значенн. Розташований у межах Кельменецького району Чернівецької області, на північ від с.Бабин, більша частина на території національного природного парку«Хотинський».Площа 1405 га

-Василівський яр-ландшафтний заказник, на захід від с. Василівка. Площа 497 га.

-Галицька стінка-ландшафтний заказник біля с. Галиця. Входить до складу національного природного парку«Хотинський».

-Сосна Чорна- пам'ятка природи на північ від с. Ломачинці. Площа 8,7 га.

-Куютинський заказник-іхтіологічний заказник місцевого значення біля села Ломачинці. Площею 16 га.(Рис 3.1.8)

3.1.4. Загальна інформація річки Дністро

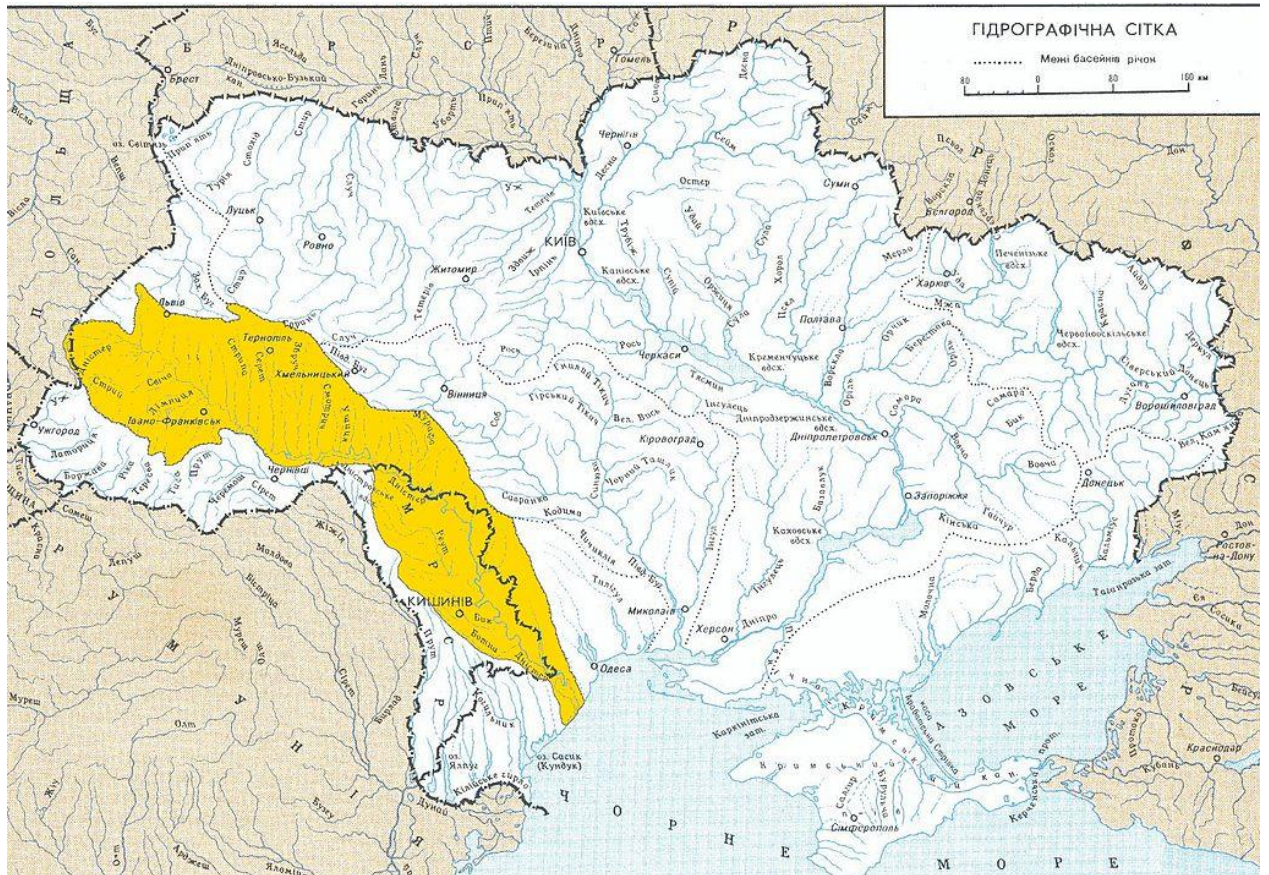

Рис 3.1.9- Річка Дністро на карті України , та її витоків
Дністер -річка на південному заході України. (Рис 3.1.9)

Дністер слугує історичним кордоном між давніми культурно-етнографічними регіонами Буковиною та Галичиною, у середній та нижній- між «Поділлям» та «Бессарабією».

- Довжина річки-1 362 км (в Україні-705км), площа басейну-72 100 км²
- за фізико-географічними особливостями ,Дністро ділять на 3 частини: верхню - Карпатську(від джерела до с. Нижнє,нижче гирла р. Золота Липа, довжина296км), середню – Подільську (від с. Нижнє до м. Дубосари, довжина715 км) та нижню (від греблі Дубосарської ГЕС до гирла, довжина351 км). (Рис 3.1.10)

Рис 3.1.10- середня частина та нижня частина Дністра

●населення біля річки - 7 областей України (від 13 до 80 %), Також входить територія Молдови (69%), та Польщі (10 % однієї області).

●У Дністровському басейні існує 6 національних парків: Медобори (Подільські Товтри, 2 613 га); Галицький національний природний парк (14685 га); Нижньодністровський національний природний парк (21 311 га),Сколівські Бескиди (35684 га); Національний природний парк Хотинський (9446 га); Національний природний парк Дністровський каньйон (10829 га). Рамсарські водно-болотні угіддя в українській частині Дністровського басейну: **Бакотська затока**, міжріччя Дністер-Турунчукпівнічна частина Дністровського лиману.

●Екосистема басейну Дністра представлена лісовими, степовими та лучними ландшафтними комплексами.

верхня частина - лісові ландшафти (граб,дуб,бук, липа,зустрічається ліщина, в'яз)

середня частина - лісові ландшафти змішані зі степовою рослинністю.

нижня частина - степова рослинність, представлена типчаково-ковильними, а також субпонтійсько-різнотравними та полинно-типчakovими степами (евтрофні, трав'янисто-мохові, чагарникові та лісові болота)

●Поширеними ссавцями у цих біотопах є білка звичайна, бурий ведмідь (верхня частина), лісова куниця, рись, благородний олень, лісовий кіт, чорний тхір.

Серед птахів зустрічаються лелека чорна, беркут, орел-карлик, довгохвоста неясить, звичайний пугач, чорний дятел, горіхівка, яструб, звичайний канюк.

●Представники плазунів тут живородна ящірка, звичайна гадюка, мідяниця, ескулапів полоз, серед земноводних – саламандра, карпатський тритон, жаба.

●Окремим біотопом річок ондатру, звичайний бобер, річкова видра, європейська норка, чорний тхір. Поширені види птахів - чорний шуліка, орлан-білохвіст, руда чапля, сірий гусак, лиска, звичайний фазан, кулик-сорока, звичайна чайка, дроздоподібна очеретя.Серед плазунів зустрічаються європейська болотяна черепаха, зелена ящірка, звичайна гадюка ,водяний, візерунчастий полоз.(Рис 3.1.10)

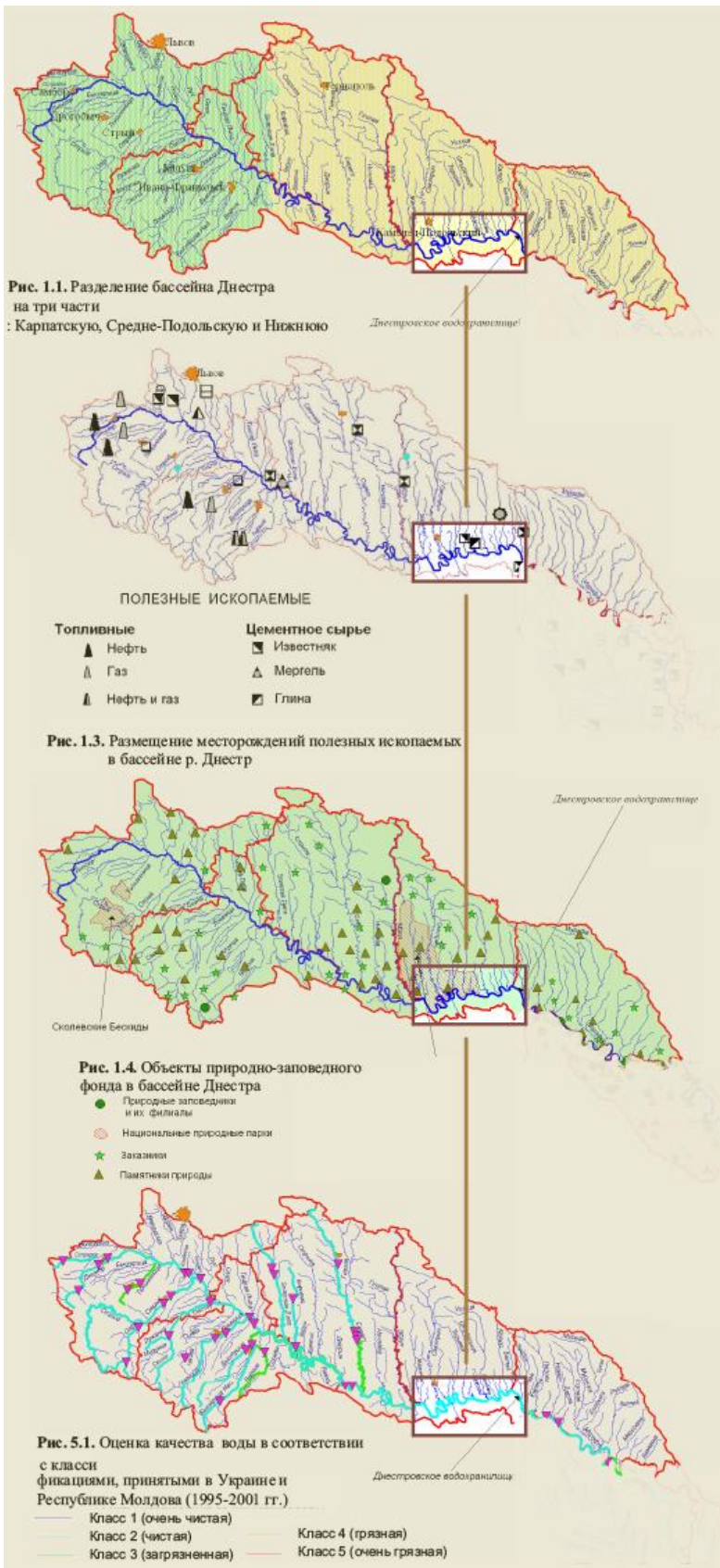

Рис 3.1.10- Аналіз Дністра

● давніми геологічними утвореннями є породи «докембрійського періоду»: пісковики, кварцити, сланці, граніти. Їх виходи на дні та схилах річних долин супроводжуються наявністю каньйовидних долин, порогів та обривистих схилів. Які візуально створюються неповторний рельєф ландшафтної

структури(3.1.11). На Волино-Подільському напрямку залягають породи палеозойського періоду: глинисті пісковики, сланці, пісковики, алевроліти, вапнякові пісковики та вапняки.

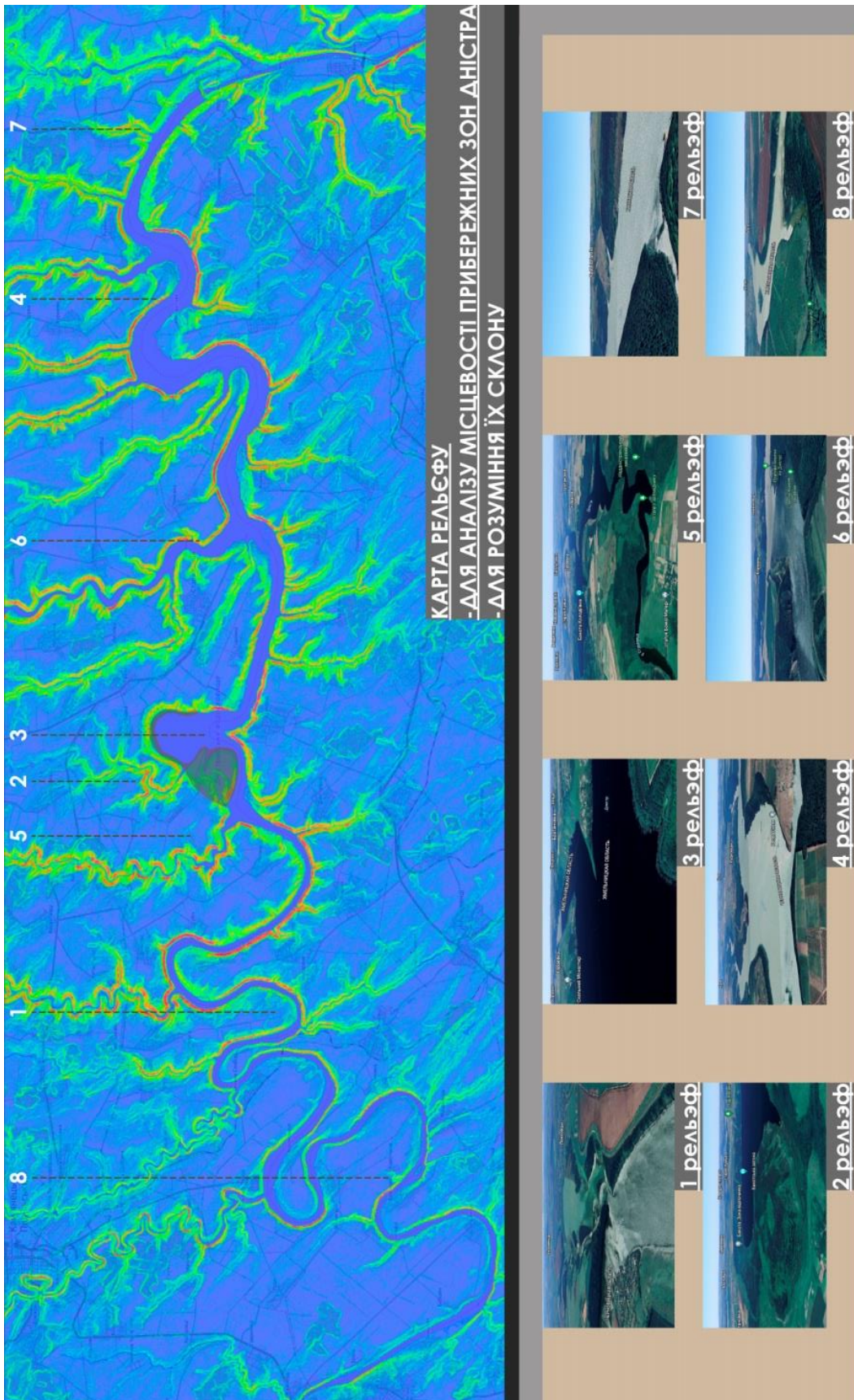

Рис 3.1.11- рельєфність Дністра

● Основне живлення Дністра - дощове і сніго-дощове. Гідрологічний режим річки є наявність паводків протягом літнього періоду, в окремі роки - взимку, максимальні витрати зливових паводків.

Для верхньої гірської частини басейну, правобережжя, характерним є паводковий режим протягом року. Для середньої і нижньої частин басейну характерними є «весняне водопілля» і невеликі паводки у теплий період. Середній багаторічний об'єм стоку річки в гирлі 10,0 км³/ рік. В деякі роки він може зменшуватися до 4,5 км³, чи навпаки збільшуватись до 19,3 км³.

- На Дністрі в Україні створено три водосховища: «Дністровське», «Дністровське» буферне і «Дністровське» гідроакмулююче. Вони разом утворюють комплекс річки водосховищ, призначення яких протипаводкове та гідроенергетичне.

● На середній ділянці споруджено Дністровське водосховище. Дністровське водосховище – це 2-е водосховище (головне та буферне) у Хмельницькій, Чернівецькій та Вінницькій об.

Дністровське водосховище – молодше серед всіх водосховищ України. (Рис 3.1.12)

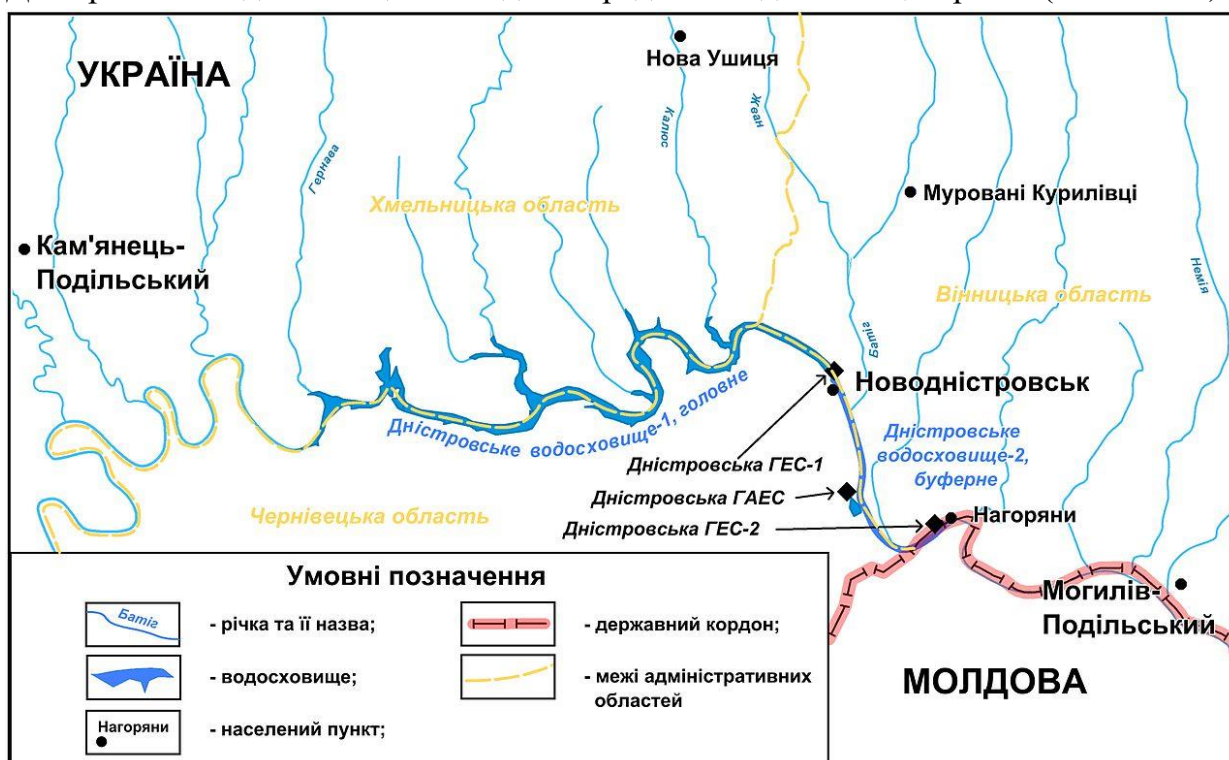

Рис 3.1.12- Дністровське водосховище

3.1.5. Аналіз ситуації(макрорівень)

Територія ділянки проектування знаходиться в Хмельницькій області області в частині Кам'янець-Подільського району, на межі з Чернівецькою областю Дністровського району, біля села Колодієвка на Дністровському середньому (головному) водосховищі (рис. 3.1.13).

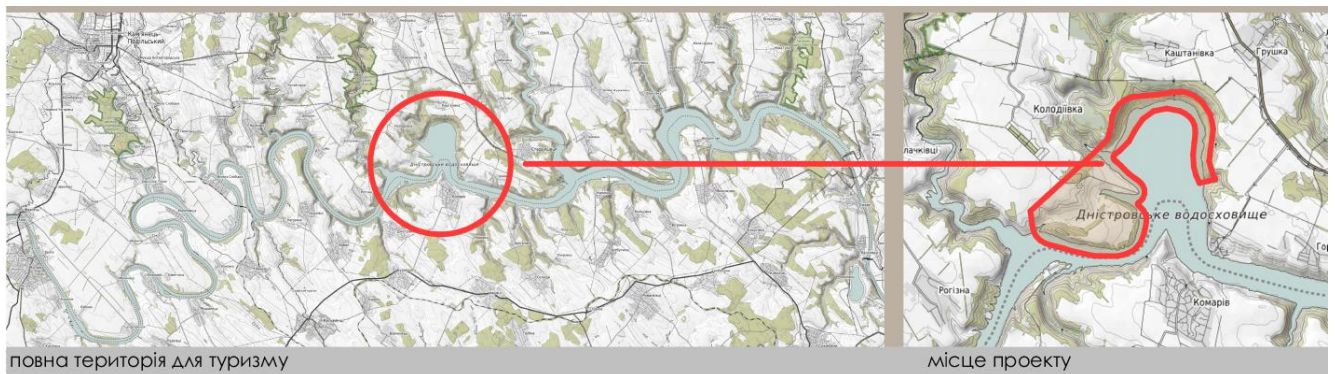
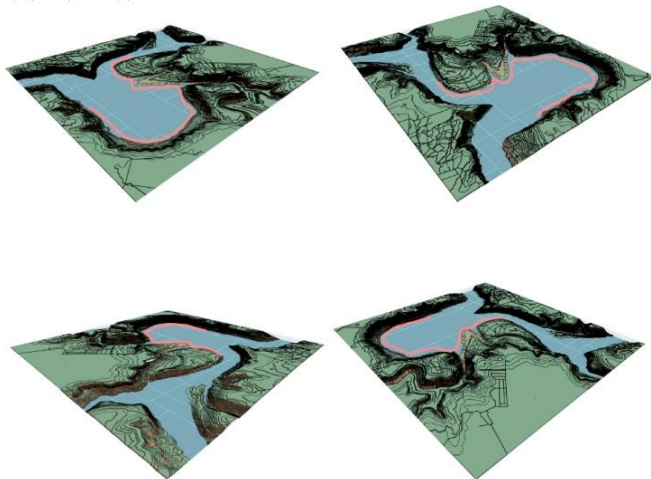

Рис 3.1.13- Ситуаційна схема ділянки проектування

Ділянка з активно вираженим рельєфом та відкритими видами на водосховище .
(Рис 3.1.14)

Ділянка умовно поділяється на декілька ландшафтних територій , територія
набережної , активна рельєфна ділянка , помірна рельєфна ділянка .територія з
щільною рослинністю , та помірна лугова рослинність.

форма рельєфу

га- 460.0

Рис 3.1.14-рельєфність території

Частично території входять до природно- заповідного фонду яке буде виступати в
проекті як рекреаційна територія (для відпочинку та споглядання) (рис. 3.1.15).

Загальна площа території – 460 га.

з урахуванням всіх зони разом з заповідним фондом ,який гратиме важливу роль в
багафункціональній системі .

Рис 3.1.15- фото фіксація території
Дорожнє сполучення-проходить через с. Колодієвка яка виходить до частині Кам'янець-Подільської траси т2317 .

3.1.6 Історико-культурний аналіз містобудівного об'єкта

3.1.2.1 Планування і зовнішній вигляд досліджуваного фрагмента середовища на різних етапах історичного розвитку

Версі назви території «Бакота»- в перекладі з давньоруської мови означає «чудове місце ,бажане»

Історія земель Бакоти (Рис 3.1.16)

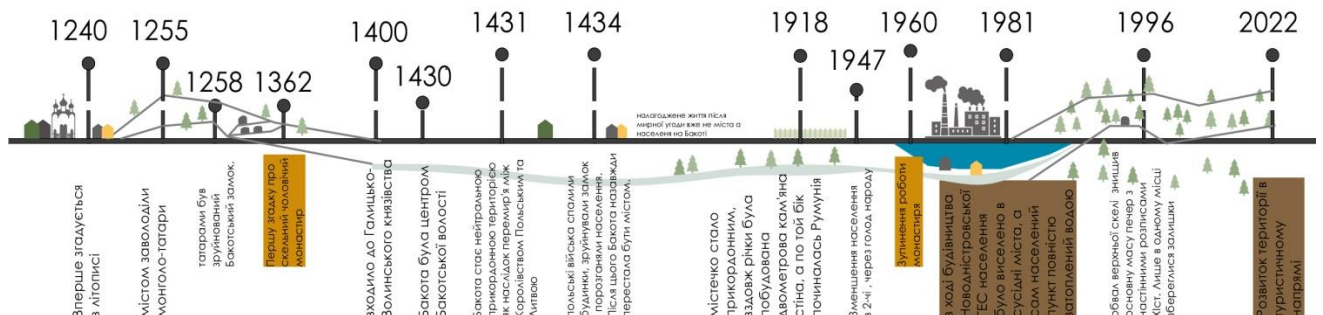

Рис 3.1.16- Ситуаційна схема ділянки проектування
Уперше згадки про Бакоту знайшли в «літописі 1024 року».

Але розкопки 20 ст свідчать, що на цій території були старіші поселення.

Вже у першій половині XIII ст. Бакота була великим містом і центром Пониззя, яке входило до «Галицько Волинського князівства». (Рис 3.1.17)

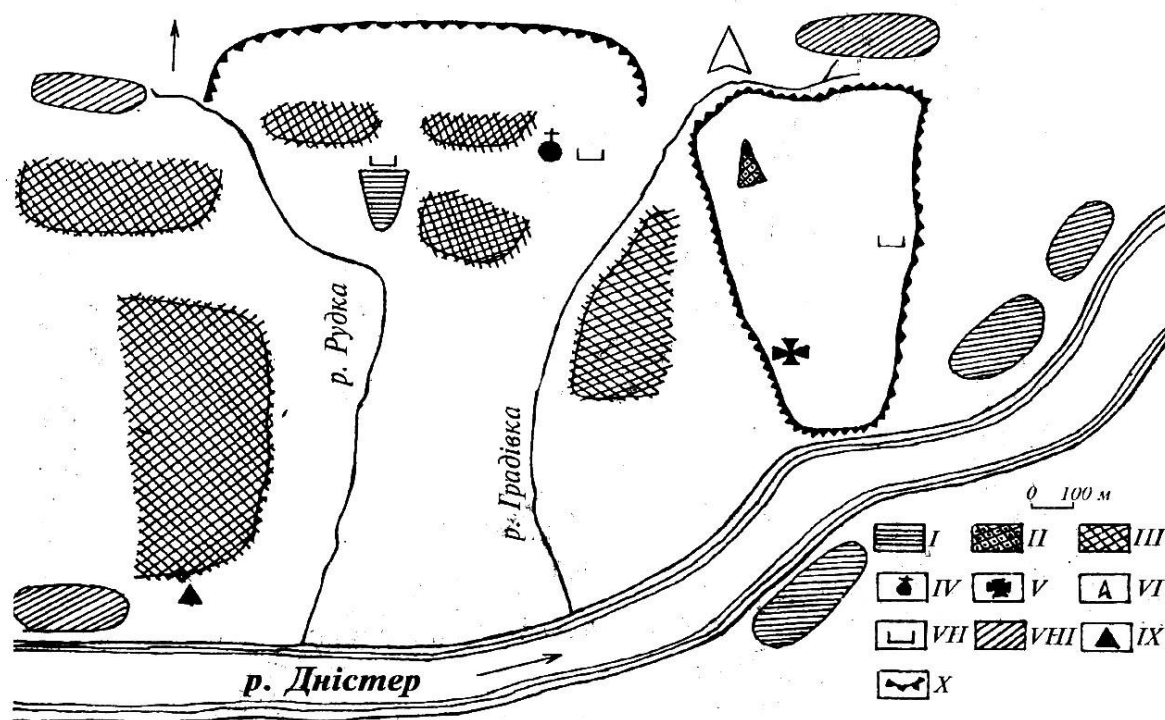

Рис. 81

План літописної Бакоти XII-XIV ст.:

I-дитинець; II-городище-феодалний замок; III-посад; IV-церква; V-скельний печерний монастир; VI-палацова будівля; VII-кладовище; VIII-селище; IX-місце групового захоронення; X-скелясті урвища.

Рис 3.1.17- перші плани Бакоти 13-14ст.

«Піднесенню Бакоти як головного політичного центру Пониззя у XIII столітті сприяла сукупність кількох чинників. Розташування у великій і давно заселеній родючій долині, що давала змогу прохарчувати порівняно значну кількість населення. Наголошую на великій родючості ґрунтів Бакотської долини. Розташування у центральній частині Пониззя, що давало змогу ефективніше управляти краєм. Функціонування тут потужного культового центру – печерного монастиря. Важливість Дністра, на березі якого розташована Бакота як транспортної та торгівельної артерії. Наявність біля міста броду через Дністер, що сприяло комунікації з правим берегом річки.»

Після 1255 році містом на століття заволоділи монголо-татари.

Далі територія переходить до Литви, зокрема братам Коріатовичам, які відбудовують зруйнований татарами Бакотський замок .

У 1431 р. територія Бакоти та найблищі поселені села та міста визнаються нейтральними ,тобто прикордонною зоною між Литвою та Польщею, що призвело до повстання людей , які в подальшому проголосили незалежність своїх земель , де адміністративним центром виступала Бакота.

Через декілька років польські війська знищили повстання, разом і з тим зруйнували замок. Після цього місто втратило значення «адміністративний центр». Але на далі існувало до 21ст.

Перші згадки на європейських картах (Рис 3.1.18)

«У XVI столітті Бакота згадується в писемних джерелах, як звичайне село Кам'янецької округи. Позначення її на європейських картах XVI століття, серед інших найзначніших населених пунктів Поділля, пояснюється консервативністю картографії. Карти передавали інформацію про колишній блиск столиці Пониззя, а не про значення поселення у XVI столітті.»

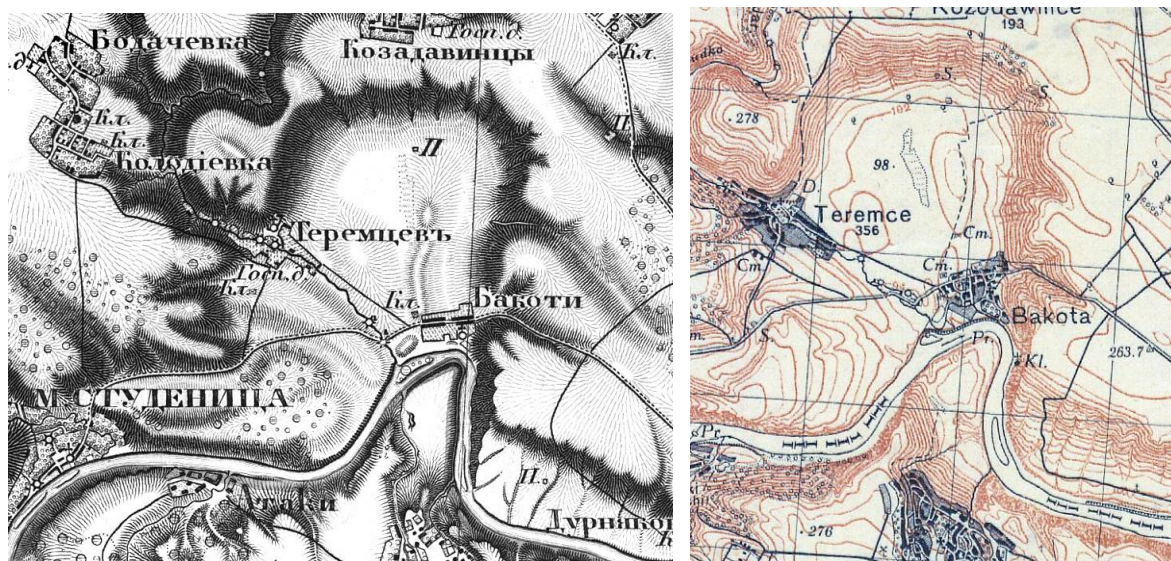

Рис 3.1.18- перші європейські карти. 1850 р

Цікавість до земель Бакоти відновилося на кінці 19 початку, через археологічні вивчення печерських монастирів, явких по легенді зберігалися скарби. (рис 3.1.19).

Через пошуки, археологи знаходили цікаві речі, наприклад «Антонович дослідив спіралеподібну печеру, що спускається двома обертами вниз. Нижній її отвір виходив у скелі на обрив, що перпендикулярно спускається до підніжжя гори. У нижньому оберті печери Антонович виявив дві невеликі келії. Дослідник інтерпретував печеру як хід, що сполучав монастир з вершиною гори, де, як він припускав, був колись замок.»

Всі археологічні розкопки були пов'язані з церквою та скелинами монастирями на території

Рис 3.1.19- карта Бакоти 1950року

В 1960року почали розробляти масштабний проект гідроелектростанції на річці Дністер Який в подальшому вирішував долю Бакоти

. На початку 70-х років примусово і однозначно почали будівництво , яке за собою вело низку географічних рекреаційних змін , і одна з наслідків була виселення жителів низовини біля річки.

Спеціальні бригади вирубували і спалювали дерева, переносили цвинтарі. Були сформовані будівельні організації, для забезпечування переселення.

Окрім Бакоти , переселенню підлягало 7486 дворів із 63 сіл Чернівецької, Хмельницької ,Тернопільської та Вінницької областей. (Рис 3.1.21)

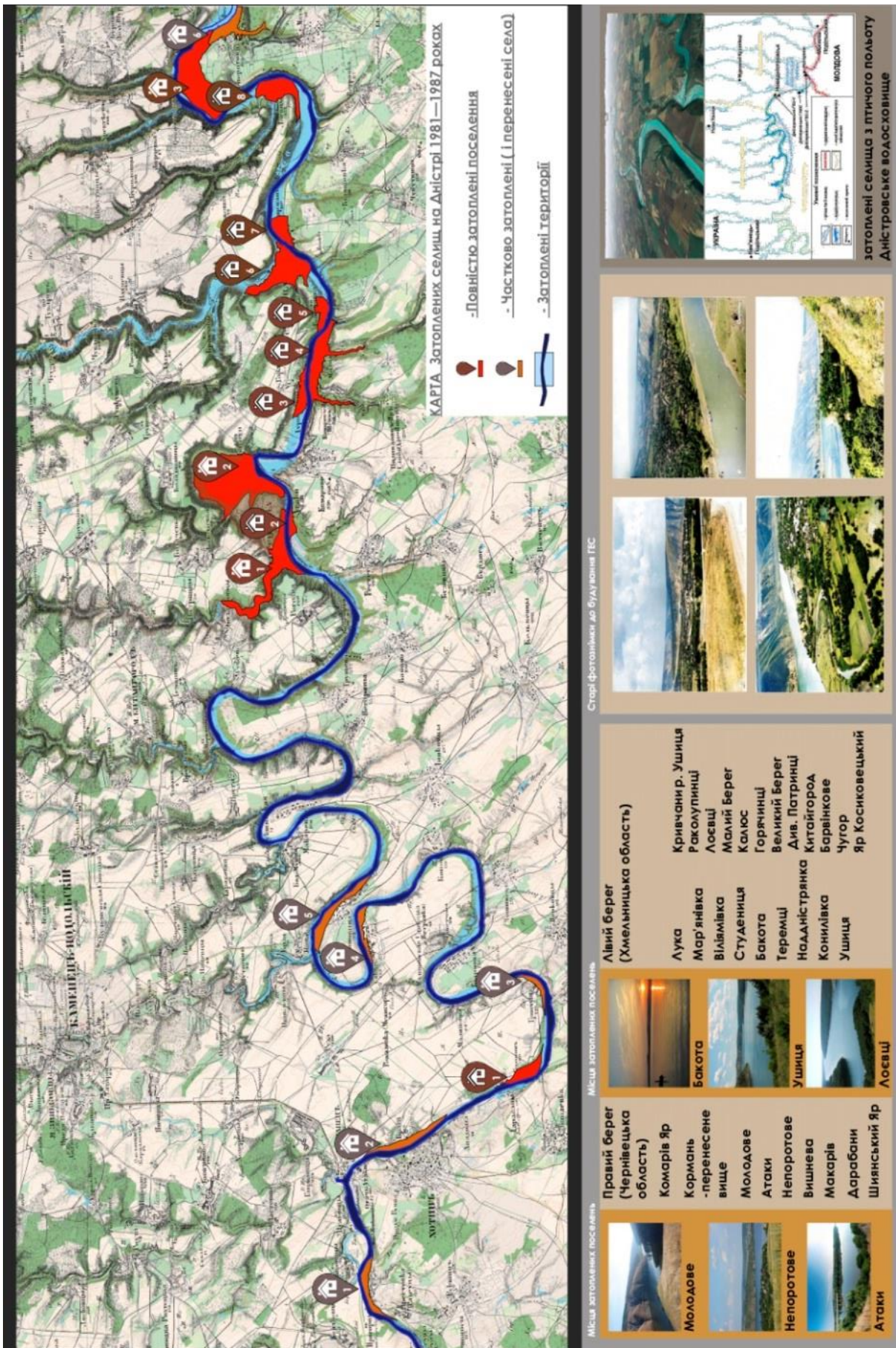

Рис 3.1.20- карта затоплених селищ 1981 року
З 1981 року почалось заповнення басейну водою. (рис 3.1.21.)

Рис 3.1.21- карта Бакоти 1981року

Наповнення водосховища Дністра здійснювалося з кінця 1981 р до 1987 р.
Довжина сягає 194 м, а площа 142 км², повний об'єм 3км³.

Бакота до затоплення (50-ті роки)

Бакота після затоплення (сучасність)

iShop.EUR

Рис 3.1.22- фото до затоплення та після затоплення Бакоти

На разі , Бакота, це не назва населеного містечка , а туристичне місце з видовищними краєвидами , та унікальною історією.(Рис 3.1.22)

3.1.7 Дослідження найближчих прибережних територій на р. Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ

-Аналіз населених територій

Найближчі населені території функціонують як «сільські населені території», з нещільною заселеністю .

Найбільш заселені є малі міста , а саме м. Новодністровськ , м. Хотин , та місто Кам'янець-Подольського. (рис 3.1.23)

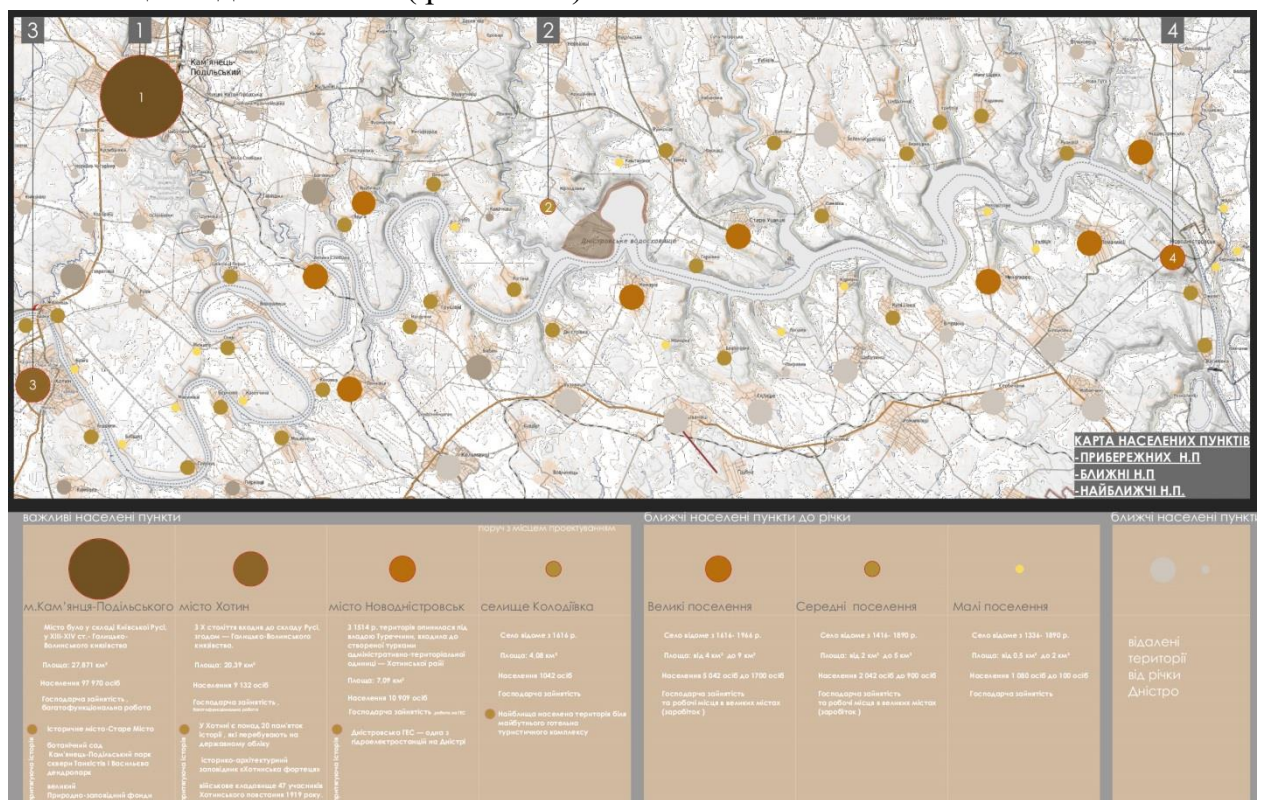

Рис. 3.1.23- Карта населених територій та їх щільність.

-Карта забудови територій та їх поверховість .

Аналізуючи щільність забудови та поверховість

Можна зробити висновок ,що щільність забудови доволі низька , порівнюючи з містами.

Так само і поверховість . Загалом забудова міст складається з малоповерхових будинків (1-2 поверхи) це 70-80 вісотків .

В більш масштабних малих містах (Хотин , Новодністровськ, Кам'янець-Подольського) присутня середня поверховість , яка функціонує як житлова , та малий вісоток як адміністративна.) (рис 3.1.24)

Також велика кількість занедбаних будинків які не як не функціонують .

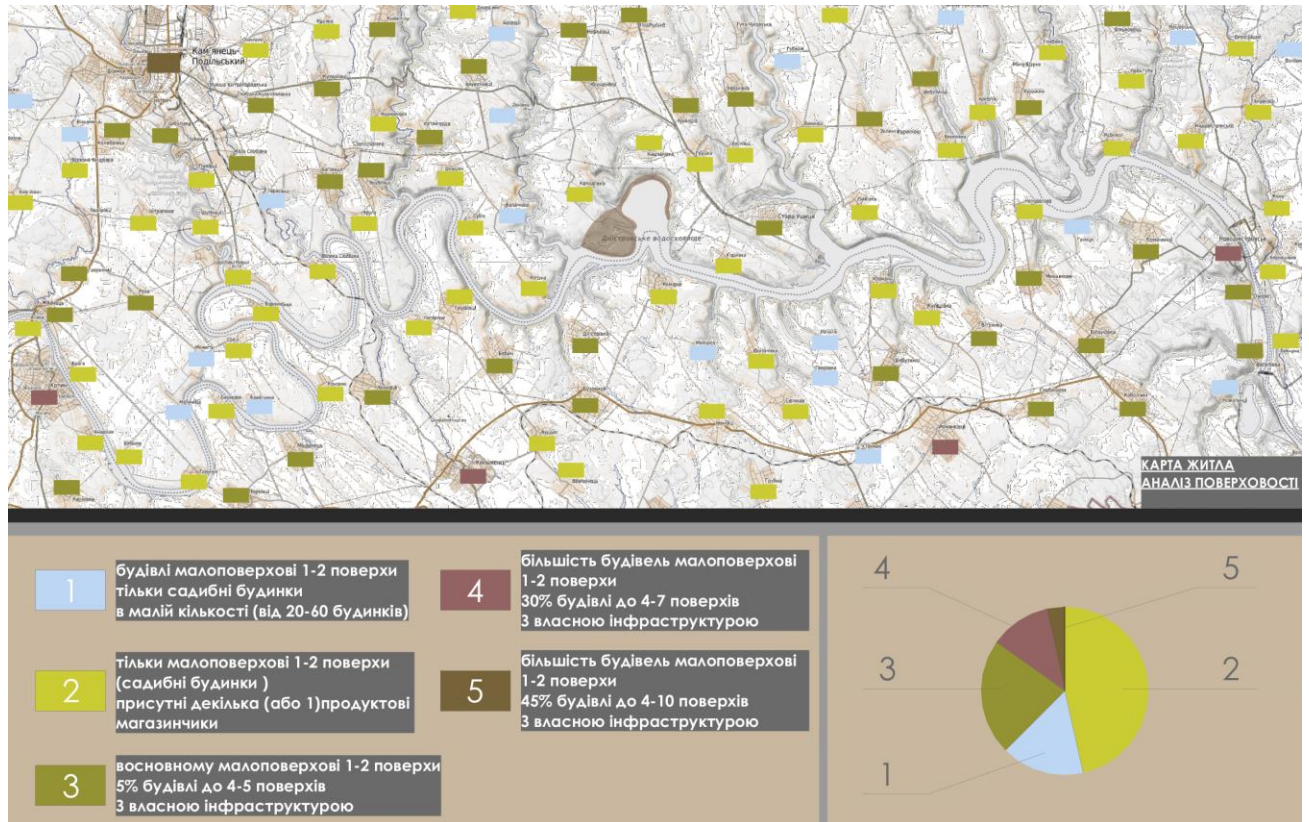

Рис. 3.1.24- Карта забудови територій та їх поверховість .

-Карта інфраструктури

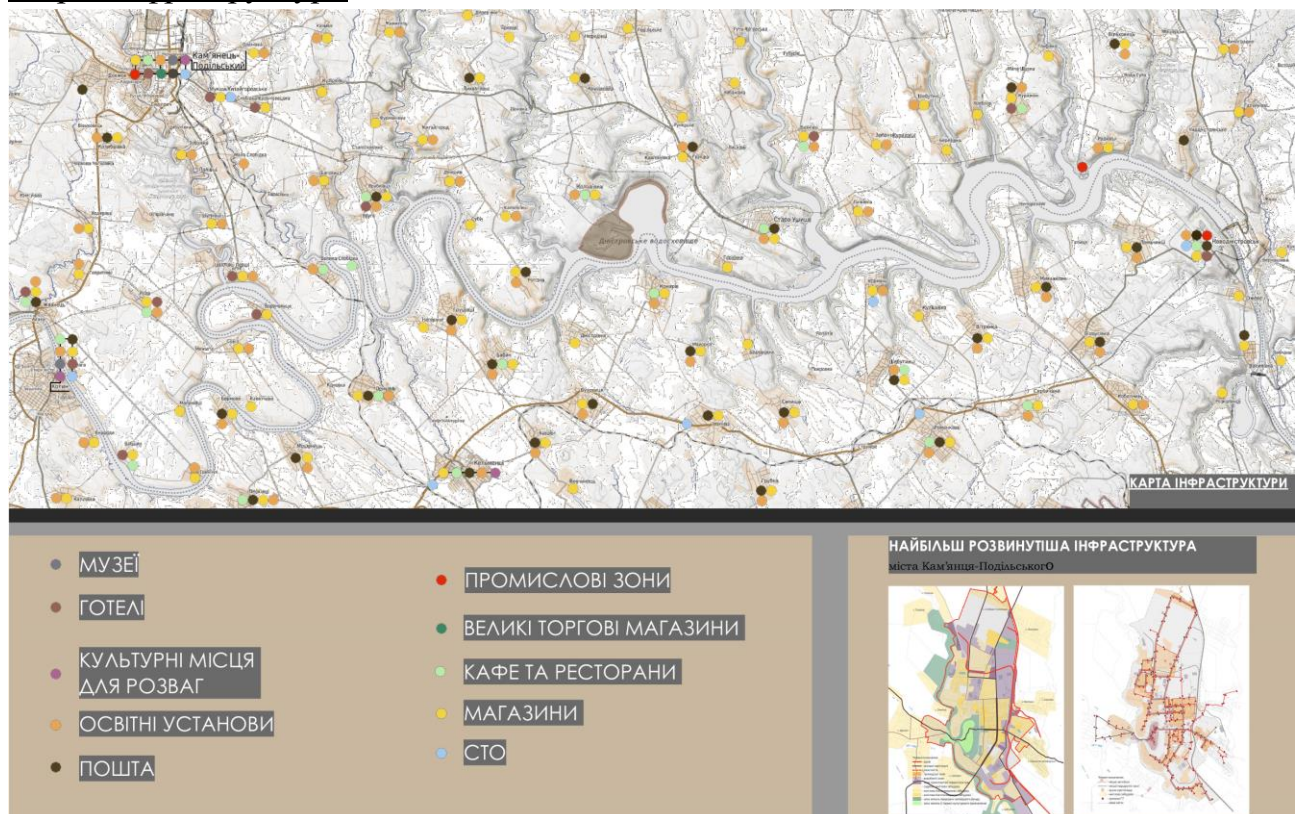

Рис. 3.1.25- Карта інфраструктури .

Аналізуючі території , можна зробити висновки ,що майже всі населені пункти мають свої магазини та пошти ;більше половини мають свої власні освітні установи та кафе;

Промисловість розвинуна на територіях малих міст - Кам'янець-Подольського та райони Новодністровська.

Музейні , Готелі ,Культурні місця, великі торгові магазини (ринки, ТЦ) – є лише в розвинутому інфраструктурному полі - Кам'янець-Подольського та місто Хотин. Та в більш незалежних територіях (по за малим містом та житловим районам.) є СТО.(рис 3.1.25)

-Карта транспортні мережі

Дорожні шляхи

До транспортної мережі входять автомобільні шляхи

Автомобільні шляхи є магістральні , міського , регіонального значення, обласного значення , та дороги до населених пунктів.Як правило всі дороги є асфальтовані . В більш навантажувальних сторонах є заправні станції та дорожні кафе.

Також велика кількість придорожніх кафе та заправок налічуються в малих містах (в Кам'янець-Подольському)

Залізничні шляхи

Через район проходить залізничні шляхи. Як для міського використання так і для промислового .

Мости

Загалом через Дністро експлуатуються 24 мости.за призначенням поділяються на 3 типа

1 Використовують для пішого та машиного ходу

2 Використовують для залізничного маршруту

3 Використовують для мішаної транспортної мережі (машиного , залізничного , пішого ходу.)

Маршрутні шляхи.

Кількість маршрутних шляхів надзвичайно замала . не дивлячись на достатню кількість дорожніх сполучень.

За рахунок малої кількості транспорту обласного та районного значення відсутній активний попит в туризмі.

Річні маршрути

Також не достатньо розвинені в своїй сфері . на сьогодні майже всі транспорти пересування по воді є надзвичайно застарілі . тому це також даж збій в актуальності туристичного потенціалу навколишньої території .

Аеродром

Користується великим попитом в місті Кам'янець-Подольському, але тільки в теплий період року.(Рис. 3.1.26)

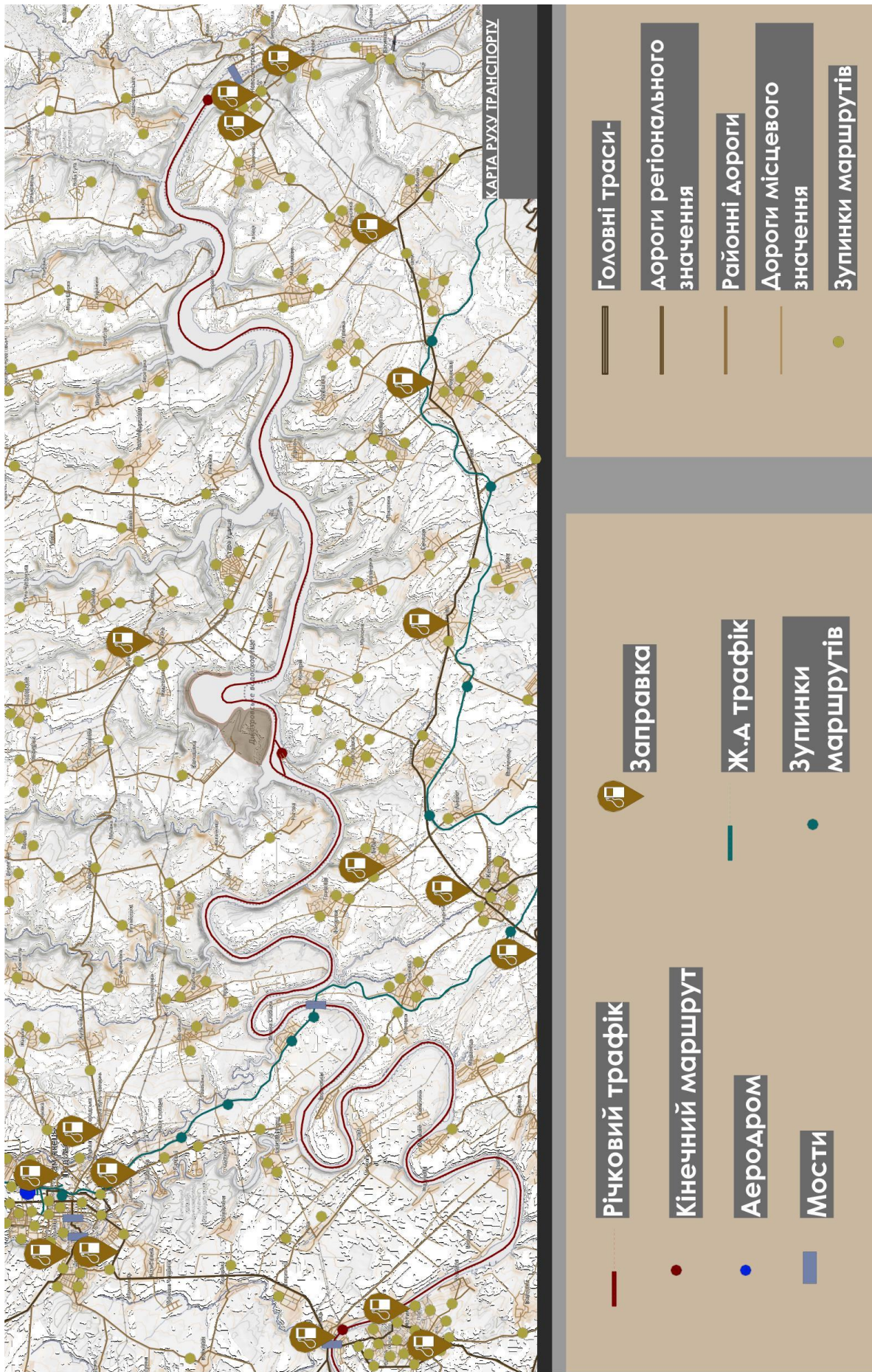

Рис. 3.1.26- Карта транспортної розвязки

-Карта історично-культурних територій

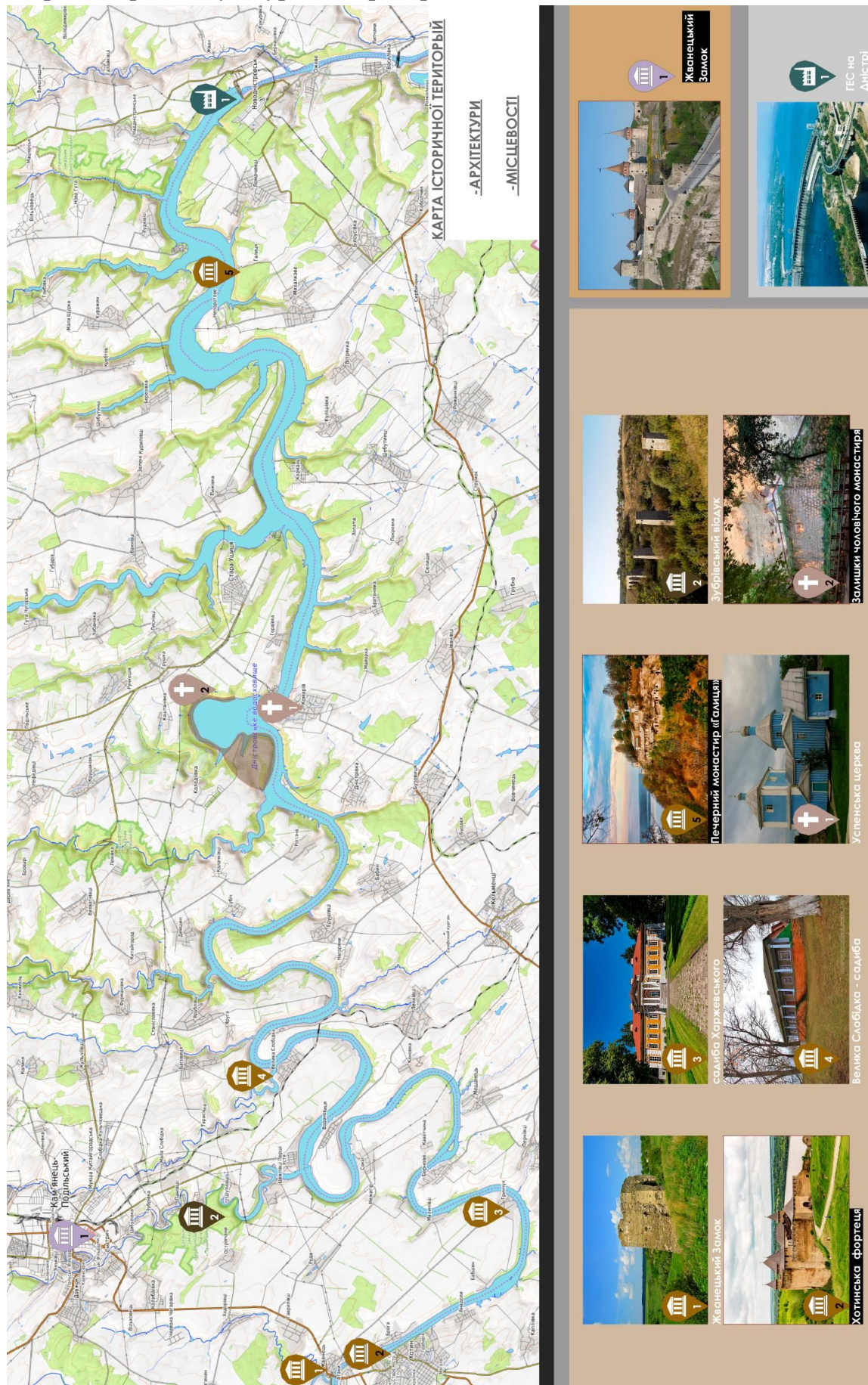

Рис. 3.1.27- Карта історичних територій

Хронологія історії Хотинської фортеці . Рис. 3.1.30

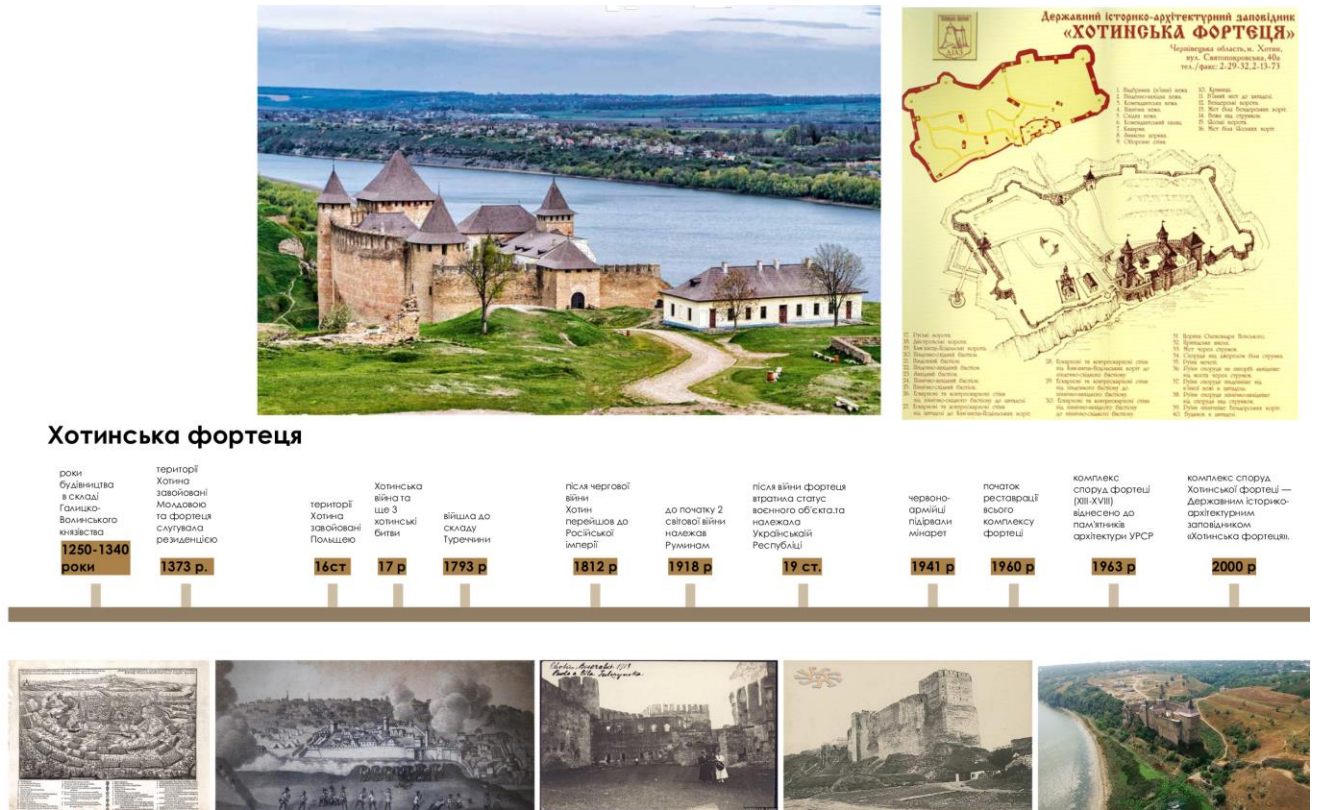

Рис. 3.1.30- Хронологія історії Хотинської фортеці

Хронологія історії Бакотського печерного монастиря . Рис. 3.1.31

БАКОТСЬКИЙ МИХАЙЛІВСЬКИЙ ПЕЩЕРНИЙ МОНАСТІР

Сам монастир – це давня пам'ятка печерних споруд та поширення християнства на Поділлі. А навколишня природа та каньйон річки Дністер створюють гарний ландшафт, який приваблює туристів.

Монастир розташований на території національного парку «Подільські Товтри»

Печерний монастир знаходиться на березі Дністровського водосховища на ділянці розміром 40 на 10 метрів. Печери заглиблені у товщу гори на 7-9 метрів. Основні споруди – це печери та ніші, які розміщені на двох ярусах, з'єднаних дерев'яною прибудовою. У підлозі печер вирубано 19 гробниць. На стіні монастиря є два стародавні написи. А ще тут знаходяться три джерела води, яку місцеві називають цілющою.

Рис. 3.1.31- Хронологія історії Бакотського печерного монастиря

Хронологія історії монастиря «Галиця» Рис. 3.1.32

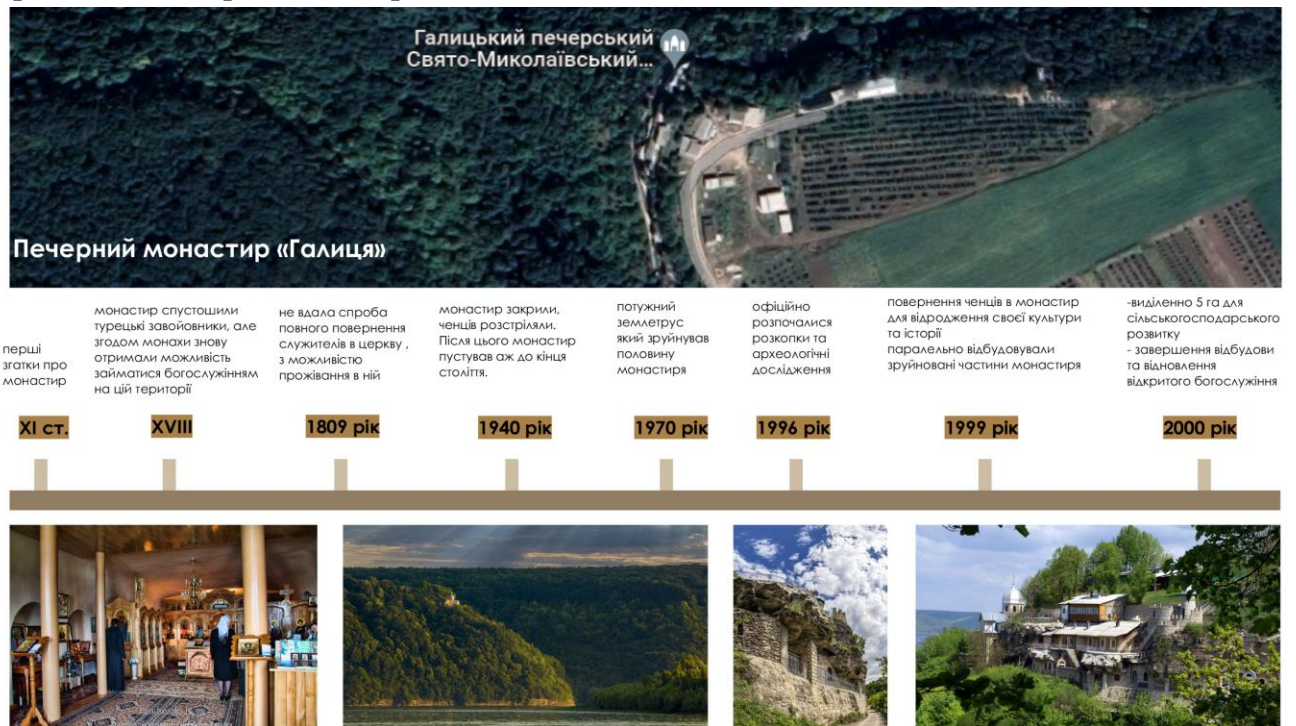

Рис. 3.1.32- Хронологія історії монастиря «Галиця»

Карта ландшафтної рекреації прибережної території Дністра.

Кожна ландшафтна територія навколо Дністра є унікальною, за рахунок активної рельєфності, кліматичних умов та річкових витоків, які формували ці території століттями.

До складу ландшафтно-рекреаційних унікально видовищних територій належать: -

- Ландшафтно рекреаційні парки, міського значення
 - видовищні ландшафтно рекреаційні види пам'яток природи,
 - Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення
 - Ландшафтний заказник загальнодержавного значення
 - Національний природний парк
 - Комплексна пам'ятка природи місцевого значення
 - Регіональні ландшафтні парки
 - Іхтіологічний заказник місцевого значення
- та загалом "Подільськими таврами" 261316.0 га

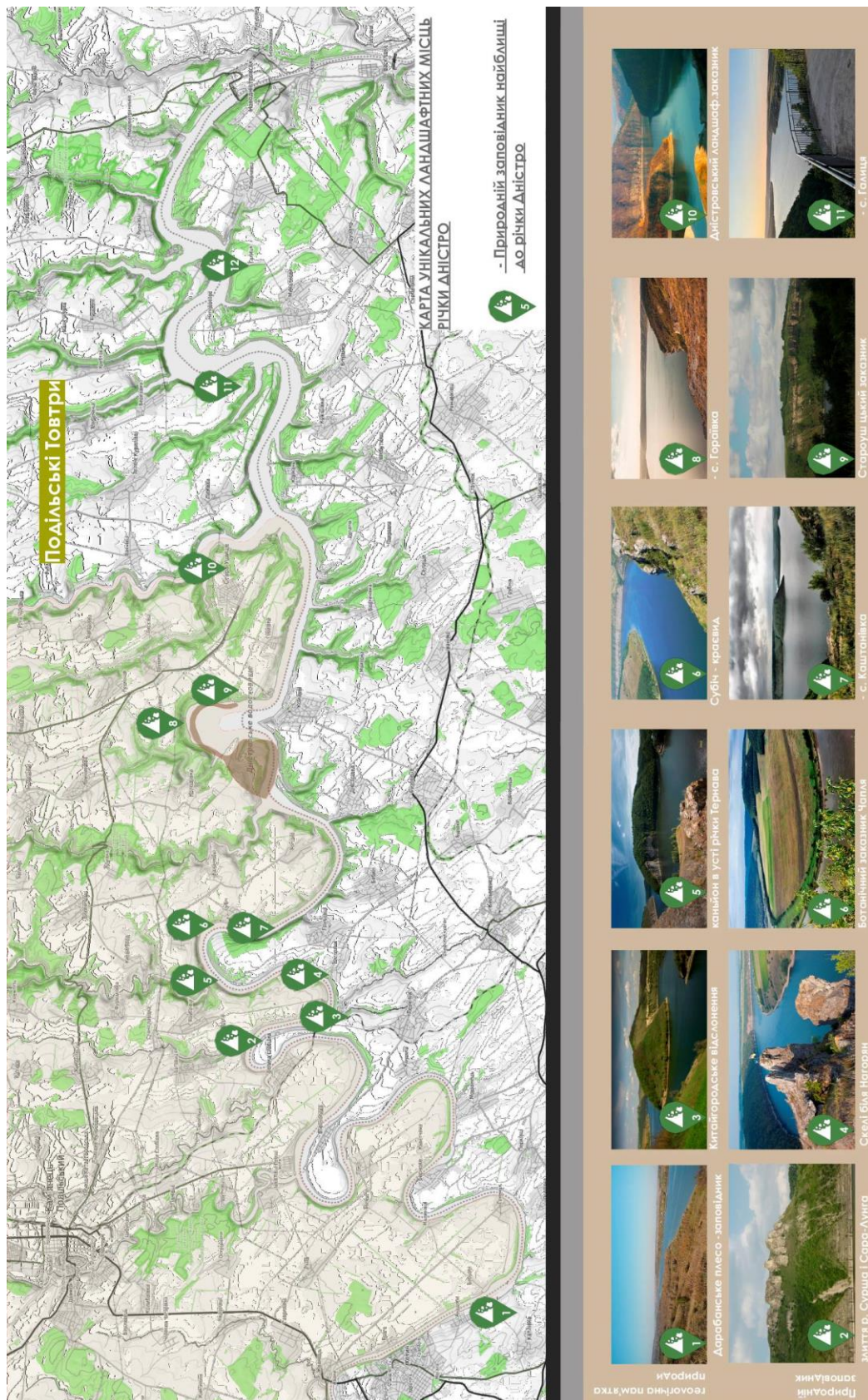

Рис. 3.1.33 -Карта ландшафтної рекреації прибережної території Дністра. Карта ландшафтної рекреації віддаленої території від Дністра , міста занедбаной прибережної території та унікальні рекреаційні прибережні зони.

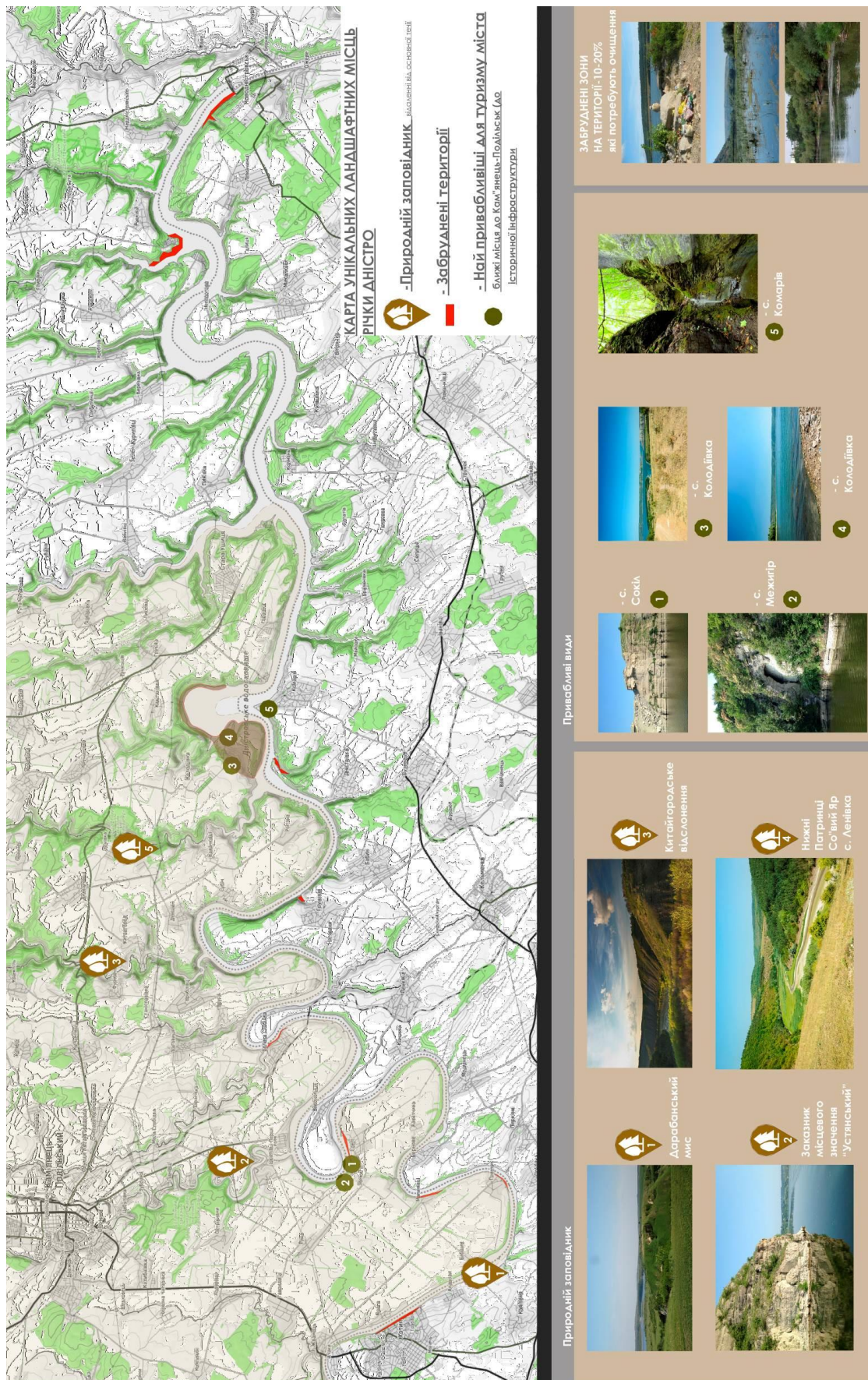

Рис. 3.1.34 Карта ландшафтної рекреації віддаленої території від Дністра, міста занедбані прибережної території та унікальні рекреаційні прибережні зони.

Карта існуючих комплексів відпочинку

Для кращого розуміння та формування функціоналу багатофункціонального туристично культурно- рекреаційного комплексу. Потрібне розумання формувань існуючих комплексів відпочинку та прибережних зон відпочинку .

Рис. 3.1.35- Карта пляжів , різноманітних курортних зон та готельних комплексів.

Оцінка туристично культурно-рекреаційного потенціалу.

Аналізуючи та вивчаючи місцевість , можна зробити висновки що територія має як позитивні так і не гатив ні сторини , які зазвичай можна виправити ,формуючи нові функціонуально- зонувальні рішення.

Позитивні сторони :

1. Локація насичена унікальною історичною та рекреаційною спадщиною. Яка дає можливість насолодитися всією красою природи.а саме :

- Ландшафтний заказник місцевого значення
- Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення
- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення
- Національний природний парк
- Комплексна пам'ятка природи місцевого значення
- Регіональні ландшафтні парки
- Іхтіологічний заказник місцевого значення

та загалом "Подільськими таврами" 261316.0 га

2.Нелика кількість населених пунктів як малих так і невеличких міст , для комфортного місця знаходження зон відпочинку.

3. Якісні мережеві сполучення.

4.Цікавість самої локації забудови , за рахунок унікально сформованого ландшафтного простору.

Негативні сторони:

1.Відсутність багатофункціональної території які дозволяли «затриматися» на певний час .

2. Відсутність власної рекреаційної інфраструктури.

3. Відсутність туристично сформованих маршрутів.

4.Видавищні ландшафтні локаціях знаходяться на великих відстанях ло розвинутих інфраструктурних міст .

5. Велика кількість поодиноких готельних комплексів .

6. Не використовність на повну всього потенціалу .

7.Видавищні ландшафтні локаціях знаходяться на великих відстанях ло розвинутих інфраструктурних міст .

За рахунок всіх позитивних та негативних сторін , можна зробити висновок про необхідність сформування багатофункціональної локації яка буде використовувати весь туристичний потенціал . Для формування якісних та цікавих зони відпочинку .

3.2. Функціонально-планувальне рішення прибережних областей р. Дністо

-Функціонально зонувальне та планувальне рішення

Провідною ідеєю у формуванні простору, комплексу, як і в його структурі так і в загальному вигляді, наповненні – є максимальне збереження суспільних цінностей з боку ландшафтної рекреації та загалом навколишнього середовища .

Важливим є підтримання характерної особливості саме цьому місця, і метою проекту встановлено розкриття його особливостей, для доповнення існуючих унікальних територій (ландшафтно-рекреаційних видів).

Тому основою формуванні багатофункціональної культурно-рекреаційної території є поєднання сучасних потреб з навколишнім середовищем..

Після формувань основних потерб території , розробляється головний функціональний генплан. (рис .3.2.1)

Що входить в головний генпан :

- наявність Готельного комплексу , який буде включати в собі ,різноманітні номери , та варіант відалених будинків .

- В готелі також будуть розташовані адміністративний блок , ресторани , кафе, міні

- Багатофункціональні території , в яких будуть розміщуватись різноманітні спортивні секції , дитячі майданчики , спортивні майданчики.міні ярмарки , відкриті ресторани ,

-Пляжі

-Набережні

-Пірси

-Причали

- спортивні водні гуртки ,

-Споглядальні майданчики ,

- Активний парк відпочинку на мосту в повітряному парку.

- Різноманітні місця відпочинку ,

- Споглядальні майданчики на мосту.

Одним з головних акцентів Багатофункціонального комплексу є парк , найбільша його територія знаходиться на мосту , який є точкою тяжіння . За рахунок унікальності форм та зорового сприйняття навколишнього середовища в будь який відрізок часу та року .

Пляж , набережна , пірси , споглядальні і майданчики функціонують самостійно, тобто вони є відкритими для відвідувачів як готельного комплексу так і гостей , та самостійних туристів.

За рахунок яскраво вираженого рельєфу , та відкритого простору, комплекс відпочинку є привабливим та естетичним. Одним з основним прийомом було максимальна інтеграція архітектурних об'єктів та максимально видова рекреаційна територія. (Рис. 3.2.2)

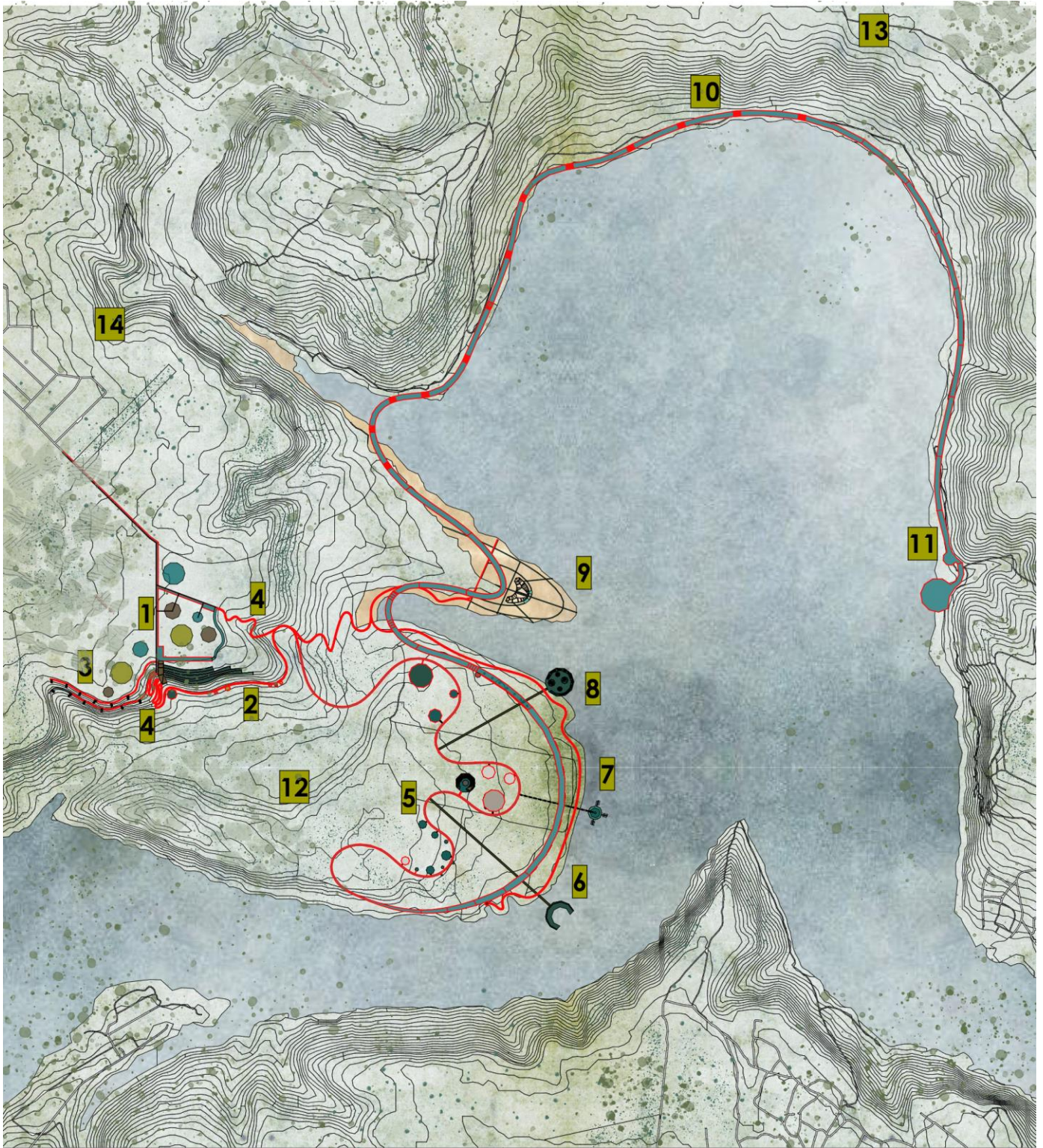

Рис. 3.2.1-Головний генплан

1--підїзди до комплексу 2--готельний комплекс 3--будиночки відпочинку 4--круті дорїжки на спуску , перед якими є автостоянка , для спїльного користування . 5-- територія парку 6-- місце плавання на каякінгу 7--пїрс 8--територія відпочинку на терасї (над водоймо) 9-- пляж 10--прогулянковий мїст 11—видовий майданчик 12-- територія активного відпочинку 13-- територія активного відпочинку (для лїтакїв) 14-- найблищїй населений пункт Колодїївка

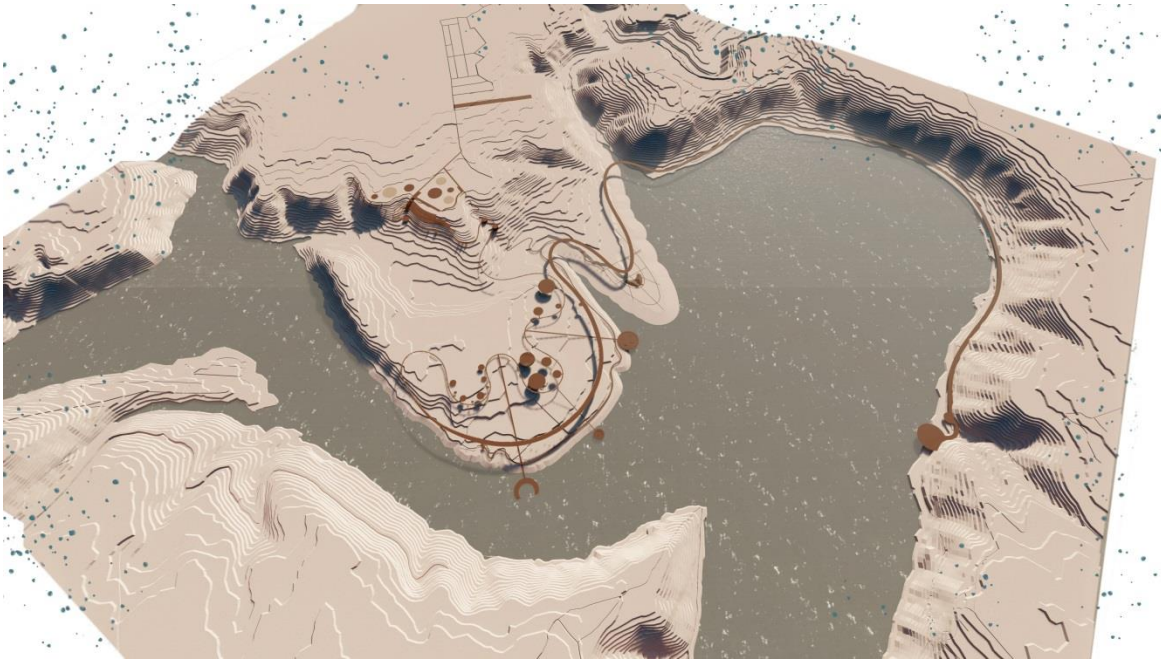

Рис. 3.2.2-Інтеграція комплексу в існуюче рельєфне середовище.

-Об'ємно-просторове рішення

Об'ємно-просторове рішення оділяються на два головних блоки (типи) (Рис. 3.2.2)

- Рішення об'ємно-просторової архітектури (комплексу відпочинку) (Рис. 3.2.3)

- Рішення об'ємно-просторової рекреаційної території(Рис. 3.2.4)

Кожен з цих блоків мав індивідуальний підхід .Тому потрібно розглядати кожен окремо.

Рішення об'ємно-просторової архітектури

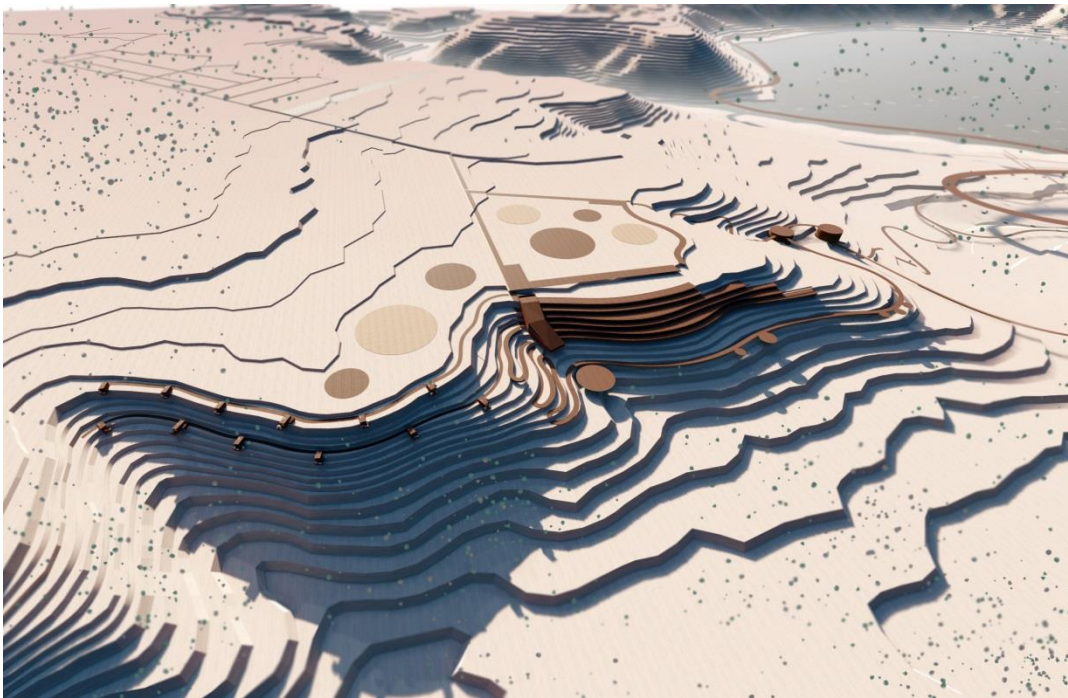

Рис. 3.2.3-Інтеграція комплексу (комплекс відпочинку). в існуюче рельєфне середовище.

Готель

Об'ємно просторове рішення формування готельного комплексу виражається в максимально інтегрованому комплексі в рельєфність, за ради «маскувального» ефекту, що би вся увага була прикута до рекреаційних зон та зон відпочинку. Готель є багатофункціональним, поділяється на декілька блоків, адміністративний (офісна частина, житлова частина), зони номерів для відвідувачів, зони ресторану, кафе, не великих магазинів, зони обслуговуючої території, Зони відпочинку. Займає 5 га (Рис- 3.2.5)

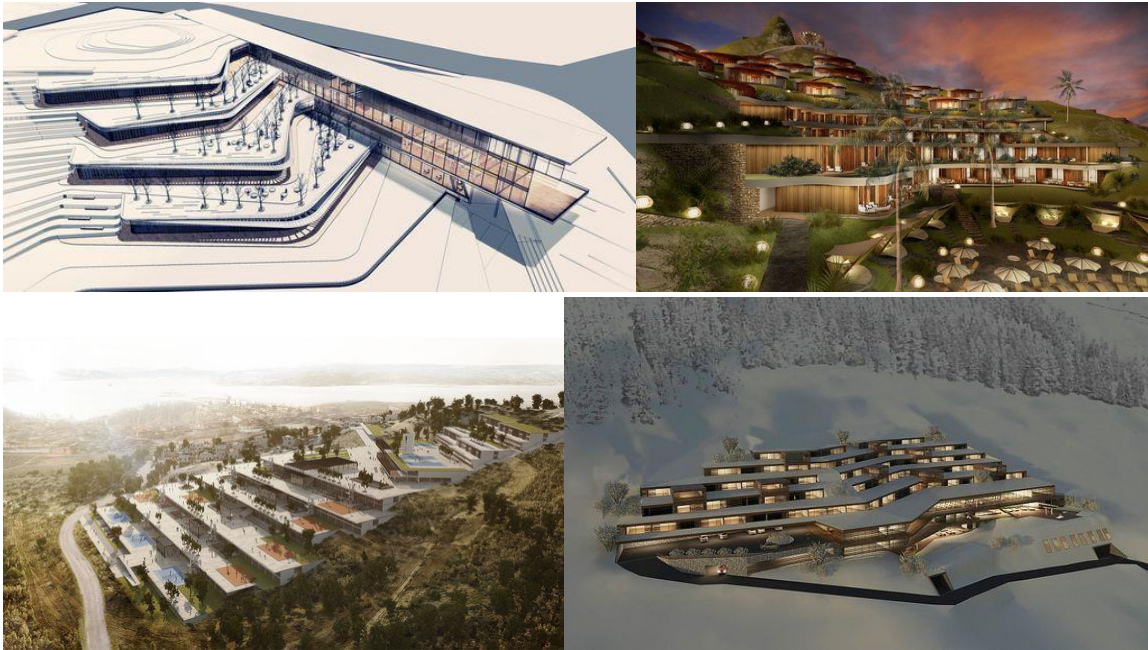

Рис- 3.2.5-Готель (аналоги)

На генплані -3

Індивідуальні будинки

Просторове рішення будинків, в цілому, формувалося на індивідуальності та віддаленості від всіх активностей та загального шуму.

Між кожним будинком мінімальна відстань 10-15 метрів

Об'ємно просторове рішення полягало у відтворенні «лісових будиночків»

-Головна ціль цих індивідуальних будиночків це усамітнення з природою, та відпочинок від активного життя. Займа. Майже 5 га (рис 3.2.6)

Рис. 3.2.6- індивідуальні будинки (аналоги)

Весь комплекс , знаходиться , максимально віддаленно від ландшафтно- рекреаційної території , але при цьому мають індивідуальні дорожні сполучення до них.
На генплані -3

Рішення об'ємно-просторової рекреаційної території

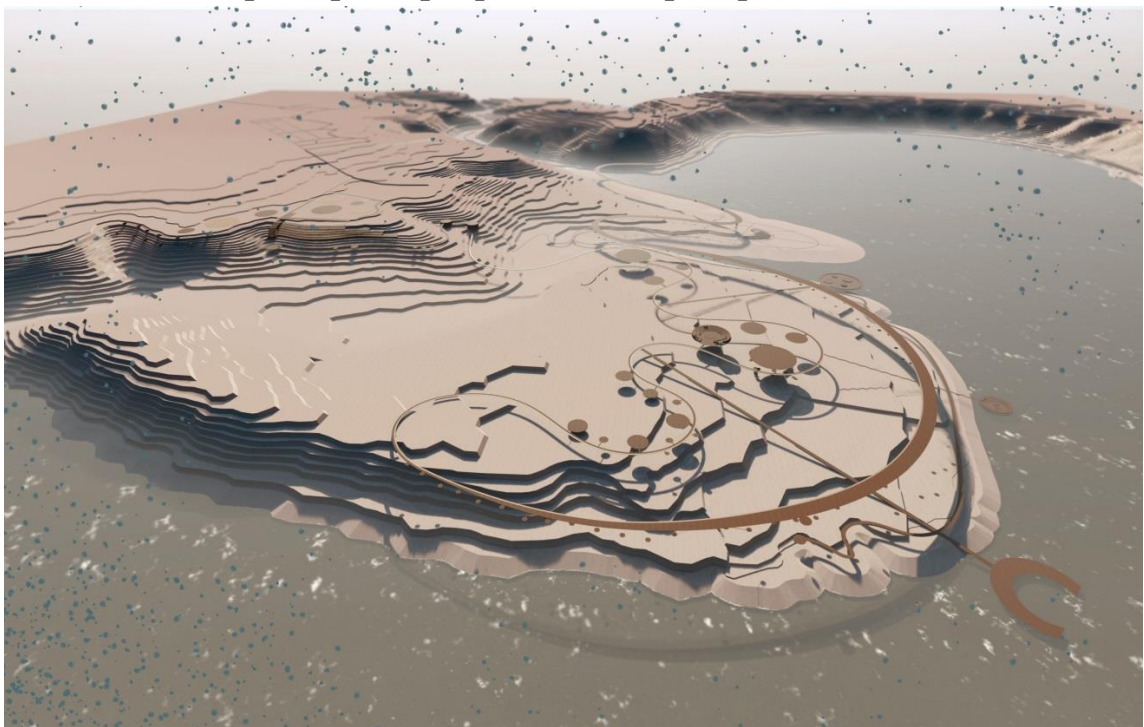

Рис. 3.2.4-Інтеграція комплексу (рекреаційнох територій) . в існуюче рельєфне середовище.

Рекреаційна територія займаю головну роль функціонального комплексу .
Тому складається з різноманітних зон відпочинку (активні , духовні , пасивні)
Рекреаційна територія включає в себе всю паркову зону (яка функціонує як прибережна берегова , наземна так і земна)

Головна її особливість це мостовий парк , який демонструє повноцінний вид на Бакоту. так і сам є видовм. І займає 250 га території.вся інша територія , яка була віддана для проектної пропозиції фігурує як споглядальна .

Спускова алея (мостова)

Рис. 3.2.7- рекреційнох територіях –Спускова алея

Об'ємно просторове рішення базувалося на уклоні (різкому спуску) до прогулянкової зони та до зон відпочинку .

Спускова алея повністю вбрала в себе форму рельєфу, що дало можливість її інтегрувати в склон. Рис. 3.2.7

На генплані -4.

Парковий міст

Рис. 3.2.8- рекреаційних територій - Мостовий парк – видові території

Найбільш незвичайне об'ємно просторе рішення , яке привертає на себе максимальну увагу . Рис. 3.2.8

Цей міст об'єднує майже всі функціональні зони. Його висота становить максимум 150 м. хоча , за рахунок рельєфної структури парку має різне співвідношення висоти . Фігурує майже по всьому периметру Бакоти (для максимального візуального та масштабного сприйняття .

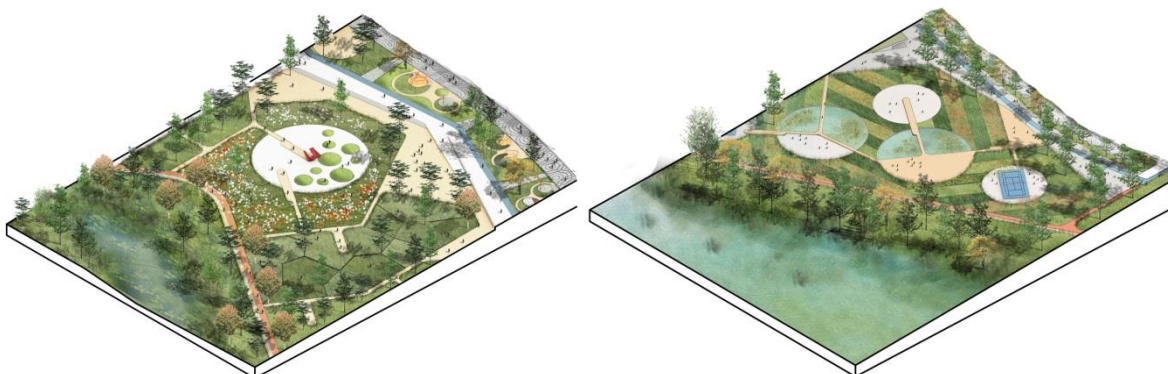
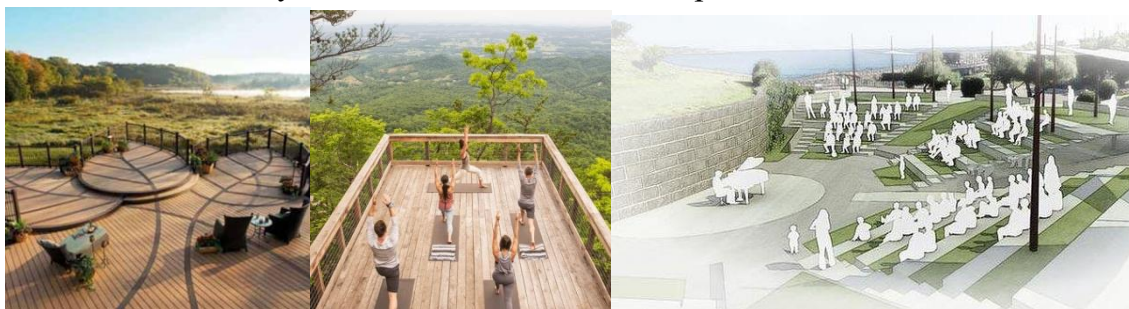

Рис. 3.2.9- рекреаційнох територіях функціонал рекреаційного парку на споглядальному мосту.

Різноманітні зони відпочинку (різноманітні лавки , місця для лежачого відпочинку), Озеленені навісні сади , присутні вело доріжки , зони для йоги та духовного розвитку (медитації) відкритий театр , спортивні майданчики , кафе , відкритий банкетний простір , відкрита кіно зона , дитячий майданчик ,навесні сітки , присутні фрагменти скляного мосту. (Рис. 3.2.9)

Рис. 3.2.10- рекреаційнох територіях Розріз типової конструкції моста, та її конструктивне рішення з об'єднаним мотузковим навісним парком .

Окрема увага приділена зоні екстремального відпочинку, це підвісний мотузковий мост який простягається майже по всій території та закріплений за рахунок конструктивної системи самого моста . Зона для банджи-джампінгу , територія для відкритого падіння з мосту. (Рис. 3.2.10)

Прибережні території парку .

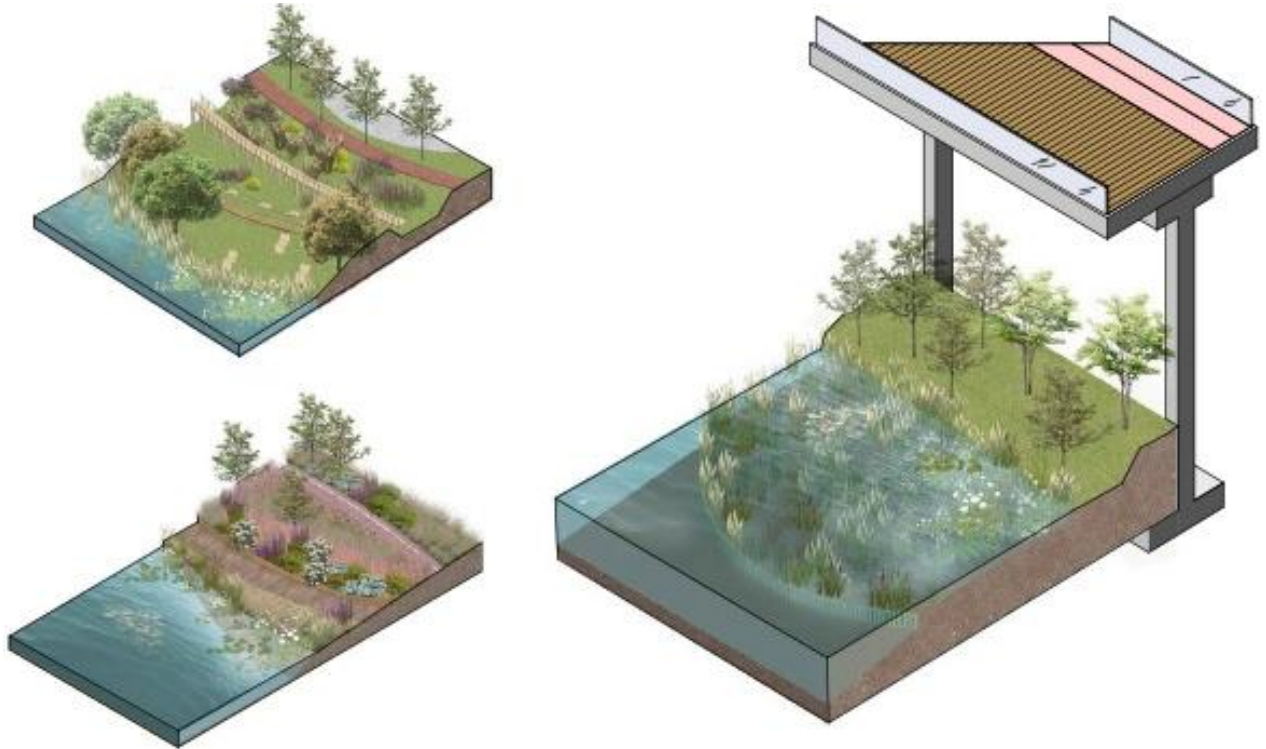

Рис. 3.2.11- рекреаційнох території -.види набережні території, та їх формоутворення

Рекреаційна територія свій різноманітний функціонал , фігурує майде по всій території Бакоти .

Насичена вело доріжками , різноманітними зонами відпочинку , пішохідними шляхами

Один з принципових моментів мінімальне втручання в навколишні зелені зони .

Рис. 3.2.11

Прибережні території парку .

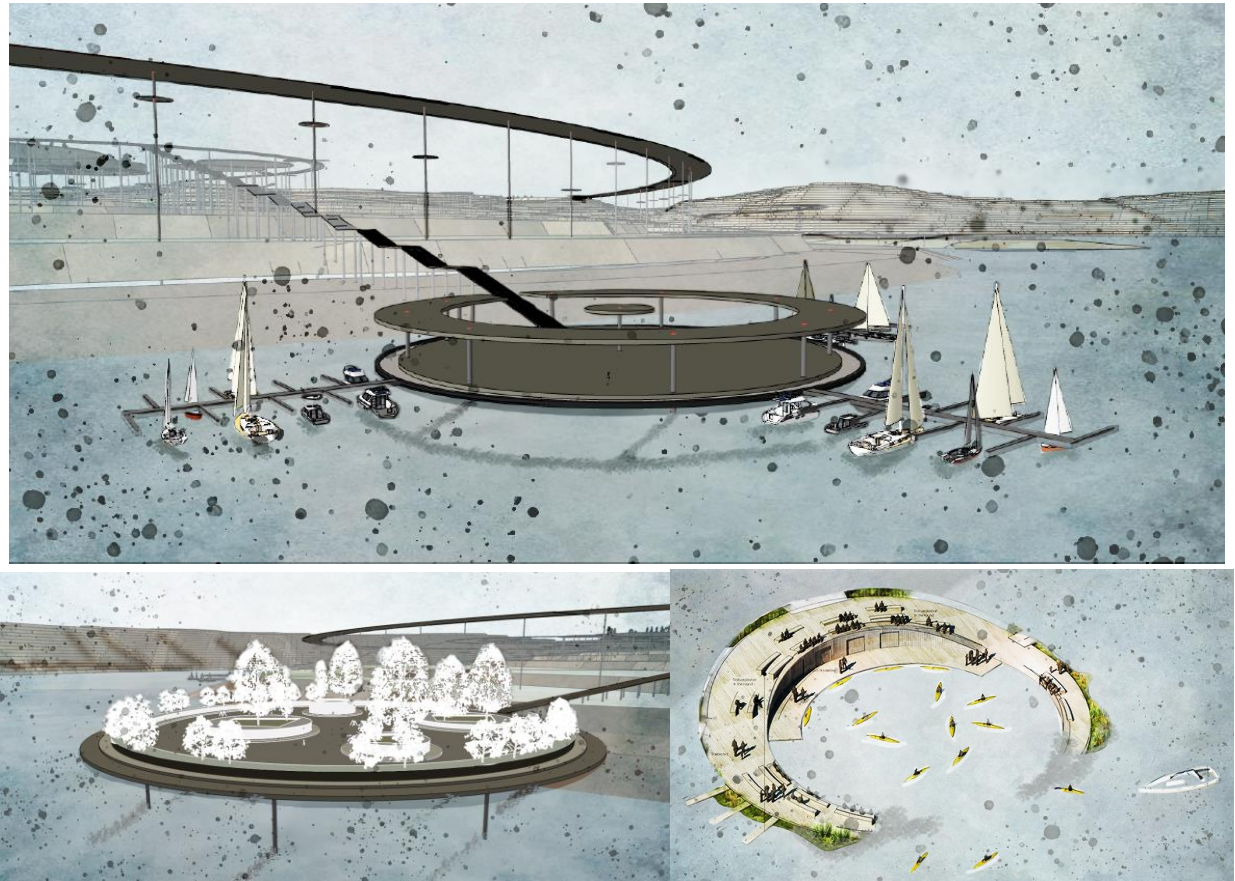

Рис. 3.2.12- рекреційних територій - пірс , сад над водою , та секція катання на лотках .

На цих територіях причали фігурують як прогулянкові зони так і місця пришвартовування плавучого транспорту. (Рис. 3.2.12)

Пляж

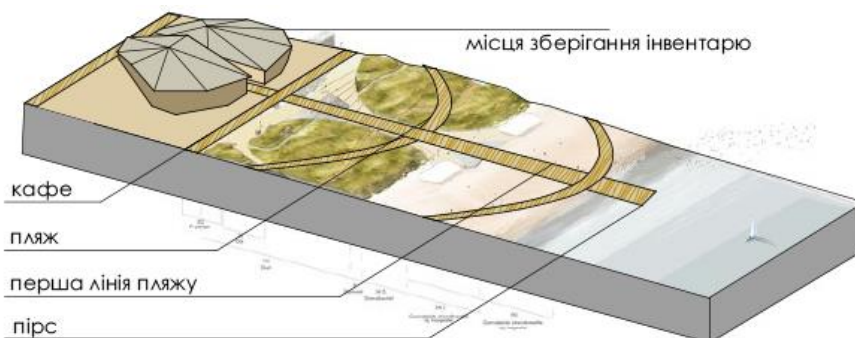

Рис. 3.2.13- рекреційних територій -пляж

Пляж знаходиться віддалено від активної частини парку ,для спокійного та релаксуючого відпочинку , так як функціонально відрізняється від інших типів відпочинку. Має актуальність лише в літній період часу , а в холодні пори теж функціонує як прогулянкова зона. (Рис. 3.2.13)

3.3.Варіанти туристичних шляхів навколо р. Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ

За рахунок насиченості найближчих територій навколо річки Дністро в межах с. Жванець до м. Новодністровськ, культурно-рекреаційними зонами . Можна зробити висновок на рахунок актуальності туристично- культурно-рекреаційних шляхів . Для кращого сприйняття та задоволення людиною навколишнього світу та її культури.

На карті вибраної території вказані всі актуальні туристично- споглядальні точки, які пов'язані з культурними , рекреаційними , архітектурними об'єктами .

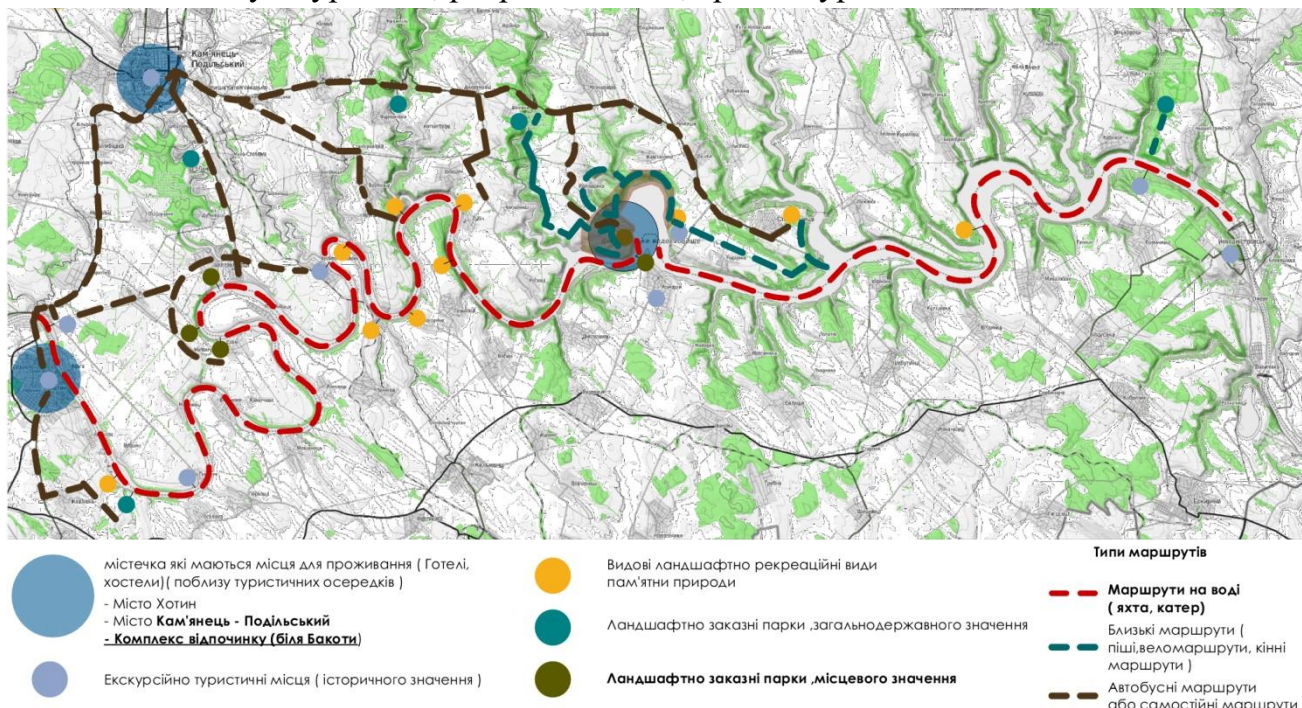

Рис (3.3.1)- Карта туристичних місць , об'єктів , та всіх можливих маршрутів Територія , в відсотковому співвідношенні , насичена

- Рекреаційними зонами , а саме ландшафтно заказними парками місцевого та загальнодержавного значення .
- Найбільш відвідувані території є культурні місця які пов'язані з архітектурно-культурною історією міст .
- Менш відвідувальні території , як показує практика , знаходиться в найбільш віддалених , від , міста та інфраструктури , територій . А саме рекреаційні туристичні зони. (рис 3.3.1)

Через відсутність якісних туристичних шляхів та велику кількість рекреаційних територій на прибережних зонах. Які сприймаються тільки з водойми . Запропонований , один з маршрутів .

Водний шлях , на яхті , катері , лодці, або катамарані.

Який повністю задовольнить візуальне сприйняття всіх унікально рекреаційних територій. (рис 3.3.2)

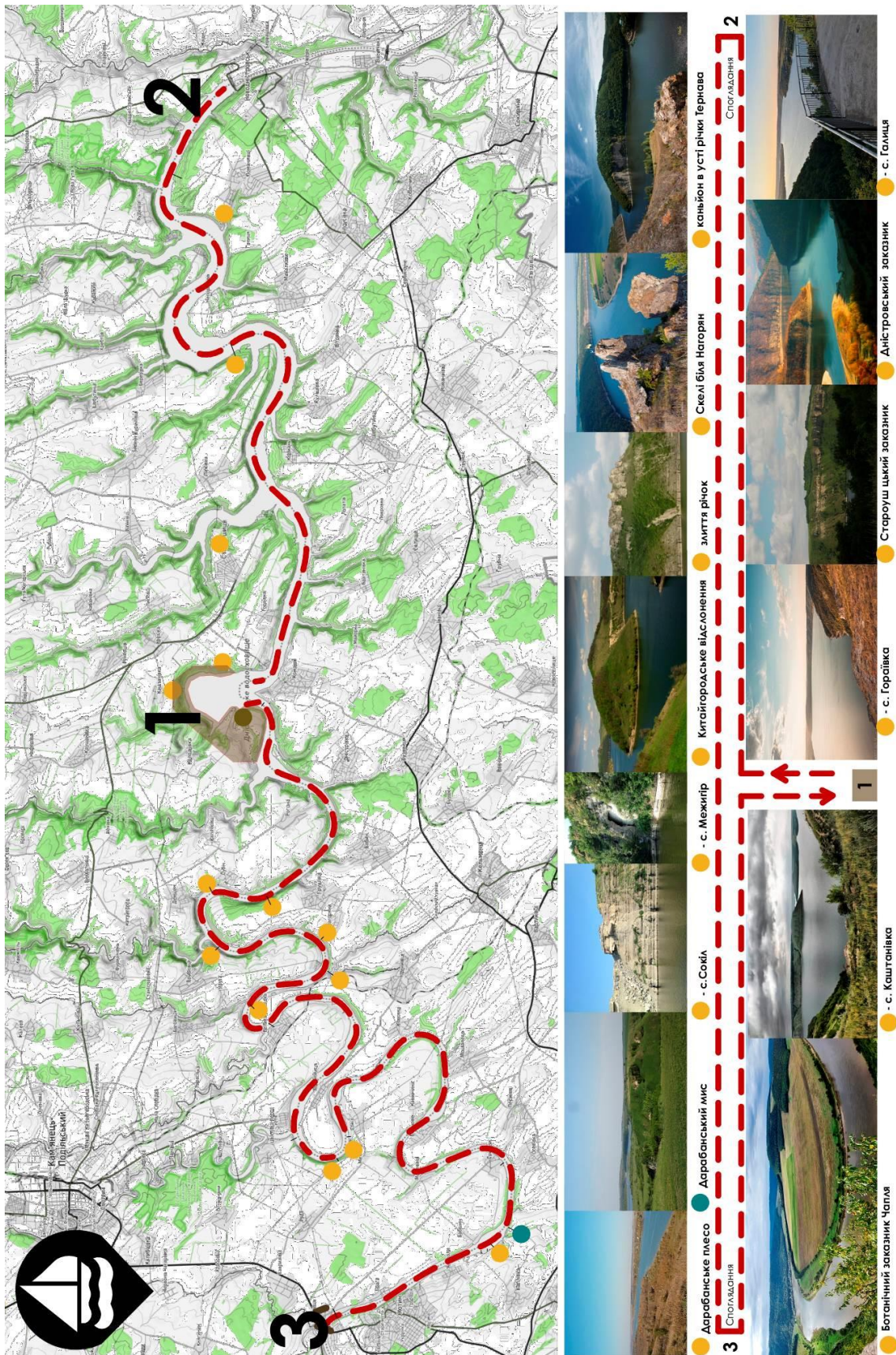

Рис (3.3.2)- Карта туристичного водного маршруту, та їх місць.

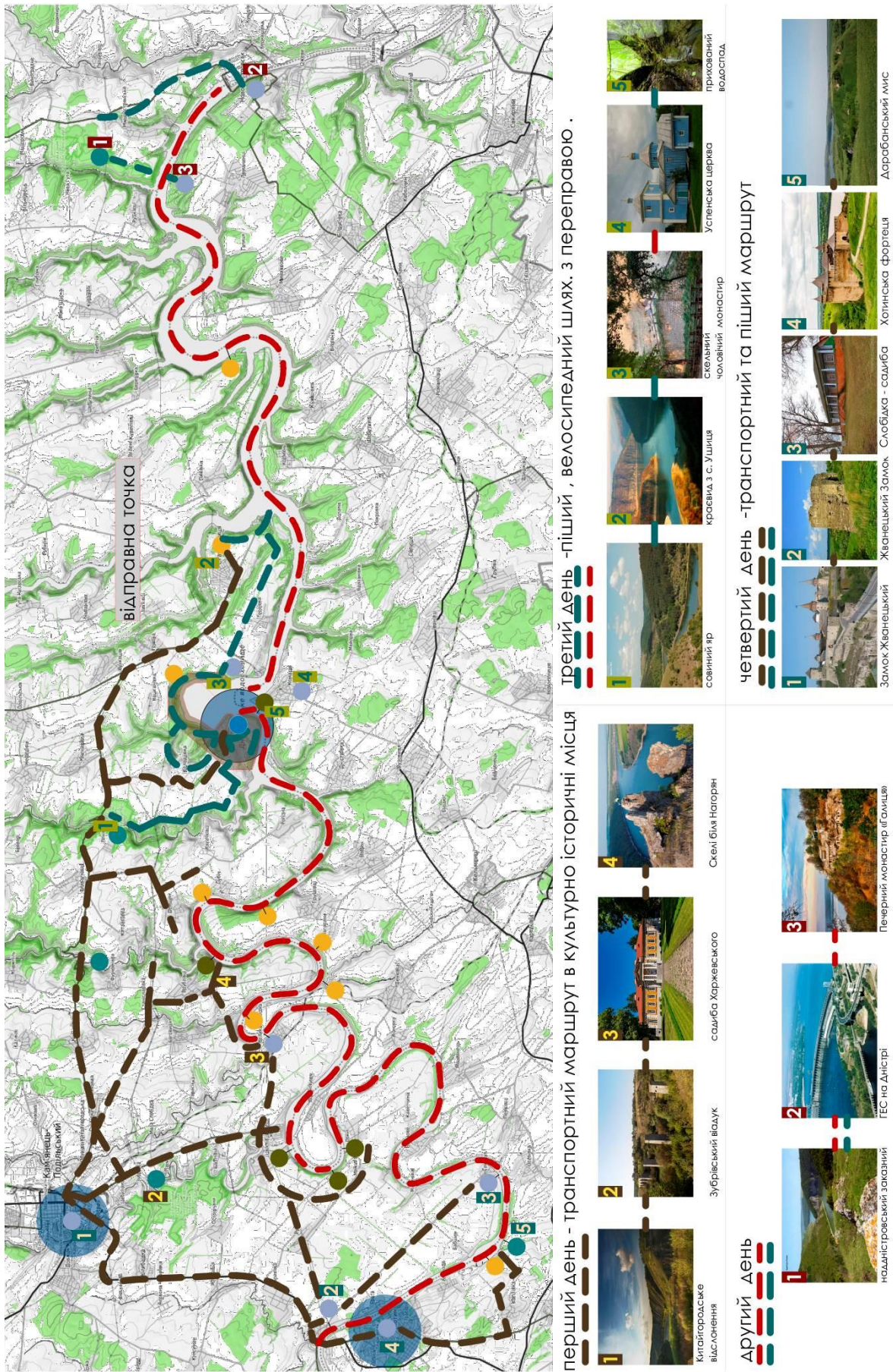

Рис (3.3.3)- Карта туристичного комбінованих маршрутів , та їх місць. Розраховані на 4 дні .

Для відвідування тих чи інших туристичних місць , запропоновано декілька туристичних шляхів , які мають комбінований маршрут (види туристичного маршруту , види туристичних точок та варіанти їх пізнання та сприйняття) .

1 день – туристичний маршрут розрахований на транспортний маршрут. Для культурного пізнання та сприйняття.

2 день – комбінований туристичний маршрут , розрахований на водний транспорт та додатковий піший маршрут, для відвідування культурних рекреаційних та промислових зон.

3 день – комбінований туристичний маршрут , розрахований на основний піший маршрут (або на малому транспорті) та піший маршрут на іншій частині набережної території . Для якої потрібний водний транспорт.

4 день – комбінований туристичний маршрут , розрахований на основний транспортний маршрут та додатковий піший , для прогулянок на історично культурних місцях та прогулянок на заказному парку. (рис 3.3.3)

Плюс туристичного формування ,що кожен тур може бути реалізовано самостійно, та в різний час. Як з гідом так і без.

Кожен тур має свої особливості і , темп проходження або ритм проходження , час туру також різноманітний.

Для більш якісного туристичного шляху , вивчення території декілька днів . мінімум 5 днів .

Для мінімального темпу проходження турів (та самостійного пізнання) рекомендується 7 днів .

Висновки до розділу 3

Аналіз на основі попередніх блоків дозволив коректно та професійно підійти до виконання та аналізу проектної частини .

На основі аналізу території, історичної та культурної спадщини ,функціонального зонування територій , вивчення ландшафтно рекреаційного потенціалу територій , інфраструктурного , транспортного аналізу ,Підібрано най цікавішу ландшафтно-рекреаційну територію, для багатофункціонального комплексу відпочинку , для поліпшення туристичного потенціалу територій , та оновлення інфраструктури найближчих населених місць

Результат відтворення такого комплексу відпочинку та багатофункціонального парку є привертання уваги до навколишньої територій , а саме до унікальної ландшафтною територій.

РОЗДІЛ 4. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Розділ V Цивільний захист.

Зм.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата	Систематизація культурно-рекреаційних ресурсів та прийоми створення зон відпочинку на р. Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ	
Виконав		Медвідь А.С.				Цивільний захист	КНУБА 68
Консультант		Стефанович І.С.					

Вступ.

Правовою основою цивільного захисту є Конституція України, Кодекс цивільного захисту, інші закони України, а також акти Президента України та Кабінету Міністрів України.

Відповідно до Кодексу «цивільного захисту України»:

«цивільний захист України - це державна система органів управління, сил і засобів, для організації та забезпечення захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій екологічного, природного, техногенного та воєнного характеру.»

Згідно розділу 1, глави 1, статті 1 «Кодекс цивільного захисту України» регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади.

«Цивільний захист - це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим в особливий період або не мирний час .»

У цьому розділі є важливі терміни:

- «затоплення — це тимчасове затоплення значних територій внаслідок зливи, повеней великих річок, швидкого танення снігу (льоду в горах), руйнування греблі, дамби, великих морських припливів.»
- «*евакуація* - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення;»

- «зона надзвичайної ситуації - окрема територія, акваторія, де сталася надзвичайна ситуація;»
- «стихійне лихо - природне явище, що діє з великою руйнівною силою, заподіює значну шкоду території, на якій відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення, завдає матеріальних збитків;»

Головна причина підтоплення — це незадовільний стан дренажних систем водовідведення.

Проблема контролю за затопленнями, повенями потребує прогнозу на роки. Захисні заходи від затоплення, повені залежать від соціальних умов, відповідальності й активності населення. Затоплення, повінь можна передбачити, прагнути регулювати їх вплив, але запобігти їм не можна. Затоплення — одні з руйнівних і небезпечних для життя стихійних лих.

Державне агентство «водних ресурсів України», як спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади, здійснює державне управління у сфері водного господарства та меліорації земель відповідно до законів України, «рішень та розпоряджень Президента України, Уряду, державних, міждержавних, регіональних і галузевих цільових програм, основними з яких є: Водний кодекс України, Земельний кодекс України, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про адміністративні правопорушення», Закон України «Про загальнодержавну програму розвитку водного господарства України». Одним з пріоритетних завдань Комітету є забезпечення захисту громадян, населених пунктів, виробничих об'єктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, мінімізації заподіюваних нею збитків для створення безпечних умов життєдіяльності населення.

Відповідно до Водного кодексу України до компетенції Держводагентства належить здійснення міжнародного співробітництва у галузі використання, охорони та відтворення водних ресурсів прикордонних вод. У цьому контексті за період 1992—2001 роки Комітет від імені Уряду

України уклав двосторонні міжурядові угоди з питань водного господарства на прикордонних водах з усіма сусідніми країнами, зокрема з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Білоруссю, Молдовою та Росією, і в кожній з них головними аспектами є управління водними ресурсами та захист від шкідливої дії вод.

Для належного виконання угод кожна сторона, відповідно до свого законодавства, призначила Уповноваженого і його заступників, які організують і координують діяльність спільних робочих груп. У своїй діяльності робочі групи керуються регламентами або порядками співробітництва. Оперативне керівництво і забезпечення водогосподарської діяльності з питань співробітництва на прикордонних водах на басейново-територіальному рівні здійснюють організації, які входять до сфери управління Держводгоспу й межують з тією чи іншою країною. Щорічно відбуваються наради Уповноважених Сторін, два рази на рік проводяться зустрічі їх заступників та робочих груп і експертів. Всі ці заходи проходять відповідно до затверджених планів робіт та регламентів співпраці, носять офіційний характер і оформляються відповідними протоколами.

Державним агентством водних ресурсів України розроблена й здійснюється реалізація декількох державних цільових програм захисту від повед (програм протипаводкового захисту), затверджених Кабінетом Міністрів України.

В Україні створено комплекс захисних протипаводкових споруд, що містить 3,5 тис. км дамб , 1,2 тис. км берегоукріплювальних споруд, понад 600 насосних та компресорних станцій для перекачування надлишків води.

Затоплення, як стихійні лиха, займають перше місце в світі за повторюваністю та площею поширення (за кількістю людських жертв поступаються землетрусам).

За причинами, що їх викликають, поведі поділяють на:

- антропогенні;
- природні;

- природно-антропогенні.

Природні затоплення викликають:

- затори льоду і зажори;
- вітрові нагони з акваторії озера або моря;
- інтенсивне танення снігу і льоду (високе водопілля);
- рясні дощі (паводки);
- цунамі.
- обвалення у річки і водойми великих обсягів гірських порід або снігу і льоду при зсувах, землетрусах, сходженні сніжних лавин, зрушенні льодовиків;

4.1 Коротка характеристика об'єкту проектування

4.1.1. Характеристика району в якому проектується об'єкт

Ділянка проектування – знаходиться в Україні, Хмельницької області, Кам'янець-Подільський район найблище село Колодіївка. Загальна площа: 460.00 гектарів.

Територія ділянки проектування знаходиться в Хмельницькій області областю в частині Кам'янець-Подільського району ,на межі з Чернівецькою областю Дністровського району, біля села Колодіївка на Дністровському середньому (головному) водосховищі (рис 4.1.1.)

Ділянка з активно вираженим рельєфом та відкритими видами на водосховище

Ділянка умовно поділяється на декілька ландшафтних територій , територія набережної , активна рельєфна ділянка , помірна рельєфна ділянка .територія з щільною рослинністю , та помірна лугова рослинність.

Частично території входять до природно- заповідного фонду яке буде виступати в проєкті як рекреаційна територія (для відпочинку та споглядання)

з урахуванням всіх зони разом з заповідним фондом ,який гратиме важливу роль в багафункціональній системі .

Дорожнє сполучення-проходить через с. Колодієвка яка виходить до частині Кам'янець-Подільської траси т2317

га- 460.0

Рис. 4.1.1 - Схема розміщення ділянки проектування

4.1.2. Коротка характеристика об'єкту, що проектується

Заміська зона Кам'янець-Подільського району Хмельницької області .

Поділяється на дві території прибережна територія та дика степово зарощена територія .

Загальна площа території – 460 га.

Юридично вони мають статус «озелених територій загального користування»

Ця відома рекреаційна зона відпочинку , вона є складовою території пам'ятки ландшафту та історії місцевого значення «Подільські таври», яка

відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» включена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України .

4.2 Обґрунтування та прийняття рішень з питань Цивільного захисту

4.2.1. Аналіз потенційно небезпечних об'єктів в районі проектування

Дана ділянка забудови знаходиться в руслі (Дністровського водосховища) річки Дніста.

Вірогідними зонами можливих затоплень на території України у східних регіонах. Одною з найбільш вірогідним варіантом затоплення є прорив дамби в Дністровській ГЕС.

Затоплення території супроводжуються затопленням , сільських місць , різноманітних курортних відпочинків , сільськогосподарських угідь, де гинуть всі господарства. Це вимагає проведення евакуації населення, сільськогосподарських тварин і машин, посівного матеріалу та кормів.

4.2.2. Можлива надзвичайна ситуація на ділянці

«*Затоплення* — це тимчасове затоплення значних територій внаслідок зливи, повеней великих річок, швидкого танення снігу (льоду в горах), руйнування греблі, дамби, великих морських припливів.»

За причинами, що їх викликають, поводи поділяють на:

- природні;
- антропогенні;
- природно-антропогенні.

Залежно від масштабу,повторення затоплення ,класифікують на низькі, високі, видатні та катастрофічні.

- *Низькі* затоплення,спостерігають на річках; охоплюють невеликі території, затоплюють менше 10 % курортні території , рекреаційні зони ,сільськогосподарських угідь, низько відчутне порушення ритму життя. Збиток незначний; повторюваність- раз на 5–10 років.
- *Високі* затоплення,охоплюють великі земельні ділянки річкових долин, затоплюють близько 10-15 % сільськогосподарських угідь та різноманітних територій . Порушую ритм життя населення,

призводять до часткової евакуації людей в найбільш небезпечніших зонах. Завдають відчутних моральних та матеріальних збитків; повторюваність- раз на 20–25 років.

- *Видатні* затоплення охоплюють цілі басейни річкові, затоплюють близько 50–70 % туристичний та рекреаційних зон , сільськогосподарських угідь та житлових сільських районів(населені пункти). Зупиняють господарську діяльність та різні сфери ,які працюють на цих територіях, різко порушують побутовий уклад населення. Є необхідність масової евакуації населення і матеріальних цінностей із зони затоплення і захисту найважливіших інфраструктурних об'єктів. Завдають великої матеріальної шкоди; повторюваність- раз на 50-100 років.

- *Катастрофічні* затоплення охоплюють масштабні території в межах однієї або декількох річкових та проточних систем. Затоплюють понад 70 % сільськогосподарських угідь, та загальної інфраструктури(інженерні комунікації , багато населених пунктів, промислових об'єктів.

Такі поводи повністю паралізують виробничу діяльність і господарську, включають повну зміну життєвого укладу населення; завдають матеріальних збитків і призводять до загибелі людей;

Повторюваність-раз на 100-200 р.

Наслідки

Залежно від **наслідків** затоплення класифікують на:

- *Прямі*: фізичне пошкодження та руйнування об'єктів — мостів, каналізаційних система, доріг, будинківі тощо.
- *Опосередковані*: проблеми з водопостачанням ,через забруднення питної води; через руйнування інфраструктури є порушення забезпечення населення їжею та проблеми забезпечення її в

загальному ; зростає небезпека спалахів інфекційних хвороб; проблеми з відсутністю транспортного забезпечення.

- *Довгострокові*: масштабне падіння економічного рівня , який включає в себе відсутності попиту на туризм, велика кількість залучення коштів для відновлення.

4.3 Розрахунок заходів Цивільного захисту на об'єкті, що проектується

4.3.1. Розрахунок заходу Цивільного захисту

1. При загрозі затоплення, та надання рішенням , проводиться в готовність пункт управління, на якому організують «чергування відповідальних посадових осіб» та спеціальних служб де формують цивільний захист.

2. Орган управління цивільного захисту на основі прогнозування ознайомлює командирів рятувальних формувань з межами можливих зон стихійного лиха, вказує сигнали і способи оповіщення, місця евакуації населення, завдання формувань, транспорт для евакуації людей, сільськогосподарських тварин, рекреаційних територій , туристичних зон та житлових територій із небезпечних місць.

3. В зоні затоплення потрібно організувати «термінову евакуацію» населення, сільськогосподарських тварин і матеріальних цінностей а особливо важливих речей. Населенню повідомляють «місця розгортання збірних евакуаційних пунктів», та строки прибуття на пункти, і можливі маршрути евакуації пішки.

Визначення «Евакуація – це організований вивід та вивіз населення (у тому числі і персоналу суб'єктів господарської діяльності) із осередків ураження внаслідок аварій, катастроф і стихійного лиха та зон радіаційного забруднення місцевості і хімічного зараження та катастрофічного затоплення. Евакуація із районів стихійних лих, а також аварій і катастроф організується начальниками цивільного захисту міст і районів та їх органами

управління ЦЗ, з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Безпосередньо проведенням евакуаційних заходів займаються начальники і штаби ЦЗ та з НС суб'єктів господарської діяльності, керівники домоуправлінь та житлово-експлуатаційних контор під керівництвом евакуаційних комісій, що створюються у містах (районах) та на об'єктах господарської діяльності.»

5.3.2. План евакуації населення

В випадку затоплення -повідомляють в спеціальні комісії з боротьби з катастрофічним затопленням, через органи «ДО» , захисту населення та території від НС.

Оповіщення про «початок та порядок евакуації» передаються по всіх можливим каналах зв'язку та телебачення для всього населення.

Для працюючих оповіщення,здійснюється через адміністраційні підприємства. Населення сповіщається через житлово-експлуатаційні контори та домоуправління- тв.

Населенню оголошують:

- терміни евакуації на цих пунктах;
- місця розгортання збірних евакуаційних пунктів;
- очікуваним масштабам лиха;
- маршрути руху під час евакуації в пішому порядку.

А також іншу інформацію:

- часу його попередження.
- про погіршення обстановки;

За наявності часу населення із загрозованих районів евакуюється разом із майном та всіми необхідними речами. З цією метою , на постраждалу від затоплення території. Або територію яка знаходиться під загрозою виділяється автомобільний або інший транспорт із зазначенням часу його подання.

Евакуація проводиться до найближчих населених пунктів, які знаходяться поза зоною затоплення. Розміщується населення у громадських будинках,

житловій площі місцевого населення яке знаходиться най вище від ближчих будівель на території .

У разі несподіваної повені (катастрофічного затоплення) оповіщення населення проводиться всіма засобам, а в т.ч., використовують гучномовну мобільну апаратуру (МВС).

Несподіванка виникнення повені викликає необхідність швидких дій населення. Якщо люди мешкають на перших поверхах будівель, необхідно підняти на найвищі поверхи.

Якщо будівля одноповерхова – потрібно вилісти на дах. Під час перебування на роботі слід зайняти найвищі місця.

Пошук людей на затопленій території здійснюється негайно. Для цього використовуються плаваючі засоби ГО та всі сили та засоби, в т.ч. вертольоти.

Із виникненням загрози в зоні затоплення потрібно організувати термінову евакуацію населення, сільськогосподарських тварин і матеріальних цінностей т.д. Населенню повідомляють місця розгортання збірних евакуаційних пунктів, строки прибуття на пункти, маршрути евакуації пішки.

Перед тим, як залишити будинки в зоні затоплення, потрібно перенести на горища або вищі поверхи будинку, через можливість пошкодження водою , освітлення, електронагрівні прилади, виключити газ, взяти з собою документи і невеликий запас продуктів, вод, найбільш необхідні речі, і з'явитися на місце збору.

Переправа людей дозволяється тільки у позначеному місці глибиною не більше 1 м.

При потребі евакуацію проводять на плотах, баржах, катерах, човнах та інших плаваючих засобах. Можна використати підручні засоби ,наприклад- колоди, дошки, бочки, або спорудити плоти .

Одне з найважливіших завдань- це термінова організація пошуку людей на затопленій території. Для цього потрібно залучити всі плаваючі засоби .

Під час посадки плаваючий засіб потрібно закріпити. Входять в плаваючий засіб потрібно по одному, ступаючи на середину. Під час руху транспорту не дозволяється мінятися місцями, щоб він не перевернувся.

Якщо людина у воді, потрібно пливати до незатопленого місця яке є поруч . Краще пливати до течії. При цьому бути не впинно уважним, наприклад, щоб не вдаритися об предмети, які пливають під водою або над водою.

Люди, які знаходяться на роботі, під час затоплення повинні припинити роботу, але після наданого розпорядження керівництвом і, дотримуючись встановленого порядку, перейти на вищі поверхи або найбільш вищі місця які зможуть максимально захистити .

Люди, які під час затоплення знаходяться в полі, лісі, також повинні перейти на підвищені місця або піднятися на дерева, використати різні плаваючі предмети: дошки, колоди, бочки, борти кузовів, камери шин автомобілів .

«Для захисту від затоплення населених пунктів, господарських будівель, виробничих приміщень споруджують найпростіші захисні гідротехнічні споруди: земляні насипи, загати, греблі. Крім цього, потрібно організувати спостереження за такими спорудами. Поблизу них на випадок просочування води зосереджують аварійні матеріали для закривання проривів для нарощування дамб».

Після того, як спаде вода, населення повертається до своїх місць проживання і ліквідує наслідки затоплення.

У цей період потрібно залучити о крім населення ще й рятувальні формування до виконання таких основних заходів, для того щоб були виконані ряд складних завдань, а саме : відкачування води із підвальних та інших приміщень; відведення води із затоплених місць та їх осушення; завалювання і прибирання на-півзруйнованих споруд, ремонт пошкоджених водою будівель, які не підлягають відновленню; очищення затоплених ділянок, сільськогосподарських земель, територій цехів, тваринницьких ферм, дворів комунально-енергетичної мережі, сільських вулиць, доріг, мостів та інших споруд; та ін.

У разі розповсюдження затоплення, потрібно вивести людей, кількість яких умовно приймаємо 100 чоловік.

5.3.3. Графічна частина

Евакуація здійснюється комбінованим типом в обмежені терміни. Населення виводиться спочатку, пішим порядком на збірні евакуаційні пункти, в подальшому вивозиться усіма видами транспорту в приймальні евакуаційні пункти.

Евакуація населення у разі «катастрофічного затоплення» має проводитись в малий терміни. У цих умовах розгортання збірних евакуаційних пунктів та збір людей недоцільні, тому виконують самостійно певний ряд дій, головне піднятися на найвищу можливо доступну зону для «перечикання» та для «очікування» швидшої можливої допомоги.

В першу чергу створюються (ЗЕП) збори евакуаційних пунктів, до яких можна потрапити пушки. І розташовані вони біля затоплених територій для групової евакуації, для подальшого перевезення в більш віддалене місце.

ЗЕП-1 - 48.597713, 26.933489 розташування – західна частина бакоти, на яку можна потрапити через комплекс відпочинку. Кам'янець-Подольський район, Хмельницька область.

ЗЕП-2 -48.620371, 26.980181 .розташування- верхній частині бакоти, на яку можна потрапити через оглядовий майданчик та міст. Кам'янець-Подольський район, Хмельницька область.

ЗЕП-3 - 48.596107, 26.999767 розташована – на східній частині Бакоти, на яку можна потрапити через видовий майданчик. Кам'янець-Подольський район, Хмельницька область

На «незатоплюваній території» створюються приймальні пункти (ПЕП). На них покладаються завдання щодо розміщення евакопоселення, прийому обліку.

ПЕП-1 знаходиться Центральна, 45, Колодіївка, Хмельницька область, 32398. Україна. Люди які перебували в ЗЕП1 прибувають в ПЕП1.

ПЕП-2 знаходиться провулок Парковий, 10, Грушка, Хмельницька область, 32380. Україна. Люди які перебували в ЗЕП2 та ЗЕП3. Перебувають в ПЕП2.

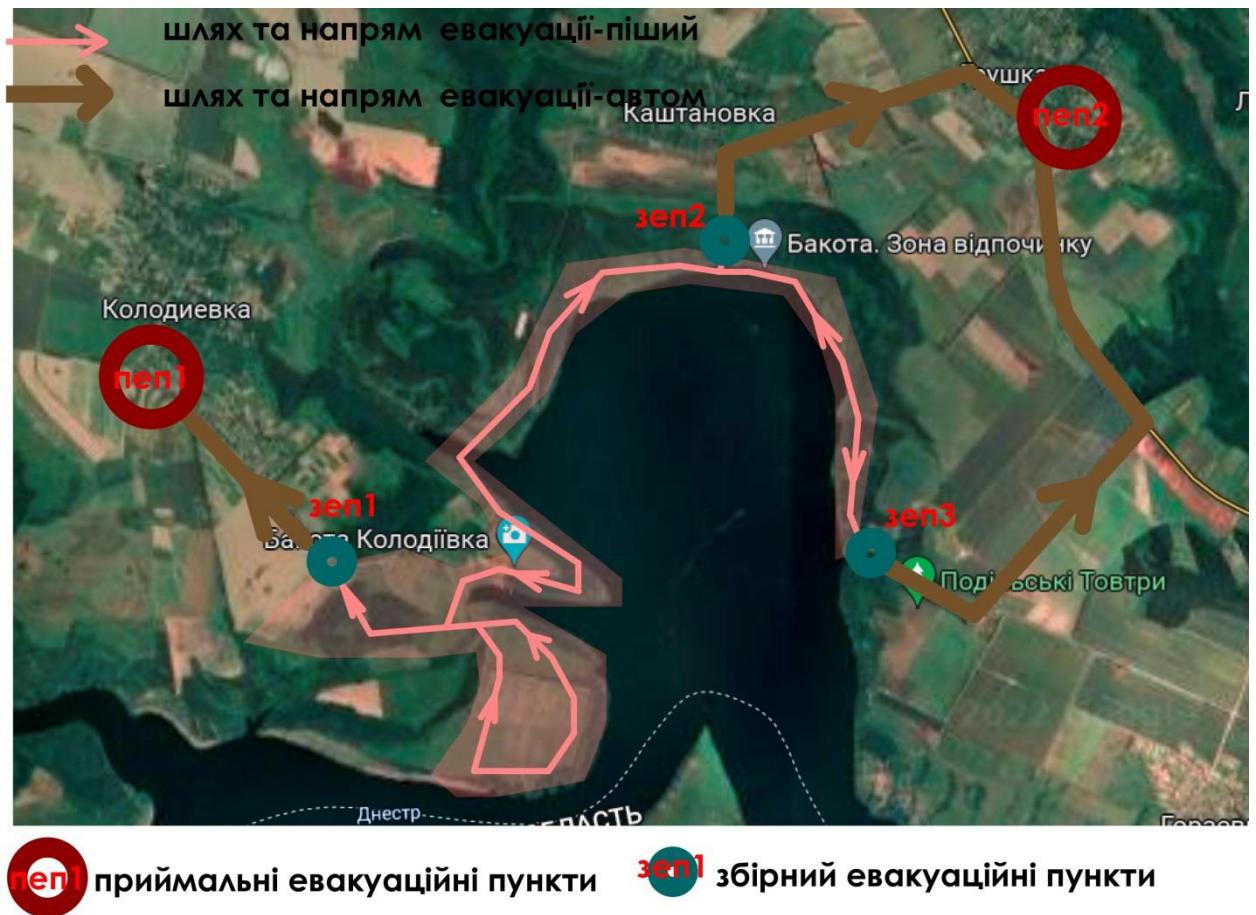

Рис.5.1.2 – Схема евакуації

Евакуація пішохідним маршрутом. Піша евакуація може бути небезпечна. Але якщо помірно наростання повенню то евакуація можлива. Через ЗЕП1- ЗЕП3- до ПЕП1- ПЕП2.(рис 5.1.2)

Евакуація комбінованим транспортом. В надзвичайній ситуації , при вже затоплених територіях Дністра – евакуація відбувається рятувальним моторним катером «RIB 650 SAR» - з надувними бортами та жорстким алюмінієвим корпусом. Пасажиромісткість – 10 людей.

Якщо евакуацію проводиться тільки катером, то знадобиться 10 катерів. Евакуація здійснюватиметься на наближених територіях до затоплених земель (на ЗЕП1- та ЗЕП2 знаходяться на відкритих територіях які в подальшому перемістять в ПЕП1- ПЕП3). ПЕП знаходяться на території загальноосвітніх закладів. Виходячи з того, що умовно прийняли кількість евакуйованих 100, нам знадобиться 10 катерів для повної евакуації відвідувачів. Після врятування людей з водної стихії також необхідно доставити людей по суші до ПЕП з ЗЕП. Автобус типу *Богдан А096*

вміщує 26 сидячих місць (повна місткість 43 чоловіка). Отже, для евакуації умовних 100 людей також необхідно 3 автобуси.

Висновок

Отже, розділ цивільного захисту, як етап розробки проекту, сприяє «комплексному аналізу ділянки будівництва» та тим самим ,допомагає уникнути масштабних наслідків надзвичайних ситуацій, ліквідувати їх завчасно або запобігти їх виникненню раніше, захистити потенційних відвідувачів від можливих загроз.

Із виникненням загрози в зоні затоплення потрібно організувати термінову **евакуацію** населення.

Населенню повідомляють місця розгортання збірних евакуаційних пунктів, строки прибуття на пункти, маршрути евакуації.

Евакуація з території комплексу може бути проведена комбінованим транспортом, а саме – десятима рятувальними катерами *RIB 650 SAR* (для рятування людей на воді) та трьома автобусами *Богдан А096* (для перевезення людей до ПЕП).

До ЗЕП1-7 за 12 хвилин, до ЗЕП2-4 за 8 хвилин, до ЗЕП2-5 за 10 хвилин.

ГОЛОВНИЙ ВИСНОВОК

У даній роботі було проведено дослідження Систематизація культурно-рекреаційних ресурсів та прийомів створення зон відпочинку у районній системі на прикладі р. Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ і, а також вивчення структури району та його культурно- рекреаційну територію. Було визначено та запропоновано основні принципи культурно-рекреаційних систем , та територій в умовах існуючого сформованого рекреаційного потенціалу .обласного середовища.

Вивчаючи та аналізуючи всі найближні території до річки Дністер в межах с. Жванець в м. Новодністровськ території . Який в подальшому привів до сформування об'ємно -планувальний каркасу з визначеними основними пріоритетними функціями для подальшого напрямку територіального розвитку.

Проведено теоретичне дослідження, у якому було зроблено:

- аналіз загальної містобудівної ситуації ,, існуючої структури ландшафтно-рекреаційних просторів та виявлення ієрархії рекреаційних просторів у системі вибраної території , загального зв'язку ландшафтно-рекреаційних просторів, історично-культурних просторів ,також був проведений аналіз забудови територіях , їх інфраструктура , потенціал транспортних шляхів, ;
- визначення основних принципів культурно-рекреаційних комплексів та їх структури вибрано локацію у Кам'янець- Подільському районі на прибережній території біля Бакоти ;
- розробка пропозиції культурно-рекреаційного комплексу , а також загальної структури ландшафтного каркасу району з виявленням пріоритетних функцій та напрямків розвитку територій; створено нові точки інтересу .

На основі теоретичних досліджень було створено проектну пропозицію з багатофункціональним комплексом відпочинку , який вміщає себе різноманітні зони відпочинку , як активні так і духовгі з екстрімальними. Також проектна пропозиція була поділена на дві частини ,маючи в собі готельний комплекс з своєю власною структурою та ландшафтно-рекреаційний парк яких охопив майже всю прибережну територію Бакоти(так як містить в собі унікальні ландшафтно-рекреаційні видові панорами)

Всі ці проектні пропозиції виступають як «точка при тяжіння» . Через те що всі самі цікаві туристичні та пізнавальні місця знаходяться «в глибині» обласних районів, для повного пізнання навколишнього світу прибережних та наближених територій річки Дністо , яка в собі зберігає велику історію, культуру, незвичайний рекреаційний потенціал потрібно декілька днів для реалізації .Тому були розроблені спеціальні туристичні маршрути які розраховані на 5 днів-7 днів . Тому Комплекс відпочинку є невідомою складовою розробки проектної частини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні та законодавчі документи:

1. Закон України «Про курорти» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2018. [online] Доступно: < <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2026-14> > [Дата звернення: 19 грудня 2018], ВВ Р, 46, с. 371.
2. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. Держбуд України, Київ
4. ДБН В.1.1.7–2002. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Київ: Держбуд України, 2003.
5. ДБН В.2.2–15:2019. Житлові будинки. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019.

Опубліковані літературні джерела:

1. Бейдик, О. О., 1997. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії, Київ: Палітра, с. 130.
2. Бейдик, О. О., 2001. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», с. 395.
3. Бейдик, О. О., 2004. Методологія та методика аналізу рекреаційно-туристських ресурсів України: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора географії, Київ, с. 24.
4. Веденин, Ю. А., 1981. Динамичность среды и ресурсов деятельности. Рекреационные ресурсы и методы их изучения, Москва: МФГО, с. 4-13.
5. Величко, В. В., 2013. Організація рекреаційних послуг. Харківський національний університет міського господарства ім. Векетова, Харків, с. 202.
6. Горбаль, У., 2007. Рекреаційний потенціал, як об'єкт наукового аналізу в суспільній географії. Вісник Львівського університету, серія географічна, 34, с. 52-55.
7. Лукьянова, Л. Г., Цыбух, В. И., 2004. Рекреационные комплексы: учеб. пособие / под. общ. ред. В. Федорченко. Київ: Вища школа, с. 346
8. Панченко, Т. Ф., 1978. Планировочные курортов и зон отдыха, Київ:

Будивельник, с. 104.

209

9. Панченко, Т. Ф., 1978. Планировочные аспекты формирования курортно-рекреационных систем. Градостроительство, Київ: Будивельник, 24, с. 104.

10. Панченко, Т. Ф., 1979. Преобразование сложившихся курортно-рекреационных зон в процессе развития. Градостроительство, Київ: Будивельник, 26.

11. Панченко, Т. Ф., 1982. Расчет параметров развития курортно-рекреационных зон на различных уровнях проектирования. Градостроительство, Київ: Будивельник, 32.

12. Панченко, Т. Ф., 1983. Проектирование курортов и зон отдыха, Київ: Будивельник, с. 104.

13. Панченко, Т. Ф., 1983. Формирование общественных центров курортов и зон отдыха. Градостроительство, Київ: Будивельник, 33.

14. Панченко, Т. Ф., 2002. Ландшафтно-рекреаційне районування території України. Досвід та перспективи розвитку міст України, Київ: Діпромісто, 2, с. 72-86.

15. Панченко, Т. Ф., 2006. Містобудування. Довідник проектувальника. Київ: Укрархбудінформ, с. 192.

16. Панченко, Т. Ф., 2009. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура, монографія, Київ: Логос, с. 176.

17. Панченко, Т. Ф., Проценко, С. М., Рубан, Л. І., Пантюхіна, О. Ю. та Шешукова, С. В., 2013. Типологія об'єктів ландшафтно-рекреаційної архітектури: Київ: КНУБА.

18. Панченко, Т. Ф., 2015. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій, монографія, Київ: Логос, с. 170.

19. Преображенский, В. С., 1971. География и отдых, Москва: Знание, с. 48.

20. Преображенский, В. С., 1975. Теоретические основы рекреационной географии, Москва: Наука, с. 224.

21. Преображенский, В. С., 1985. География рекреационных систем СССР,

Москва, с. 234

22. Родичкин, И. Д., 1977. Человек, среда, отдых. Киев: Будивельник, с. 160.
23. Родичкин, И. Д., 1978. Территориальная организация региональных рекреационных систем Украины. Строительство и архитектура, Москва, 9.
24. Родичкин, И. Д., 1990. Краткий справочник архитектора: ландшафтная архитектура. Киев: Будивельник, с. 335.
25. Стаускас, В. П., 1977. Градостроительная организация районов и центров отдыха, Ленинград: Стройиздат, с. 164
26. Шулик, В. В., 2001. Методичні проблеми формування регіональних рекреаційних систем (на прикладі Полтавської області): дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури, Харків, с. 172.
27. Шулик, В. В., 2006. Етапи формування просторової структури регіональних рекреаційних систем лінійного типу (на прикладі Полтавської області). Вісник Національного університету «Львівська політехніка», Архітектура, 568, с. 298-302.
28. Шулик, В. В., 2007. «Про існуючий стан просторової організації замських рекреаційних систем. Сучасні проблеми архітектури та містобудування», 17, с. 160-165.
29. Шулик, В. В., 2008. Методологічні основи формування рекреаційних систем в Україні: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора архітектури, Харків, с. 340.
30. Шулик, В. В., 2012. Використання міждисциплінарного підходу як основи моделювання структури і функції рекреаційних систем. Економіка і регіон, 6, с. 55-60.
31. Шулик, В. В., 2012. Про формування комунікації в структурі рекреаційних систем. Містобудування та територіальне планування, 46, с. 661-665.
32. Шулик, В. В., 2013. Системний підхід в основі формування основних етапів дослідження рекреаційних систем рівня малого міста. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, 32, с. 283-286.

Список використаних джерел для цивільного захисту

1. Кодекс цивільного захисту України. – К., від 02.10.2012 року, № 5403 - VI.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру». — Київ, 03.08.1998. - №1198.
3. ДСТУ БА. 2.2 – 7:2012. Проектування. Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів. Київ — Мінрегіонбуд. України, - 2010.
4. ДБН А.3.1 – 9 – 2000. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом захисних споруд цивільного захисту та їх утримання. Управління, організація і технологія. Київ.: НДІБВ – 2000.
5. Справочник защиты объектов народного хозяйства от оружия массового поражения / Демиденко Г. П., Киев. 1989. - 289 с.
6. Цивільна оборона / Стеблюк М. І. : Підручник. – К.: Знання, 2006. – 287 с.
7. Основи цивільного захисту: Навч посібник / В. О. Васійчук, В. Є. Гончарук, С. І. Качан, С. М. Мохняк. — Львів: вид. Національного університету «Львівська політехніка». 2010. – 192 с.
8. Цивільний захист. Корінний В. І., Стефанович П. І., Стефанович І. С., Гуць В. М., Курс лекцій — Київ: КНУБА - 2018., 208 с.
9. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Посібник / О. М. Євдін та ін. — Т. І. Техногенна та природна небезпека, Т. 3. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту та містобудування. К.: КІМ, 2007, 2008. – 636 с.

Аналоги (електронні джерела) :

1. <https://archi.ru/projects/world/9461/gorodskoi-park-na-vode-ostrova-norkhavna#slider-10>
2. <https://yoddesign.com.ua/ua/>

3. <https://www.archdaily.com/898292/asma-bahceler-residences-m-arti-d-mimarlik>
4. <https://www.idealista.com/news/deco/casas-de-ensueno/2019/11/21/778478-estas-espectaculares-viviendas-disenadas-por-rafael-de-la-hoz-en-andorra-parecen>
5. <https://www.dezeen.com/2020/11/20/cycling-through-the-trees-limburg-forest-belgium/>
6. https://www.redeveloper.ru/redeveloperskie-proekty/realise_actual/park-estakada-high-line-nyu-york/
7. <https://www.dezeen.com/2015/01/11/turenscape-the-slow-down-liupanshui-minghu-wetland-park-meandering-causeways-landscape-architecture/>
8. <http://cargocollective.com/Uofanycstudioarch/HIGH-LINE-COMPETITION>
9. <https://calebbrackney.com/high-line-analysis>

Електронні джерела:

1. <https://zbruc.eu/node/65074>
2. <https://etnosvit.com/uk/ekskursiya-bakota/>
3. <https://mandrivnyk.in.ua/blog/bakota/>
4. <https://www.google.com.ua/maps/@48.6103398,26.9454808,9214m/data=!3m1!1e3?hl=ru>
5. <https://geomap.com.ua>
6. https://geoknigi.com/view_map.php?id=3
7. https://k-p.net.ua/istoriya_kamyantca/5637-proektn-plani-kamyancya-podlaskogo.html
8. <https://cadmapper.com>
9. <https://dniester-commission.com/bassejn-reki-dnestr/region/>

ДОДАТКИ

Додаток до розділу 1.1

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СВІТОВОГО ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ У ПРОЕКТУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ, БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗАМІСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ ВІДПОЧИНКУ ТА ПАРКІВ ВІДПОЧИНКУ.

Аналіз аналогів рекреаційних територій, багатофункціональних заміських комплексів відпочинку та парків відпочинку

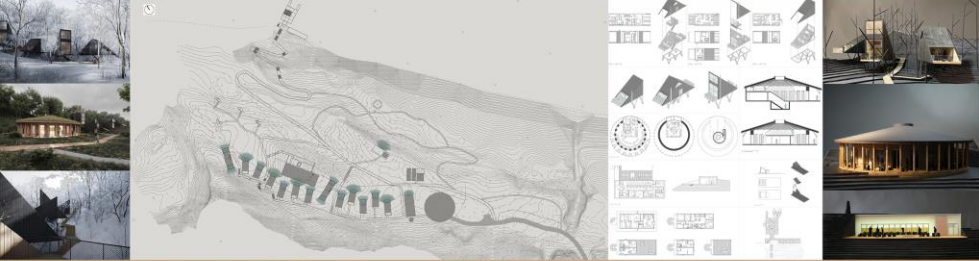
Туристичний кластер в селі Оймякон. Екстрім із комфортом

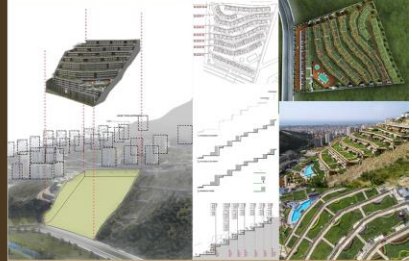
Готельно-ресторанний комплекс Relax Park Verholy

заміський комплекс для відпочинку Bursa Cabins, місто Ржищів, Київська область, Україна

Резиденції Асми Бахчелер

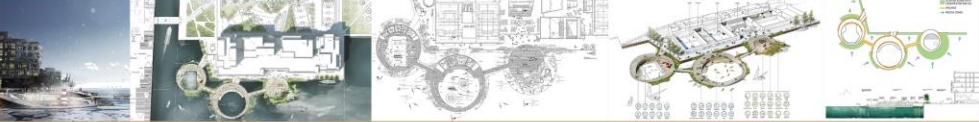
заміський туристичного комплексу, місце Глазов, Удмуртська Республіка

проект парку водно-болотних уйдів в Китаї

проект парку в акваторії порту, Копенгаген

проект житловий комплекс в горах Escala

Парк Хай-Лайн (High Line) в Нью-Йорку 2009-2019 рік.

Додаток до розділу 1.2